

Libri Sancti Eusebii De
 Compunctione cordis
 Judicio dei ⁊ Resurre. ⁊c.
 Beatitudine Anime
 Penitentia
 Luctamine spiritali
 Die Judicij

Ingeniosi/ acutissimi Sanctiq; viri Efrē
Edifene ecclesie diaconi: De compunctioe
cordis: Liber primus incipit.

Caplin. I. Premittens planctum aucto-
ris pro anime sue/ institutionisq; patrū suoz
vulneribus: cum eiusdem institutiōis descri-
ptione/ et accusacione/ atq; reprehensione vi-
te et institutionis sue: fratrumq; suozum.

Dolor me com-
pellit dicere: et iniquitas mea cō-
minatur mihi vt sciam. Terro-
res me ploqui vehementer per-
vrgent: et delicta mea silentiū me habere com-
pellunt. Quia ergo ab vtriusq; coartoz: expe-
dit mihi vt enarrē magis dolorem cordis mei:
vt quoddā refrigeriū capiam. Anim⁹ meus sau-
ciatus est: et oculi mei lachrymas cōcupiscūt.
Quis dabit capiti meo aquam: et oculis me-
is fontem lachrymarum: vt p vulnerib⁹ ani-
me mee indefinenter diebus ac noctibus de-
fleam. Recnō etiā institutionis nostre molli-
cies/ que temporib⁹ nostris efficitur: quō re-
pleta est vulneribus et ignorātia. Elatio siqui-
dem eius. qualitatē vulnerū suozū considera-
re nō sinit. Nam institutiō illa/ que fiebat in
diebus patrū nostrozū. qui in vniuersa terra
quasi quedā luminaria refusserunt. hecerat.
Cōuersabant quippe in ea quasi inter spinas
et tribulos/ hereticozū videlicet atq; impiozū.
quasi p̄ciosi lapides ac splendide margarite.
Quozū conuersionem nimis castam ac so-
briam. ipsi inimici videntes/ imitatores eozū
fieri gestiebant. Quis em̄ humilitatē eozum
cernens. nō prorin⁹ cōpungebat? Aut q̄s eo-
rum modestiam aut quietudinē intuens. nō
cōfestim amirando obstupuit? Quis amator
pecuniarū parsimoniā eozū ac nuditatem
aspiciens. nō totū mundū odio habuit ac de-
spexit? Quis fraudator aut arrogans/ sobri-
am eozū vitam attendens. nō ilico ad humi-
litem semetiipm conuertit? Quis aut for-
nicator aut pphan⁹/ ad orationē eos cernēs
subsistere. nō statim castam ac pudicam secta-
tus est vitā? Quis x̄o ira cundus ac furore re-
pletus. si eos attendit. nō oēm rancoris ama-
ritudinem cōmutauit. Hic em̄ positi certae-
runt: nunc aut̄ ibi constituti lerant: quia de⁹
glorificatus ē in eis: et omnes edificatiōnē ani-
me inuenerūt. Nostra aut̄ institutiō rectas
deserens vias. per prurupta et aspera incedit

itinerā. Nō est em̄ qui ppter deū a facultati-
bus suis abscedat: neq; em̄ est qui ob eternā
vitam semetiipm subiciat. Nō est mitis neq;
humilis: nō est quietus nō est firmiter stabili-
tus: nec est qui iniuriam perpeffus sustineat.
Nō est cui male dicat. et sufferat. Sic omnes
sunt contradictozes. omnes furibundi/ et om-
nes pigritia torpentes. omnes ad amaritudi-
nem prompti: et omnes ad ornatū vestium faci-
les. omnesq; inanis glorie cupidi: omnes vani
ac timidi: et omnes semetiipos amātes. Item
qui venit institui. antequā instituā. alios in-
stituere cupit: et docere anteq; discat. Prius
q; erudiat/ promulgare vult leges: et anteq;
discat ordines syllabarū philosophare incipit.
Priusq; subiciat. vult habere subiectos: et
anteq; maiorū iussis obtemperet. arripit iu-
bentis officium. Et anteq; instruat. instrue-
re cupit/ ac monere vsurpat. Si aut̄ quis in
gradu p̄cesserit: cū auctoritate quadā insoler-
ter in moribus imperat. Si autē ex locuplete
paup fuerit: honozes sibi confestim expetere
vsurpat. Si vero ex inope. de requie sciscita-
tur: si oparius fuit. digitos cōtinuo studet te-
neros ac delicatos habere. Quis est itaq;
qui nostrā institutiōnē nō desleat. Abrenū-
ciantes siquidem seculo. que terrena sunt sapi-
mus. Et quidem agricole cōtempserunt ter-
ram: et nos qui videmur spirituales esse. colli-
gati sumus in ea. Nescimus ad quid vocati
sumus. O fratres charissimi: vbi venimus?
Ad continentiam vocati sumus: et escarū ex-
quisitarū industriam adhibemus. In nudita-
tem venimus: et de amictu vestimentozū con-
tendimus. In subiectionē vocati sumus: et im-
perantibus contradicimus. In modestiam et
quietem venim⁹: et omnes quasi fere agresstes
efficimur.

La. II. Accusans duriciā cordis nostri/
tarditatēq; nostrā ad compunctiōnē/ cōuer-
sionem et penitentiā: cū exhortatiōe ad h̄mōi-
agenda: et doctrina quō agi debeant exempla
patrum confirmans. et ad illozū imitationem
nos prouocans.

I Egentes non
agnoscim⁹: et audientes nequaq;
in aures nostras percipimus. Si
aliquis conficiens iter/ homicidium ppetra-
tum repente agnouerit: vultus eius ilico im-
mutat: et cor eius pauore concutit. Prophe-
ta

tas et aplos legimus interfectos: et risus pferimus. Et quid dico pphetas et aplos? Ipse dominus/verbum patris/pependisse in ligno et propter peccata nostra pemptu esse audiimus et legimus: et elata ceruice contempnimus et ridemus. Sol non potuit ferre domini nostri contumeliam: sed claritatem sui luminis conuertit in tenebras: nos autem a tenebris malicie nostre conuerti nolimus. Celi templi quod nihil deliquerat/ a semetipso scissum est: nos autem propter peccata nostra/ cor nostrum compungi non cupimus. Terra iugiter pertremiscens a facie domini sub pedibus nostris commouetur/ ut nobis metum incutiat/ et nec sic ob nostram duriciam formidamus. Urbes absque pre sunt/ et loca ab ira domini desolata sunt: et nec sic trepidamus. Sol se melius iterum meridianis horis super nos obscuratus est: et nec sic corde expauescimus. Bella perfarum/ ac diuersarum gentium barbararum commota sunt/ et regiones nostre desolate sunt ut nos metuentes deum penitentiam ageremus cum indigeamus penitentia non dierum aut mensium/ sed temporum plurimorum: et nec quidem conuerti volumus. Penitentiam itaque agamus fratres/ ut peccatorum nostrorum propitiatores deum habere possimus. Deprecemur eum/ quia exacerbauimus eum. Humiliemus nos ut nos exaltet. Plangamus/ ut consoletur nos. Projiciamus a nobis consuetudinem malam/ et quasi vestimentum/ virtutem animi induamus/ maxime nos qui hanc conuersationem angelicam permeruimus. Et iam dilectissimi assumamus mensuram ac regulam bonam illam atque perfectam patrum nostrorum. Ne hodie ipsum a que potum accipias/ et crastina uina percipias. Ne hodie discalciatus/ et crastina diuersa calciameta requiras. Ne hodie cilicinam vestem/ et crastina trilicem induaris. Ne hodie uilissimo habitu et crastina compositum et ornatum incedas. Ne hodie mitis et humilis/ crastina uero petulans ac superbus. Ne hodie quietus et obediens/ crastina turbidus et contradictor existas. Ne hodie in fleuibus et lamentatione/ et crastina risu cum cachinno peccatiter proferas. Ne hodie super nudam humum quiescas/ et crastina lectuli mollicie delecteris. Sed ad unam regulam charissime temetipsum astringe/ per quam possis deo placere/ et tibi metipsum/ ac proximis tuis utilem te exhibere. Si autem mortificaueris temetipsum et solus es/ noli discernere/ si ab alijs tibi ministratum fuerit. Si autem cum multitudine fueris/ audi dominum deum dicentem. Quod ad modum

vultis ut faciant uobis homines/ et uos facite illis. Si uero necesse fuerit ut tibi propter mortificationem corporis ministrer/ attende ne proximo tuo in aliquo inferas lesionem. Propter hoc enim perfecti patres fundantes semetipsos in unam regulam consummati reperiuntur. Quicquid a principio arripuerunt usque ad finem uite nullis negocijs impediti integrum seruauerunt. Usque ad quinquagesimum siquidem et eo amplius annu exigentes/ in nullo ceptam regulam mutauerunt. id est continentiam bonam atque irreprehensibilem/ escarum abundantiam ac lingue intemperantiam cohibentes/ sectantes autem humilitatem cordis/ mansuetudinem quoque et fidem/ nec non charitatem/ que perfecte ac spiritualis edificationis vinculum est. Super his autem omnibus paupertatem voluntariam/ et ab omnibus negocijs terrenis quietudinem et uitam predicam/ ac sobrietatem/ uigilantiam quoque et orationibus instantiam/ cum compunctione cordis et fletibus et non tantum risum/ sed et subridere precauebant. Superbia autem ab eis omnino calcata est. Ire namque ac furoris feruor/ frigit in eis. Aurum apud eos aut argentum pro minimo ducebant/ et horum omnium coragione semel emundati sunt. Idcirco et deus habitauit in eis/ et in eis glorificatus est. Qui uidebant eos et qui audiebant de eis/ honorificabant deum. Idcirco unusquisque nisi se emundauerit ab omni nequa et a sordidissimis quoque cogitationibus/ concupiscentiarum quoque malarum/ nec non a furore atque inuidia/ supbia quoque ac uana gloria/ odio et detractatione/ contradictione/ ac uerbositate/ et inordinatis actibus/ que odit deus/ auertat semetipsum ac procul faciat/ nequaquam in eo habitat deus. Dicit namque mihi. Si quis te in lutum ceni proiecerit/ et ibi spiritus te effecerit/ libenter hoc feres. Si tu cum sis cinis et uermis habu sustinere non potes/ quomodo uis impolutum deum/ qui cum sanctis et in sanctis requiescere solitus est/ ut in te cum sis totus fetidus/ et cenoso horrore repletus inhabitet.

Capitulum III. Exhortans nos ad mundificationem tam propter celestia bona nobis promissa/ quam propter cauenda pericula diei iudicii imminuisse. Quod contigit/ timore ex scripturarum completionem exaggerans.

Et ideo fratres charissimi/ mundemus nosmetipsos

fos/vt in nobis habitet/ et pmissa eius celestia cōsequi mereamur: ne eius nomē sancto quod inuocatum est sup nos/inferam⁹ iniuriā: nec ppter nos nomē dñi a pñdis blasphemet. **P**arcam⁹ nobismetipsis/ et intelligamus q̄a in noīe eius/ nostrū quoq̄ sonat nomē: eo q̄ ip̄e christus vocet: et nos nihilomin⁹ christiani. **D**eus noster spūs est. **E**fficiamur ergo et nos spūales: vbi est em̄ spūs dñi/ ibi libertas. **F**estinemus ergo/ libertatis hui⁹ cōseq̄ bonitatem. **C**ōsideremus qualis/ et quāte cōuersationis nos dignos efficit. **A**gnoscam⁹ quia nos ad nuptias inuitauit. **S**altē nosmetipsos diligam⁹: quēadmodū et ipse dilexit nos. **D**esideremus etiā: vt glorificet nos. **C**ōsideremus autē ne in die iudicij vltionē duplicē exoluamus: cū recessisse quidē videamur a seculo et ea que sunt seculi sapiam⁹: cōtempnētes qui dem pecunias: et iterū pro eis dē sollicitudinē gerentes: carnalia fugiētes: et eadem denuo perquētes. **C**ū vereor: ne dies ille super nos repentin⁹ insit: et subito nudi atq̄ inanes: nec nō et iam imparati vnusquisq̄ semetipsū vitupare incipiat. **I**diōm nanq̄ et in diebus hoc p̄pessi sunt. **A**banducabant/ et bibebant nubebant et nuptiū tradebāt: et mercimonijs insistebant: donec venit diluuiū et p̄didit vn̄uersos. **A**dmirabile autē negociū erat fr̄es. **C**hidebant nāq̄ quō cōueniebant in vnū iumenta campozū: elephantū quidē ab India/ ac p̄side p̄tibus aduentabant: leones autē ac paridi cum hoīb⁹ et hircis cōmixtis pariter/ et nihil se ledentes inuicē cōcurrebāt. **S**erpētes et volucres pennate: insectantes neminē confluebāt: et in circūitu arce diuina p̄udentia morabant. **H**ec p̄ singulos dies fieri p̄spiciebant. **I**psū quoq̄ arce edificij p̄conem ad eos vt penitentia agerent in clamantē in nullo p̄orsus curabant: neq̄ cernētes tale miraculum/ cōuentū se irritationabiliū iumentozū compūcti sunt ad saluandū. **T**imeamus igit̄ charissimi neq̄ et nobis hec pati contingat. **S**cripture et em̄ cōplete sunt: et nō ē qd̄ relinquitur: nisi aduersarij nostri aduentus horribilis. **I**n expletione em̄ r̄omani regni necesse est seculū cōsumari.

VLa. III. **P**ersuasue concludens vt volens saluari p̄peret et festinet: pulchras ad h̄ inducens similitudinū compationes atq̄ rationes: cum incussione timoris p̄pter carnales passiones et vitia nostra: subiūgens tandē

doctrinā q̄ cogitationes cordis agnosci possit.

Qui ergo saluari vult: p̄peret et festinet. **E**t qui vult introire in regnū: ne velit in curiosus existere. **E**t qui vult liberari a gehēna ignis/ legitime colluctet: et q̄ immortales vermes effugere: vigilans debet esse ac sobrius. **Q**ui exaltari desiderat/ semetipsū humiliet: et qui gaudere desiderat/ lamentet et lugeat. **Q**ui diligit introire in thalamū: relucētem lampadem/ et oleū sibi sumat in vasculū. **Q**ui expectat in illis nuptijs inuitari: splendēda indumēta possideat. **L**uicitas regis nostri exultatione et leticia plena est: imensitate decoris ac luminis radiat: dulcedine insatiabili suauitateq̄ redundat: vite quoq̄ eternitate exundat. **C**ōmorātib⁹ in ea/ abunde hec oīa largiter p̄fluūt. **Q**ui ergo cupit esse ciuis regni: ad hec que memorauim⁹ festin⁹ occurrat. **D**ies em̄ cōcludit: et nemo nouit/ quid sibi ī itinere hui⁹ vite cōtingat. **Q**uēadmodū em̄ si q̄s viator: arripiens itineris sui longum interuallū. discubens obdormiat vsq̄ ad vesperum: deinde ex p̄gefactus/ p̄spiciat qd̄ iā clauditur dies: cū ceperit p̄perare. repente efficiantur nubes. grandines. tonitrua quoq̄ et fulgura/ ac p̄ssure eū vndiq̄/ cōturbatiōesq̄ circūdent: ita vt neq̄ ad māsonē valeat p̄uenire. neq̄ ad locū illū/ seuiente tempestate diuertere. **S**ic et nos/ si ī hoc tpe negligam⁹ hui⁹ scemodi penitentia/ sustinebimus vltionem. **I**ncole em̄ sumus in hac vita/ atq̄ peregrini: festinemus ergo in patriā et ciuitatem n̄ram/ locupletes ac diuites remeare. **N**egociatores sum⁹ spiritales. querētes preciosissimā margaritā q̄ ē christ⁹ saluator n̄r: gloriā et thesaur⁹ q̄ a nullis latronib⁹ inuadiē v̄l furatur: festinem⁹ q̄ possidere eū. **B**rtūs nāq̄ ē/ etiāq̄ b̄rtūs: q̄ festinauerit possidere eum. **P**ossidendo nāq̄ eū/ gloriā p̄meremur. **A**si ferabilis autē ē/ q̄ creatorē vn̄uersozū possidere neglexerit. **H**omō em̄ hō sponte se in p̄niciem tradit: nolēs possideri ab eo. **N**unquid ignoratis charissimi: qz palmites sum⁹ ex vite verissima/ q̄ ē christus iesus? **C**ideat itaq̄ vnusquisq̄ v̄m: ne infructuosus existat. **P**ater em̄ vitatis. afferētes fructū vites studiose excolit. vt ampliorē p̄ferat fructū: q̄ autē nō prulerit fructū. abscedet et extra vineā p̄jicitur: vt ignis incendio cōcremat. **P**ropter qd̄

Capitulum

V

attendite vosmetipfos. ne infructuosi inueniamini. et excisi in escā ignis tradamini eterni. Semen optimū sumus. qđ christus patfamilias. qui ē celi et terre conditor. semiauit. Ecce iam messis aduenit. et messorēs iam falces ad metendū pparatas in manibus tenēt. Videte itaq; ne quis vfm zizania inueniat. et colligatus in manipulos. eterne flamme ardoribus cōflagret. Nōdū intelligitis fress. qz terribile nob̄ transfretandū est pelagus. Qui pfecti fuerint. et viri sapientes et negociatores iam paratū habentes questum mercimonij. cū gaudio expectāt. qñ eis vent⁹ aspiet. et trāsfretantes hoc pelagus. ad portū vite eterne pueniūt. Ego autē et q̄ mihi sunt stiles. cū p diuersa huc illuc attrahimur et extollimur. nequaquā in corde nostro sollicitudinem gerimus. qđ necesse est nobis hūc transitū transmeare. **U**bi primescō ne subito ventus aspiet. et iueniamur imparati. et tūc victos nos manibus mittant in tenebras exteriores. vt ibi dies negligentie nre atq; segnitie desleamus. cernētes quidē alios exultantes et letantes. nos vero in tribulationibus et laborib⁹ cōstitutos. Portus nanq; ille negociatorū est. et vnusquisq; in suo patrimonio exultat. et in suo mercimonio letat. Nescitis dilectissimi. qz rex regū. ad filij sui nuptias nos inuitat. Quid negligimus. et nō festinamus. hic nob̄ indumēta splendida. et lāpades relucētes. et oleū in vasculis nostris assumere. Si autē q̄sq; vsurpauerit introire. vestē nō habens nuptialem. aduerte qđ hmōi patiat. Zubente em̄ rege. alligabūt eū manib⁹ et pedib⁹. et mittēt in tenebras exteriores. ibi erit fletus et stridor dentū. Timeo em̄ charissimi ne carnales passiones de thalamo illo nos eijciant. ne habitū solūmō extrinsecus ostendamus. et habētes carnales passiones. intrinsecus langueamus. Exterior. si quidē habit⁹ vbi mens nra habitat. ostēdit. Ornatus q̄ppe vestīū indicat. qđ ea que terrena sunt sapimus. Per studium clarioris amicit⁹ ab eterna claritate nudi esse dinoscimur. Escarum vero suauitas. gule nos eē subiectos cōmendat. et p amorem placendi nobis. inanis glorie cupidi eē dinoscimur. Accidia autē pigritia nos torpere demonstrat. cupiditas plimuz possidendi nequaquā nos desiderare christum ostēdit. Inuidia etiā nos iudicat vitiorū seruituti eē subiectos. Per linguā autē. qđ cor

desiderat. p̄dicat. Que em̄ cor desiderauit h̄ meditat et lingua. et sepe plabia dephendunt mētis occulta. eo qđ os nostrū pateat. nō habens ostiū nec custodē. et sermo noster indifferenter prorūpens egredit. Per sermones autē sepe cor nostrū inimicus latrocinat. facilitate verborū. os em̄ cū nō seruat cū corde mysteria furant ab eo cogitationes. et cū putauerit cor apud se retinere mysteria. oris intemperantia publicat. et cū arbitratus se ab aliq; nō intueri p̄fmdēs denudat. Suauitas eniz detractionis. odio eam repletā esse demonstrat. Ne ergo decipiā quisq; putans se eē aliquid p religionē. qđ videt extrinsecus. Si em̄ putauerit quis fallere fratrem suū. religionem simulās. semetiipm fallit ac decipit. Ecce em̄ ex cōuersione ipsius. falsa ei⁹ religio demonstrat. Si autē cupis cogitationes cordis eius addiscere. accede ad os eius. et disce ab eo. vtrū de terrenis. an de celestibus cogitet. de spūalibus. an de carnalib⁹. de voluptatibus. an de continētia. de affluentia possidēdi. an de voluntaria pauprate. de humilitate. an de elatione arrogantiē. de charitate. an d odio. Ex thesauro em̄ cordis. cōsueu etiā os cibos pferre his. que ad se accesserūt. Ex meditatione quoq; lingue et cōuersione hoīs. quid cor desideret. vtrū christū aut p̄ns seculum cōprobat. Et inuisibilis anima qualis sit siue bona siue mala. pactus corpis sui cōspicitur. Que quidē naturaliter bona est. sed subintrante malicia. p liberū arbitriū cōmutat.

Ca. v. Excludens errorem. ne quis putet passiones supradictas esse naturales. ostēdensq; ex compatione libere voluntaris ad Agricolam. quō circa hmōi passiones. voluntas inserat aliqñ virtutes optimas. aliqñ consuetudines pessimas. quō etiā diuinas scripturas habeat pro consiliatoribus. quos si deserendo oberrauerit. et penitens ad legislatorē recurrerit. cū pietate suscipiat.

Nec quisquā naturalis asserat passiones. ne qui cūq; asseruerit. culpatus existat. Attende teipm ne bonā conditionē. boni dei. ad crimen deducas. fecit em̄ deus omnia bona valde. naturā quoq; nostrā bonis operibus decorauit. Si quis autē fm naturā esurriat. nō inculat. si in mensurā sumperit cibū.

si aut edens mensuram excesserit / denotatur. Naturalis namque esuriam quis nesciat. **N**ihilominus si finem naturam quis praeterierit / non erit in culpa / si potum ad mensuram proceperit / si vero modum in bibendo excesserit / debonestas : quia naturalis est sitis. **R**ursum si finem naturam quis dormiat / non inculcat / si ad mensuram dormiat / si vero supra naturam somno indulserit / aut eneruatum semetipsum sopori atque iercie tradat / prodit natura propria quod somni consuetudine superat. **N**atura siquidem et consuetudo / vtriusque primum predicatores existunt. **N**atura quippe indicat seruitutem / consuetudo autem significat voluntatem. **E**x vtroque enim homo consistit. **V**oluntas autem cum liberam habeat facultatem / quasi quidam agricola esse videtur. **I**nserit namque in hominis natura quemadmodum voluerit / aliquid quidem virtutes optimas / aliquid vero consuetudines pessimas. **H**oc autem modo consuetudines inserit malas. **I**n esurie quidem / gula libidinem. **I**n siti autem bibendi copia. **I**n sopore vero eneruationem / et infatigabilem somnum. **I**n obtutibus vero oculorum / pessimos et volatiles sensus / in veritate mendacium. **I**nserit autem rursum virtutes optimas. **I**n cibo quidem abstinentiam. **I**n siti autem tolerantiam. **I**n somno vigiliam. **I**n mendacio veritatem. **I**n oculorum obtutibus / castitatem. **V**oluntas siquidem nostra cum sit forma agricolae / in momento oculi euellit consuetudines malas / et quemadmodum voluerit virtutes inserit bonas / eo quod ipsam naturam possit superare ac vincere. **E**t quidem natura est / per quam operationes signantur. **A**gricole autem huius voluntatis sunt diuinae scripturae consiliatores ac magistri / docent namque agricolam nostrum / quali modo consuetudines malas euellat / et quomodo virtutes bonas inserat / studiumque adhibeat. **C**ertum quod si velit sobrius agricola noster / et industrius extiterit / absque magisterio diuinarum scripturarum / sine viribus est / et indoctus. **D**iuinarum autem scripturarum instructio / intellectum ei retribuit ac virtutem / ita ut ex ramis propriis / optime ei largiantur virtutes cum eas in ligno nature inseruerit. **I**ta ut fidem bonam / in suam perfidiam inserat / spem quoque in desperationem suam / dilectionem vero / in odium / et scientiam in ignorantiam / et laudem / in ignobilitatem suam / rursumque inserit immortalitatem in mortem suam. **S**i autem voluerit noster agricola / pertinacia propria consiliatorem suum ac magistrum / dese-

rere. **D**iuinarum quoque scripturarum eloquia : inuenitur aduersis anfractibus oberrare / et in cogitationibus malis incedere / consuetudines quoque pessimas que extra naturam sunt congregare / atque in suam naturam inferere / id est / perfidiam / desperationem / odium / inuidiam / superbiam / inanem gloriam / gulae libidinem / nimietatem bibendi / contradictionem / contentionem / et cetera non nulla homini / derelinquens namque legis latozem / et ipse ab eo nihilominus derelinquit. **S**i autem denuo penitentia ductus / semetipsum agnouerit : ita ut legislatori suppliciter procidat / et dicat peccavi quod te dominum meum / et magistrum dereliquerim / protinus legislator / cum sit amator hominum / pro sua pietate suscipiet eum / et prestabit ei intellectum bonum / et virtutem ut rursum nature suae terram valeat operari / euellere quoque ex ea consuetudines pessimas deinde largietur ei ut virtutes bonas et optimas / pro his possit inferere / pro quibus valeat coronam sibi ac laudem acquirere. **E**t quidem esurit finem naturam / sed ad continentiam studet / sicut nihilominus / sed sustinet patienter / desiderijs stimulat / sed sobrietatem exerceat / grauat / somno / sed vigilare contedit ad glorificationem dei / pigritiam quoque torpescit / sed aperto ore perfonat in diuinis laudibus / quo pigritiam possit vincere. **I**taque in tali certamine / laudem promeretur / et coronam / coronam quidem quia superauit naturam / laudem vero quod sibi virtutes acquirerit / bonas.

Ca. VI. Occasione praetactorum gratias agens / comendansque diuinam clementiam / benignitatem / et misericordiam / cum commemoratione plurimorum dei beneficiorum / ut ad eius dilectionem nos prouocet.

Gloria itaque nunc
Glementie eius / et confesso benignitati eius / quando ita misericors perhennis existit. **Q**uis pater / suos sic diligit filios. **U**nica nobis bona impartiens affluenter / et omnia nobis dispensans pulcherrime. **S**anat vulnera anime nostre / et contempta nobis / longanimitate suffert. **V**ult enim saluos nos omnes fieri / omnes cupit sana-

Capitulum

re / et oēs vult regni sui fieri possessores / vult etiā vt voluntatis nre arbitrio cōteram^o oīs languoris nostri duriciā / et qd̄ ē difficile ad sanandū. ipse sanitatē impartit. **O**mne autē qd̄ facile recipit sanitatē: h̄ vult vt ppria industria ac voluntate curem^o / vt a voluntate ei^o gloriā mereamur. **E**t qd̄ pigri si inspexerit vulnerratum / idcirco medelā sanitatis imponit: vt os ei^o ad glorificationē bonitatis sue aperiat. **P**ctōri quoq; pctā dimittit: vt erigat eum / et alacri faciat. **I**nfirmiorē si viderit / veloci^o exaudit: neqñ pusillaminis fiat. **L**ū autē patiens aut longanimis ostiū ei^o pulsauerit: tā incoluinitatis quā etiā mercedis p̄mia adipiscit: p̄ eo quod nō defecerit postulādo. **P**oterat em̄ nō petētibz nobis vulnera aīe nre sanare: et ad bonitatē inuitos nos adducere: s̄ h̄ facere nō vult. ne voluntas nostra diuinis laudib^o defraudet. **E**t quidē nos negligim^o q̄rere eum et cūctamur inuocare eū: ipse autē nos diligit: et ipse miseret. **I**pse nos redemit: et ipse suscepit. **I**pse illuminat oculos mentis nre: et ipse nobis compunctionis sue gr̄am p̄bet / et dilectionis: vt crucis ei^o suauitatē / ac dulcedinē gustātes. indefinēter eū ac iugiter desiderem^o / et p̄quiramus. **B**ūs ille. q̄ cū gustauerit dilectionez eius / et desiderauerit eū: p̄parabit semetiipm̄ vt charitate eius inenarrabili repleat. **Q**ui autē repletus fuerit charitate ei^o / aliā dilectionem nō recipit in semetipso. **O** charissimi: q̄s nō talē diligat dñm? **Q**uis nō bonitatē ei^o adorando cōfiteat ac p̄dicet? **Q**ualē x̄o excusationē habebim^o in die iudicii / si tantā neglexerimus salutē? **Q**uid dicem^o / qz nō audiimus / nō cognouim^o? **Q**uid facere debuit qd̄ nō fecit nob? **N**ōne ex imensa altitudine et benedicto sinu patris / vsq; ad nos se humiliando descendit. **N**ōne cū inuisibilis existeret / nobis se p̄buit ad videndū. **E**t cū esset ignis immortalis / nōne p̄pter nos incarnat^o ē? **N**ōne vt nobis libertatē tribueret / palmis in faciem x̄beratus ē? **O** admirandū et plenū timoris / ac tremoris negociuz. **A**ban^o lutea q̄ ex limo terre formata fuerat / alapis p̄cussit faciē cōditoris celi ac terre. **N**os autē miseriatq; infelices. cū simus mortales et terre cinis / vsq; ad sermonē inuicē ferre nō possum^o. **I**lle cū esset immortalis / nōne vt nos viuificaret / prulit mortē? **N**ōne sepultus ē / vt nos secum resuscitaret? **N**ōne ex vinculis inimici nos absoluit / et alligans eū / ad cōculcandum

eum nobis tribuit potestātē. **I**nuocauim^o eū aliqñ / et nō exaudiuit nos. **P**ulsauim^o ad ianuam eius: et nequaquā nobis apuit. **N**ā et si tibi morā fecerit ad audiendū / h̄ vtiq; tibi multiplicatā mercedem / pro tarditate restituet.

Ca. VII. **A**riter increpās corū ignauiam qui huic seculo renunciauerūt / et tñ carnalia et terrena requirūt / multis eos cōmouēs exhortans et terrens rationibus / exemplis / atq; piculis / vt ad compunctionē et penitentiam incitentur.

In quo huic seculo renunciaſti charissime? **E**o qd̄ rursum requiem ſecularem requires. **I**n tribulationē quippe vocatus es. et tu de refrigerio p̄cūctar^o. **I**n nuditatē iuſtus es ire / et ecce veſtimentozū ſtudiū adhibere cōtendis. **I**n ſitim q̄ vocat^o es / et aquā renuens. vinū bibere delectar^o. **A**d plūū nihilominus inuitat^o es. et inermis ingredi cupis. **A**d vigilias q̄ vocat^o es. et inercia ſomni reſolueris. **A**d ſtendū et ad lamentandū vocatus es et tu cū cachinno riſus effundis. **I**n charitatē vocatus es. et tu odiū exerces in fratē. **I**n ſbjectionē vocat^o es et cōtradictis. **H**eredem te regni ſui vocauit / et tu q̄ terrena ſunt ſapis. **I**n māſuetudinē et humilitatē vocat^o es. et ſuperbus et elatus incedis. **E**t quid in die illa dicturus es cū a chriſto audies. qz humiliat^o ſū p̄pter te / aut egen^o effectus ſum? **S**z qz nudus fui p̄pter te / aut eſuriui aut ſitiui / et dilexi te in toto corde meo / et proximum meum ſicut meipſum. **N**e velis ignorare / quia cogitationes tue et ſermōes tui ſcripti ſunt / et conſcientia tua que tecū opata ē / arguit te ſi mētiri volueris. **N**ut neſcis. quia om̄is creatura. cum metu nimio ac tremore tribunali ei^o aſſiſtit. **M**ilia miliū et dena milia angelozū circūſtant. et tu mētiri te putas et dicere. qz p̄pter te hec vniuerſa ſuſtinui. cū nihil omnino ptuleris. **V**ide ne duplicē vltionē p̄ſoluas. malozū vicz actiū ac falſitatis. **S**z ſurge et exp̄gſcere a ſomno. et cogitationes tuas aperī. intra temetiipm̄. et p̄ſpice. qz iā claudis dies. **S**ed et iam hoc frater intellige. qz fratres n̄ri q̄ heſterno nobiſcū pariter loq̄bant vesp̄e hodie nobiſcū nō ſunt. ſed ad dñm ſuū ac noſtrum vocati perrexerunt. vt vnusquisq; eozum negociationis ſue queſtum oſtēdat

Ecce nunciam discite de hesterno atq; hodie-
 rno die. quō hestern⁹ qdē q̄si flos matutin⁹
 excessit. hodiern⁹ xō q̄i umbra vesp̄tia trāsiet.
 Contemplare etiā questū negociationis tue.
 si fecisti s̄m dñi imperiū. **U**t em̄ velocissimus
 cursus. dies nostri p̄tereūt. **B**eatus ergo q̄
 sibi questum p̄ singulos dies huiusmodi ne-
 gociationis acquirat. vt congregatū eū in vi-
 tam eternā p̄cipiat. **Q**uid aut̄ tu dilectissi-
 me negligis. et incuriosus existis? **Q**uid tāq;
 vino inebriaris accidias? **Q**uid exacerbas te
 metipm̄. māsiō nāq; i hoc mūdo facta ē. quē
 admodum quidā duo viātes. in itinere sibi in-
 uicem occurrentes in suū singulip̄gentes ho-
 spitiū. vesp̄te aut̄ facto mansit vnusquisq; qua
 potuit puenire. et facto diluculo ab inuicē dis-
 cesserunt. **I**nleceat nāq; vnusquisq; eorum
 quid habeat in domo p̄pria. diuicias an pau-
 pertatem. requiē an tribulationem. ita et nos
 in hoc seculo sumus. **A**nsione nāq; assimila-
 tur hec vita. **E**x ipsa em̄ vnusquisq; in suo di-
 uiditur loco. et intelligit quid habuit an̄ recō-
 ditum. **N**eq; em̄ vnusquisq; nostrū ignorat
 quid premisit in celis. orationem cum lachry-
 mis. an cū puritate vigilias. an psalmodiam
 cū compunctione cordis. aut abstinentiā cuz
 humilitate. an terrenorū renūciationem. an
 charitatem non fictam. et desiderū christi. **S**i
 hoc tu p̄misisti. scito te incunctanter ad requi-
 em pergere. **S**i vero nihil horum premisisti.
 p̄didisti fili charissime animā tuā. **Q**uid i hac
 mansione exasperas primū tuū? **A**ne em̄
 ab eo sepandus es. **Q**uid aut̄ sup̄bis aut in-
 solefcis? **Q**uid aduersus primū tuū tristis
 ambulas. cui on⁹ portare debueras? **Q**uid
 aut̄ te sollicitudo escarū aut opimentoꝝ mā-
 cerat? **Q**ui dat iumentis escam ipsoꝝ. te nō
 nutriet. **Q**ui eū diurne glorificas. qui expe-
 ctas heres fieri regni eius. de esca et opimen-
 to conuerteris. **Q**ui mortificasti temetipm̄
 mūdo. que terrena sunt sapis? **Q**uid temet-
 ipsum fallis ac decipis? **Q**uid medicū exaspe-
 ras nolens sanitatē recipe. et tpe curationis
 vulnera tua occultas. et medicū icufas. quod
 nō sis consecutus incolumitatis remedium?
Tempus tibi penitentie datū est. et agere pe-
 nitentiam negligis. **Q**uid ergo in culas legis
 latoꝝ. quod mortē tibi induxerit. cū tu incur-
 iosus existis? **N**ūquid dices morti in illa ho-
 ra necessitatis. sine me penitentiam agere?
Vigila dilectissime vigila. vt laqueus sup̄ te
 hora illa nō adueniat. et tunc obstupescas et

ad conscientiam tuā recurras et dicas. **Q**uō
 elata ceruicē ambulāte me. oēs dies mei trāsi-
 acti sunt. **Q**uō tempus meū in cogitationi-
 bus terrenis sup̄fluo p̄terijt. **Q**ue erit vtili-
 tas. si hoc reputas quādo hora mortis instite-
 rit. nec concedit nobis in hoc seculo amplius
 cōuersari. **P**one itaq; mētē tuā ad hec que
 narrant. **I**ntroecant in aures tuas. que a dño
 dicta sunt. **C**rede eius sermonibus. **A**ut eni-
 quia et de ocioso verbo reddituri sumus ratio-
 nem. in illa die iudicij. **S**ufficit autē nobis ad
 metum solus hic sermo. si conscientia nostra
 sobria fuerit. **S**i aut̄ quadā leuitate per diuer-
 sa animus puagatur. neq; ipsa que sunt scri-
 pta intelligit. neq; ea que dicuntur auscultat.
 compaſ h̄mōi fistule recipienti aquā. et nō sci-
 enti quō eam p̄trāsit. **Q**uis ergo putas nō
 defleat. quia dñs orbis terre tam per se quaz
 etiam per pueros suos p̄phetas et apostolos
 clamat et p̄dicat. et qui audiat nō ē. **Q**ue sunt
 aut̄ que p̄dicant ab eis? **N**up̄rie parate sunt
 inquit. et altaria mea imolata sunt. **S**pon-
 sus cum claritate et magnificētia in thalamo
 residet. et cū gaudio intrantes recipit. ianue
 patent. ministri festinant. **P**redicatores con-
 uolāt. **P**riusq; ianue claudant. velocitate pe-
 dum concurrūt. ne nobis foris remanere cō-
 tingat. et q̄ nos introducat. vltterius non erit.
Sup̄bis aut̄ nō est qui intelligat. nō est qui
 studiū adhibeat. si ignauia et cura seculi hui⁹
 mentē nostrā quasi cathena colligat. et p̄strin-
 git. **D**iuinas quidē scripturas recte scribim⁹
 et recte p̄legimus. recte aut̄ eas audire nolu-
 mus. quia que illic inserta sunt. p̄ficere recu-
 samus. **Q**uis putas aliqui p̄gre in longin-
 quā viam. sine viatico p̄fectus est. quē ad mo-
 dum nos profici sci volumus. **H**ic aut̄ alimen-
 ta req̄rentes. nihil ad p̄fectionē nostrā p̄fe-
 rimus. **B**eatus qui cū fiducia pergit ad dñm.
 portans sine defectione viaticum. vt nullam
 penuriam patiatur. **E**cce decem virgines
 lampades accipiunt. et serui negociantur. ex-
 pectantes dominum suum. cognoscētes qd̄
 accepit regnum suum. et venit cum claritate
 et virtute multa. coronare seruos suos. qui ac-
 cipientes ab eo pecuniam. optime in ea met-
 cati sunt. interficere autem inimicos suos q̄
 regnare eum super se noluerunt. quē ad mo-
 dum si media nocte profundo sopore. natura
 hominum occupata. repente de celo sonus ef-
 ficiat magn⁹. et tonitrua terribilia. et coruscā-
 tiōes. ex p̄recti sbito dormiētē. et colat vn⁹ q̄sq;

que sua sunt / siue bona siue mala: qui aut̄ ma-
la gesserunt / iacentes sup lectrum suum pec-
tiunt pectora sua / quia nō est quoq̄ fugere ⁊
abscondere. vel sup his que gesserunt penitē-
tiam agere. **T**erra em̄ quassat ⁊ tonitrua ti-
more concutiunt / fulgura pauore cōmouent
Tunc obtinebit eos pfunda obscuritas. ita
vt hora illa / fulgur vely repente totam com-
moueat terram. **T**ube em̄ cum timore de ce-
lo buccinant ⁊ suscitant dormientes / excitāt
quoq̄ eos qui a seculo dormierūt. **E**li em̄ cū
suis x̄tutibus cōmouebunt. ⁊ terra vniuersa
quasi aqua maris / a facie glorie eius contre-
miscet. **I**gnis siquidez terribilis discurret añ
faciem eius. emundans eam ab iniquitatib⁹
q̄bus fuerat contaminata. **I**nfernus portas
suas q̄ a seculo sunt patefaciet / mors destrue-
tur / puluis qui putruerat. id est. humana ca-
ro / audies vocē tube viuificabit. **V**ere em̄
miraculum ē intueri / quō contra ictum oculi
in infernū. quasi multitudo piscium in mare
enutrita ita ⁊ innumerabilis copiosaq̄ ossiuz
multitudo humane nature. vñ quodq̄ eoz
curreret / ppriam iuncturā inquirens. surgen-
tes quoq̄ clamabunt om̄es ⁊ dicēt. **G**loria
ei qui nos congregauit / ⁊ ppter suam cle-
mentiam resurgere fecit. **T**unc iusti exulta-
bunt / ⁊ sancti letabunt. ⁊ veri ⁊ pfecti mona-
chi cōsolabunt. ⁊ a labore abstinentie sue re-
quiescent / martyres coronabunt. apli ac p-
phete glouificabunt. **B**eatus qui pmeruerit
in hora illa videre / quō cū gloria accipientur
in nubibus / obuiā ī mortali sponso. om̄es qui
dilexerunt eū / ⁊ festinauerūt pficere oēs vo-
luntates eius. vt em̄ vnusquisq̄ hic / ad excel-
sa puolat premiozū. ⁊ quēadmodū hic vnus-
quisq̄ se emūdauerit / sic eius gloriā intuebit
⁊ quō quisq̄ desiderauit eum. sic satiabit dile-
ctione eius. **A**mirabit etiam primus adaz
in hora illa videns magna ⁊ terribilia / quō ex
eo solo ⁊ cōiuge eius / ī mēse nationes ⁊ mul-
titudines producte sunt. **A**gias aut̄ amī-
rabit glouificans conditorē deū / quō ab vna
natura / ⁊ ex vna creatura exortī / in regno ce-
lorum ⁊ in paradiso / ⁊ in inferno. sortem pro
suis meritis suscepit. **G**loria soli sapiētī deo.

Ca. VIII. Inducens ex superiorum re-
cordatione compunctionem ⁊ querelam au-
ctoꝝ miseriam suam confitentis ac miseri-
cordiam dei / fratruq̄ suoꝝ preces implo-
rantis: sollicitudinē quoq̄ carnalem disuadē

tis ⁊ ad negociationem spiritalē atq̄ vite. et
negociozum suozum rationem per singulos
dies faciendam / exhortantis.

Charissimi recor-
datus sum hore illius ⁊ intremui-
consideraui illud horrendum iudicium / ⁊ ex-
parui. **L**eticiam quoq̄ que est in
paradiso / ⁊ ingemiscens fleui / vsq̄ q̄ nō remā-
serit in me x̄tus vt amplius fierem / quia ne-
gligentia ⁊ elatione p̄terii dies meos. ⁊ ī co-
gitationibus sordidis / anni mei finiti sunt.
Quō elapsi sunt / nō consideraui / quō transi-
erunt / sentire nō potui. **D**ies mei defecerūt.
⁊ iniquitates mee multiplicare sunt. **H**eu mi-
hi charissimi quid faciam in compunctiōe ho-
re illius / q̄ nubi noti mei circūsteterint / qui
me beatificabant / hui⁹ religionis habitum cō-
templantes. ab intus aut̄ vas plenū erā ī mī-
tate ⁊ ī mundicia. ⁊ eum qui scrutat̄ corda et
renes obliuioni tradideram. **V**ere pfusio ibi
est / etiam miserabilis qui illā cōfursionem ex-
ceperit. **A**nator: hominū benignissime / ad-
iuuro te per miserationes tuas / ne me a sinistris
tuis statuas. cum his qui te exacerbauerunt
ne dicas mihi nescio te / sed tribue mihi pro-
pter multā misericordiam tuā in desinenter com-
punctionem ⁊ fletum. ⁊ humilia cor meum et
sanctifica / vt fiam templum gratie tue. **N**am
⁊ si peccator sum ⁊ impie gessi / tamen ad ianu-
am tuam iugiter pulso. **E**t si piger sum et in-
curiosus / attū viam tuam incedo. **F**rates
mei dilectissimi obsecro vnanimitatē vestraz
festinate placere deo. **D**um tempus habebi-
tis plorate in conspectu eius diebus ac nocti-
bus / cū oratis ⁊ pfallitis / vt eruat nos ab illo
interminabili fletu / ⁊ stridore dentiū. ⁊ a ge-
henne igne / ⁊ a vermibus ī mortalibus / vt in
regno suo gaudere nos faciat / in vita illa im-
mortali. vbi fugat̄ dolor / tristitia / ⁊ gemitus.
vbi neclachrymis aliquis. nec penitentia in-
diger. vbi nō ē timor ⁊ tremor. vbi nō ē mors
⁊ corruptio. vbi nō ē aduersarius ⁊ īpugnās.
vbi nō est exacerbatio ⁊ ira. vbi nō est odium
⁊ inimicitia. sed om̄ino gaudium ⁊ leticia ⁊ ex-
ultatio. ⁊ mensa spiritalib⁹ cibis plena / q̄ p̄-
parauit deus diligētibus se. ⁊ beatus q̄ p̄me-
ruerit eam / infelix aut̄ qui fuerit priuatus ab
ea. **O**bsecro vos fratres charissimi effundi
te sup me viscera vestra. ⁊ precamini pro me
p̄cidentes benigno ⁊ amatoꝝ hominū vni-
genitoꝝ

nito filio dei. vt faciat mecum misericordiam: et liberet me a multitudine iniquitatum mearum: et collocet me inter macerias benedicti paradisi. vt vobis hereditas eius: vicinus efficiar. eo quod vos estis charissimi filii. ego vero quasi canis abiectus: vt projiciatis super me micam de mensa vestra vt impleat in me quod scriptum est. quasi catuli edunt de mensa filiorum. Ita dilectissimi mihi effundite super me orationes vestras. et venite festinemus ad vitam nostram. Omnia enim quasi vmbra pretereunt. Odiamus etiam mundum hunc. et omnia que in eo sunt. Sollicitudinem que carnalem preter salutem anime nostre nullam habeamus: sicut et dominus noster ait. Quid enim proficit homini si mundum lucratus fuerit. vniuersum autem sue detrimentum patiat. Aut quam dabit homo redemptionem pre anime sua? Negociatores sumus spirituales. et dilectissimi comparati sumus negotiatoribus secularibus. Considerate que dico fratres. Secularis negotiator per singulos dies lucrum seu dispendium supputat: et si detrimentum sustinere se intelligit: festinat ac sollicitudinem adhibet et commodat. quomodo mercimonium suum saluum restituat. Ita et tu dilectissime per singulos dies: vespere et mane. diligenter considera. qualiter se habeat mercimonium tuum. Et ad vespam ingredi in cor tuum. et scrutare te metipsum: et dicit. Putas ne in aliquo acerbavi deum? Ne vbi otiosum locum sumus? Ne in moderata egimus? Ne irritavi fratrem meum? Ne aliquid detractionibus laceravi? Ne forte percellere me: cor meum et mens mea fantasmas seculi cogitavit? Ne forte concupiscentia carnalis super me irruit: et ego liberi animo suscepti: ne sollicitudinibus terrenis superatus sumus? Si in omnibus his damnum tibi illatum intelligis: festina quomodo melioribus commodis repareris. Ingemisce ex intimo corde: profer ab oculis lacrymas: ne idem rursum detrimentum sustineas. Et facto diluculo iterum eadem meditare et dicit. Quomodo putas nos ista transijt. Lucratus ne sum in ea mercimonium meum. Putas mens mea vna cum corpore vigilavit? Si oculi mei lacrymas perduxerunt? Ne cum genua in oratione per noctem posui: in sopore somni deductus sum? Nec advenierunt mihi sordide cogitationes: et libenter eas meditatus sum? Et si te deceptum in his senseris: festina sanitatem recipe. et statue custodiam in corde tuo: ne rursum eadem patiaris. Si ita sollicitudinem habueris: saluabis mercimonium tuum: et domino tuo placebis. et tibi metipsum utilis eris. Attende autem tibi: nec te velis seignicie ac negligentie tradere. **Principium**

quidem perditionis est negligentia. Imitare autem apem. et prospice admirabile mysterium: quomodo ex diuersis floribus terre. suam operationem congregat. In hoc ergo exiguo animante consideranda. Si enim congregati fuerint sapientes mundi. atque orbis terre philosophi. non valebunt prudentiam eius differere. quomodo ex floribus quidem. quasi quedam monumenta edificat. Sepe autem ibi soboles suas. et cum viuificauerit eas. quasi quidam princeps: milicie vocem suam ad eas emittit. quam pariter audientes: volitare incipiunt. Tunc monumenta illa vnde egressi sunt soboles. operantur: ac replent festinate fecerunt dulcedine: ita vti omnis prudens si considerat: glorificet conditorem deum. admirans quod et tam puo ac vilissimo animante tanta sapientia processerit. Similiter ergo et tu charissime congrega tibi diuicias et thesaurum quem fur nunquam continget et premitte in celum. Nam et principes terre. si voluerit quisque eorum in regionem abire longinquam: premitunt famulos suos cum patrimonio suo. vt cum in preparatam mansionem peruenierint: ibi diuertant. Ita et dilectissime premitte patrimonium tuum in celis: vt suscipiaris in tabernaculis sanctorum.

Ca. IX. Exhortans vt tribulationes mundi patienter tolerantur: et ne spes in temporalibus sed in domini amoris hominum benignitate ponatur: qui cuncta bona largitur et laborantes mercede non fraudat: per hoc puocans nos ad vigilatiam ne adueniente sponso et alijs in regnum susceptis. nos excludamur et postea negligentiam nostram frustra deseamus. docens quod quomodo dominum inuocare debeamus et perfectos viros imitari: corpus ad carnalia non assuecere: discretionem nihilominus circa eius castigationem obferre. amonens tandem vnumquemque ita debere incipere: vt possit perficere inceptum.

Ne velis ergo teporis breuitatem negligere: ne perfecta penitentia incipias. Non audis dominum dicentem. In hoc mundo tribulationem habebitis. Iterum ait: in patientia vestra possidebitis animas vestras. Si autem tu propter molliem mentem atque incuriam in tribulationibus huius mundi odium habeas. deuitas quidem patientiam carnalem quod est voluptatem consideras. quod iugum christi bonum ac suauem. propter tuam ignauitiam quasi durum et graue. et quod non facile possit portari detrahis et iudas. et te ipsum in perditionem tradis: cum ista caritas: et quod tui miserebitur: si te ipsum infirmas: quod tui miserebitur. si assumes arma domini. quibus dimicare

Capitulum

cōuenerat. i. cor tuū versa vice defigas. **S**z in hac vita tantū modo gloriaris. multum uana est spes tua. et expectatio tua infelix est. Quid est quod os tuum orat deum: et q̄ sunt que poscis ab eo? **S**eculi hui⁹ requiē/ an immortalitatē/ ac ppetuam uitam? **S**i hec temporalia et nō manentia requiris: melior est te fornicator: et melior est similiter latro. **H**i em̄ dep̄cant ut salui fiant: et te beatificant quē in hac bonitatis cōuersione fallaciter militare p̄spiciunt. **O**dio nāq; habens lumen/ et nebras dilexisti: et regna celozū deserens: terrena et tp̄alia cocupisti. **T**imuidisti miserabilis ne benignus deus/ et amator hoīm/ laborem tui op̄is fraudaret: quasi nō vicē det laboris: ip̄e pueniens d̄rūtē. **L**oz quoq; tuū ip̄e cōp̄sigit: et mercedem ip̄se tribuit. **L**untra tibi ab eo largiunt: et tu in elationē extolleris? **M**ercedem mercennarij exquiret ab his/ qui eum fraudare voluerint/ et tuarū lachrymarū habuit denegare mercedem? **A**bsit. **Q**ui ait. q̄rite et inuenietis. pulsate et ap̄iet vobis. mendax ergo efficit? **N**equaq; te hec suspitio miserande decipiat. **Q**uis tui emulus fuit? **Q**uis tam seuus et inuidus extitit? **N**e nimirū adūsarius hostis bonozū/ illius est hoc studium/ ut null⁹ hominū salutē inueniat. **V**eni nūc itaq; in temetip̄m. et ne velis odire aiā tuā. **A**peri oculos mentis tue. et prospice eos qui tecum sunt. quō in cōmune dimicant. quō festinant. lampades suas tenētes in manibus. et os eozū laudat et glorificat immortalem sponsum. **O**culi quoq; eozū pulchritudinem eius cōsiderant. et aiā exultat et viget. **A**duerte et vide/ qm̄ appropinquabit. veniet et nō tardabit. ut expectantes se repente letificet. **E**xit ut p̄sonet vox. ecce adueniet sponsus: et hi q̄ tecum sunt. p̄cedent cū gaudio/ habentes secum lampades relucentes. et splendida indumenta. **A**udient em̄ vocem eius dicentem. **V**enite benedicti patris mei. possidete paratum vobis regnū/ a cōstitutione mūdi. **T**ūc necesse est/ cum clamorē factum audieris. dicas eis. **F**rates mei/ donate mihi pusillum olei. ecce lampas mea extinguit. **A**udies q̄ ab eis. **N**e forte sufficiat nobis et tibi. vade potius ad vendentes et eme. **E**t tunc p̄ges penitens et afflictus: et tempus emēdationis iam nō iuenies. **T**erra em̄ vniuersa tremabit ad gloriā eius/ et tunc plorās et ululans dices. **V**ado et pulso/ et quis scit si ap̄iat mihi. **R**eddens autē pulsabis. et respondebis tibi ab intus

Amen dico tibi/ nescio q̄s es. **V**ade a me operarius iniquitatis. **S**tante autē te. introibit i aures tuas vox leticie et exultationis. et agnosces vocem vniuscuiusq; collegarum. et ingemiscens dices. **H**eu mihi misero. **Q**uō a tāta claritate priuatus suz. **O**m̄i tempe vite mee cū ipsis eram. et nunc ab eis sepatus sum. **I**uste p̄fessus sum. **I**lli autē abstinebāt. ego autē indifferenter agebā. **H**i p̄fallebāt. ego x̄o ridebam. **H**i cum genu flecterent flebant. ego vero extollebar. **H**i humiliabant semetip̄os. ego vero superbiebam. **I**lli se viles et exiguos deputabant. ego vero ornatu vestium delectabar. **P**ropterea illi nunc exultant. ego autē lugeo et lamento. **I**lli letant. ego x̄o amarer desleo. **E**uigila itaq; miserande euigila. et imensam eius bonitatem considera. et ne velis salutē tuā negligere. **E**t exquire eū. et erit in salutē velociter/ inuoca eum et proteget te. **D**a ei vt recipias ab eo centuplus. **S**i cartula cum sit absq; anima per litterarum apices clamat. et om̄ne debitum quod in ea scriptum est restituit. q̄nto magis benignus deus dabit gratiam querentibus eum. **C**hartula per litteras vsuram super vsuram augmetat. et thesaurum gratie mercede orationum deus multiplicat. **N**e velis incuriosus existere. nec domines tui sollicitudo terrenozū ne gociorum. neq; in desperationem temetip̄m adducas. **D**eus em̄ propter viscera miseratiōnis suarū. suscipit et proteget te. et omnes qui eum ex toto corde quesierint. **A**ccede ergo ne dubites. et procide ante eum. ingemiscens et plorans dicit ei. **D**ne meus et saluator meus. quare me dereliquisti? **M**iserere mei qm̄ tu es amator hominum. qui solus es sine peccato. **E**xtrahere me de ceno iniquitatum mearum. ut non ibi infigar in eternum. **L**ibera me ex ore inimici mei. ecce em̄ vt leo rugit deuorare me cupiens. **E**xcita potentiam tuā et veni. ut saluum me facias. **C**oruscas coruscationes tuas et dissipa virtutes eius. expauescat et tremiscat a facie tua. **I**nfirmus nanq; est. neq; habet virtutes stare ante conspectū tuum. neq; ante faciem diligentium te. **T**lidens enim signum gratie tue. pauore concutitur. et confusus discedit ab eis. **E**t nunc dñe salua me. quoniam ad te confugi. **S**i ergo sic accesseris ad eum et inuocaueris eum ex toto corde. confestim quasi bonus pater et misericors. mittet gratiam suam. et auxiliabitur tui et omnes voluntates tuas adimplebit i bonū

Ita ergo age charissime mihi ita age et accede et noli negligere inuocare eum et noli incuriosus esse. Et neque in me segne ac desidiosum intendas: mihi enim sufficit confusio vultus mei moneri et non intelligenti dicenti et non facienti. Sed esto imitator perfectorum et spiritualium patrum: et regulam eorum exquire. Et ne velis que sunt ardua / et excelsa incipe: que nequaquam valebunt proficere: neque ea que sunt nimis exigua et ibecillia: ut multiplicata tibi merces accrescat. Ne nutrias corpusculum tuum: ne te incipiat impugnare. Neque illud carnalibus voluptatibus insuecas: ne prae graue aia tua: et ad ima depresso vitium deducaris. Si autem in his te dederis: ut desideria eius proficias: derelinquet viam planam et rectam: et asperam et prupram incedet. Omnem quae sordida cogitatione facile recipit: nec ultra potest esse prudens vel sapiens. Et si iterum supra modum eundem volueris affligere / etiam per hoc animam grauatur: segnitia atque desidia obtinebit: et supplebit iracundiam. In laudibus quibus et orationibus atque in bonitate obedientie: pigri ac remissus efficit. Institutum est tui: mensura bona ex equo pondere gubernetur. Dico tibi: Nunquam in stadio spectator: equis currentibus assististi. Ac rursus nauiculam in pelago contemplantur esse: Quis vero si supra modum ad cursum concitati fuerint interisse: et iterum si supra quam mensura exigit / fuerint relaxati: ipsum aurigam delectum per diuersa traxisse. Similiter et nauicula in mari si supra capacitatem suam fuerit onerata: fluctibus commouetur: et si rursus leuiata / et absque onere fuerit: velox et vehementia ventorum submergitur. Similiter etiam corpus et anima: si supra modum ex his que supra diximus fuerint ab iniuncta grauata: decidat vitium necesse est / ac succubatur. Propterea bonum est / ita vnumquodque incipe ut proficiat: ut possit deo placere: et vtile sibi et ipsi ac proximis exhibere.

Ca. X. Ueros et perfectos monachos commendas et ad certam puocans: pigros per aptam similitudinem ostendas: ostendensque ex compactione monachi ad militem quomodo segnis et negligens a diabolo vincatur: vigilans vero per gratiam dei adiuuetur: occasione cuius diuinam gratiam plurimum commendat.

Us estis benedictus grex christi: vos estis luminaria orbis terre: vos estis sal terre et columna sub celo. Vos in quibus que perfecti ac monachi estis: que estis angeli super terram: que angelo-

rum puerfationem diligitis: corpus siquidem gestatis humanum: opus angelicum proficitis. Ergo vbi in quo contenditis temporalis est: retributio autem eius et laus in seculum seculi permanet. Labor abstinentie vix breuis est: at vero premium immortale est. Quatum autem vos abstinentie regulam obseruatis: et virtutes cum dilectione acquiritis: tunc aduersari vix diabolus irritatur: et seuuus efficit: diuersosque laqueos ad decipiendos vos atque impediendos occultat.

Attendite ergo vobis fratres charissimi / a laqueis eius. Nullus enim absque certamine coronatur: neque gratia dei deserit quemquam: si cum alacritate pugnauerit. Si quis vero semetipsum relaxat: os suum pigritia detentus non aperit: nec gratiam eius inuocat / ut sibi auxilium conferat: ne velit gratiam eius inculcare: eo quod non fuerit ab ea adiutus. Quomodo si quis manibus ac pedibus sanis extiterit: habeatque coram se plimas escas oppositas: et pigritie causa noluerit eas oris suo applicare / et comedere: et aiam suam reficere: ita et monachus experimentum habens bonarum deliciarum diuine gratie: si neglexerit huiusmodi dulcedie satiare. Quis enim miseretur illi: qui habens manus nequaquam percipiat ex his que sibi apposita fuerint. Vel quomodo misereatur quis monacho: qui cum non habeat sollicitudinem actuum terrenorum: salutem suam neglexerit.

Compatitur autem monachus militi ingrediendi in prelium: membra corporis sui vndique circumvallanti: donec dimicatio victoriae palmam accipiat. Vigilat namque diligenti custodia / munitudo se: et desertat: veres nequam eum aduersari deiciat ac prosternat. Si vero in segnitie semetipsum relaxauerit: facile miles huiusmodi triumphabit. Eodem modo etiam monachus / si vires anime sue segnitie negligenterque laxauerit: absque ulla difficultate a diabolo inimico suo elidetur. Permittit siquidem in corde suo cogitationes turpes ac sordidas: libenterque in se recipit elatam sapientiam: vanam gloriam: quibus atque inuidiam: nequam et detractionem: odium: gulae libidine: et insatiabilem somnum. In his autem omnibus: in desperationem semetipsum deducit. Si autem vigilauerit: spiritus quibus in suum presidium gratia dei quisierit: spiritus eius auxiliabitur / et ab ipsa docebitur quomodo ei placere debeat sitque in eo ipsa gratia laus: et que ei laudem exhibeat. Quomodo si quis attendat in speculum: idem ipse est qui videatur et qui videatur. Sic et gratia vbi iuenerit requirit: ibi inhabitat / et inhabitat: et efficitur ut per dicitur laus et que laudem exhibeat: neque absque huius auxilio cor sibi valebit sufficere. Retribuit autem ei si quis ab ea precepit: et ex vino eius eidem offert potum: velut si dicat ex copulatione eius retribuit ei lachrymas: et a dulcedine vini

ei⁹/hūiltationē p̄fert cordis. Et d̄tute q̄s q̄m
assump̄sit: eidē cōcinit psalmos. Absq̄ p̄sona
si q̄dē: idigēs eē videt̄ speculū. Lū x̄o accepit
p̄sone cuiuslibet ituitū/ ex eo q̄d accipit retri-
buit. Et si exornat⁹ q̄s q̄m in eo attēdat: idēz ex
ip̄o speculo ornat⁹ efficiat. Si t̄ hō absq̄ gr̄a
diuina: inopis eē videt̄ et idigēs: si x̄o p̄me-
ruerit gr̄am/ ex h̄ ip̄o q̄d fuerit adiut⁹ ab ea:
potit̄ in se emēdare d̄tutes. Si aut̄ denuo fu-
gauerit eā: desolat⁹ inuenit̄ ac nud⁹. et ihabi-
tant in eo cogitationes turpes ac sordide: sic
nicticozax in domicilio. Hois ḡ ē gr̄am iuoca-
re: gr̄e x̄o ē: vt ei opitulationē adueniat. Abs-
q̄ gr̄a em̄ mens nō p̄t̄ illuminari: ad p̄t̄plā-
dam multiplicē futuri seculi pulchritudinem.
Et nisi sanctificatū fuerit cor: nō venit̄ gr̄a in
hoie. Si aut̄ illuminat⁹ a gr̄a d̄tutes opt̄ias
acq̄sierit: sibi q̄ emēdationē q̄s adept⁹ ē repu-
tauerit: multū semetip̄m fallit. Neq̄ infirmita-
tem suā itelligens: emul⁹ nāq̄ sibi ex̄tis hmōi
p̄cul a se gr̄am deturbabit. Lū x̄o q̄s opitula-
tionē acq̄s: gr̄am diuinā agnouerit: et cū fu-
erit corrobort⁹ vt d̄tutes obtineat/ glorifica-
uerit deū et dixerit: gr̄a miseratiōib⁹ tuis dñe
q̄d me idignū gr̄am tuā p̄mereri fecisti: et quē
admodū voluisti emēdasti i me q̄ tibi fuerāt
placita: hmōi agnosces fragilitatē suā: festi-
bit se diuine gr̄e tēplū p̄parare: et tūc efficiet̄ in
eo gr̄a ip̄a sacerdos: atq̄ ip̄a oblatio: et esca-
spālis et q̄ māducat: impator et regnū: edificatū
q̄s et q̄ edificat. Efficiet̄ q̄s ciuitas: et mur⁹ inex-
pugnabilis: et ab om̄i malo eum custodiet: do-
nec ab h̄ seclō ad phennē vitā et in futuz secu-
lum transferat.

Ca. XI. Inducēs inuitationē auctoris
auxiliū spondētis: et ad ablutionē vitioz p̄sua-
dentis. Et vt ad ip̄m iclīnent̄ inuitati: exprū
se p̄siliatorē prestat̄ et offert: p̄silitq̄ vt ad p̄se-
ctam singularēq̄ pudiciē d̄tutē festinēt: q̄m
excellētē cōmēdās pulchras inducit s̄titudi-
nes/ tādē eos deslēs q̄ illā habuerit et p̄didit.

IDeclina ad me
aurē tuā dilectissime mihi/ et ero
tibi p̄siliator si ad vitā vis et̄nā p̄-
uenire. Mēbrū meū si desideras introire: et
si cupiscis b̄titudinez dñi dei tui: dicito mihi
frat̄ cur abluis faciē tuā aq̄/ vt primo tuo pla-
ceas. Nec dū ḡ respuisti vitia passiōis carnis
tue: s̄ hoz adhuc vitio detineris. Si autē vis
lauare faciē tuā/ dilue eas lachrymis: et ablu-

eā cū fletib⁹. vt in p̄spectu dei et scōz angeloz
cū claritate refulgeat. Facies si q̄dē q̄ ablu-
it lachrymis/ imarcessibile decorez acq̄ret. Sic
dicit̄ fortasse mihi. Lōfundoz sordidam ac de-
formē faciē p̄ferre/ s̄ et si incultā faciē et pedes
sordidatos cū corde purificato habuerit/ sup
claritatē solis cū dei angelis refulgeb. Quid
etiā risum indifferēt p̄ferre/ nōne flere ac lu-
gere te dixisti? Tu x̄o h̄ relinques risib⁹ incō-
ditis demoraris: et h̄ vñ: nisi ex eo q̄d non des-
deras b̄titudinez ei⁹/ nec timeas supplicia eius

Qui ḡ tēptatiōes expr̄t̄ ē: potit̄ cōmone-
re eos q̄ necdū expr̄t̄ sunt. Et q̄ in manib⁹ la-
tronū incidit/ potit̄ viates cautos ac diligen-
tes efficere. Quia ḡ et ego ex p̄te tēptat⁹ sum
pp̄t̄ leguiciē meā: si q̄dē ad horā t̄mō caute-
lam habui/ s̄ mea ignauiā ac pigriciā i hac me-
felicitate cōstituit. ob h̄ itaq̄ cupio dilectissi-
mi p̄siliator: existere gregi electo christi: ne ob
vitia carnalia/ et secularē voluptatē ab illa cla-
ritate p̄iucemini: et a thalamo sponsi pleno le-
ticia et exultatione cū dedecore abijciamini.
Labor abstinentie vs̄e/ velut somniū ē: req̄es
aut̄ laboris ienarrabilis. Attēdite vobismet
ipsis: ne ab vtriusq̄ p̄tib⁹ corruatis: et p̄ vtriusq̄
vltionē exoluatis: s̄ festinate poti⁹ p̄fectā d̄tu-
tem acq̄rere/ q̄ adornata ē oib⁹ q̄s diligit de⁹
Hāc si possideritis/ nunq̄ deū exasperabitis:
nec mali aliqd̄ p̄mis v̄ris facietis. Hec aut̄
singularis d̄t⁹ vocat̄/ h̄s in se pulchritudinez
diuisaz d̄tutū. Quē admodū em̄ regale diade-
ma/ absq̄ lapidib⁹ p̄ciosis: et electi margarit̄
cōponi nō p̄t̄: ita et hec singularis pudiciē
d̄tus: absq̄ pulchritudine diuisaz d̄tutum/
nō valebit p̄sistere. Hā et plena regali diade-
mati compabit̄. Sic em̄ in eos si vñ lapis vel
margarita defuerit/ fulgere sup caput regis
decenter nō p̄t̄: ita et h̄ singularis d̄t⁹ si deba-
buerit vnā speciē ceterarū d̄tutū. p̄fecta d̄t⁹
noiari nō p̄t̄. Assimilabit̄ rursum copiosis
dapib⁹/ cōditis: salis x̄o suauitatē nō habētis-
bus. Quē admodū ḡ optime dapes/ absq̄ sa-
le inutiles sunt: ita etiā h̄ singularis d̄t⁹/ in oī
pulchritudine diuisis d̄tutib⁹ adornata: si cha-
ritatē circa deū et primū nō habuerit: abomi-
nanda fortiter et inutilis habebit̄. Rursuz si
milis ē p̄fecto alphabeto: pp̄iis l̄ris adorna-
to. Et si q̄s ex eo vnā auferat l̄ram/ totū oīuz
om̄ino ad nihilū p̄stinet̄: ita et h̄ singularis d̄-
tus: si ex oib⁹ d̄tutib⁹ vnā min⁹ habuerit/ to-
ta iustit̄a repit̄. Compabit̄ etiā fortissime aq̄le
iust̄ firmitati celsitudinez puolat̄: q̄ cernens

escā in laqueo-tota se alarū velocitate-cū in-
genti ipetu in eo deposuit. Volēsq; escā inde
prahere: cōprehēsa ē sūmitas yngule ei⁹ in
laqueo ⁊ obdolorē ei⁹ hūiliabit oīs fortitudo
ei⁹: totūq; corp⁹ suū extra laqueū ē-oīs autē v̄
tus colligata ē i eo. **S**ilt ⁊ h singlar⁹ v̄t⁹. si fu-
erit iūcta in vno aliq; negotio frenoz-tota in
eo silt colligat. Et qdē torū corp⁹ pfectionis
ei⁹ absq; vinculis ē-oīs autē v̄t⁹ in trābūilitata
ē. Et quēadmodū nō valebit aq̄la ppter ca-
ptionē yngule/in aeris altitudinē volare-ni-
si fuerit liberata-ita ⁊ v̄t⁹ h/nisi a frenis nego-
cijs liberet/pfecta eē nō potit. **Q**uis ē q nō
habeat lachrymas/veniat ⁊ defleat mecum?
Et q nō habet cōpūctionē/cōsiderās intelli-
gat. **D**iscat q̄ diligēter abhis q in hac v̄tute
sunt puerfati-q̄ q̄rūdā puerfatio- vsq; ad ce-
lum puenit-veniensq; ad portas-in regnū p
hibita ē introire. **H**oc ār dico dilectissimi- q̄a
puerfati qdā in hac quā p̄dixim⁹ v̄tute-et ad-
ornati sunt ea rēplātes eā q̄i regali diadema
⁊ p̄p̄ exiguā rē-talē ac tātā v̄tutē ad nihilū de-
duperūt. **C**olligata ē enī mens illoz sollicitu-
dinib⁹ frenoz negotioz ⁊ ob huiuscemodi
vinculū-acq̄sita v̄t⁹ in celū itroire nō valebit

Ca. XII. Dictoz occasione exhortās eū
q̄ p̄tractā pudicicie ⁊ castitatis v̄tutē habet: ne
illā amittat tradēdo se in vincula inimici: ido-
neū exēplū adducēs at q; demōstrās quō h v̄-
tus liberari possit: ita vt nihil ei nocē possit.

Ude ergo cha-
rissime mihi-ne temetipm inimici
alligandū vinculis tradas: ⁊ ami-
rabile v̄tutē destruas-quā multis laborib⁹ ac
q̄sisti. neq; celestes portas/acq̄sita v̄tutē itro-
ire phibeas-ne corā spiritali thalamo p̄fuitōe
adopra p̄sistat-neq; p̄ v̄nū capillū alligās eā.
⁊ ad solū terre insigat: s̄ tribue ei fiduciā ⁊ vo-
cem excelsam-vt exultans ingrediat in thala-
mū ⁊ mercedē laboris sui possit p̄stāter/ac s̄b-
limi voce clamare. Et obstupescendū mira-
culū-quō tā imanis ac fortissim⁹ leo-p̄ v̄nū ca-
pillū ligat-humilis ⁊ captiu⁹ effect⁹ ē. **L**eonī
siquidē h v̄t⁹ compabit: oib⁹ bonis ac pfectis
opib⁹ adornata: ⁊ q̄si ab illo vno capillo terre-
nis sollicitudinib⁹ colligata ē. **Q**uāobzē vi-
gila dilectissime vigila: moue q̄man⁹ tuas-et
hūc exiguū capillū abscede: neq; venias i de-
risum-sic fortissim⁹ ille sampson. **A**emento
qd̄ mille viros occidit: ⁊ q̄si v̄nū capillū-funes

valēdissimas extremū portauit: ⁊ seip̄ma vin-
culis liberauit: ⁊ inimicos interficiens deo vi-
ctoriā reputauit: ⁊ p̄ ofonē suā ex ip̄a maxilla
fontē aque p̄duxit-h talis ac tāt⁹/q̄ h v̄nūsa
p̄fecerat: postea semetipm vincituz adūfarijs
tradidit. **H**ūiliat⁹ ē nimū. p̄ eo qd̄ crines ei⁹
ablati sunt: ⁊ terribilis illa atq; mirabilis v̄t⁹
ei⁹ deuicta ē. **A**ttēde q̄r tu tibi metip̄i-neq; n̄
āmirabile castitatis v̄tutē/p̄ puā sollicitudinē
colligādo humilies: s̄ libera eā efficiēs ab oī-
bus negocijs q̄b⁹ ledit ⁊ adornās p̄mitte in
celū. **S**ic autē eā libera-quēadmodū aq̄la de-
scendens in p̄fundū vt inueniat p̄ciosissimaz
margaritā. **L**unq; inuenerit p̄tin⁹ ad excelsa
cōscēdit: totūq; corp⁹ pulculū ei⁹ aq; exhibetur
Aqua enī p̄māsit in loco suo-ip̄a autē cū diuī-
cijs p̄xit in ardua. **E**odē modo etiā tu p̄pe-
ra oib⁹ frenis negocijs liberari: ⁊ adornatus
p̄fecta v̄tute: q̄si vestimēto induere ea. **E**x-
cuba vigilāter dieb⁹ ac noctibus horis ac mo-
mētis: ne spoliēris ab ea. **H**ec autē singlar⁹ v̄-
tus de q̄ loq̄mur adornata in oīm pulchritudī
ne diuersaz v̄tutū: nullis negocijs frenis no-
ceri potit. **T**ribulatio enī patiētā opat- ege-
stas v̄o ac volūtaria paup̄tas-ira ē opationis
ei⁹: ex ip̄a enī fructificat iusticie fruct⁹-sic ne-
q; ifirmitas eā ledere p̄t- ex ip̄a enī v̄tute et
gloria induit apud deū. **S**ilt autē adulatiōes
diuisaz rerū nequaq; valebūt iminere eam
ab ipsis autē acq̄rit laudē in vitā etnā. **P**er-
secutio nō poterit terrere eā-nec pauorem ei
incutere. **E**x ip̄a/corona pulchra ac p̄fecta
cōponit-q̄ deo gloriā cū gaudio ⁊ exultatiōe
exhibeat-s̄ neq; nuditas p̄t ei segnicie torpo-
ris incutere- eo q̄ ex ip̄a ei stola claritatis con-
textit. **F**ames silt pusillanimitatē ei nō pote-
rit generare- ex ip̄a enī mēsa ei p̄parabit in re-
gno celoz. **S**z neq; p̄ sitim poterit ea desidia
circūdari: ab ip̄a enī p̄parabit ei padisus leti-
cie. **N**eq; v̄o paup̄tas potit eā ad illecebras
diuiciaz ipellere- ex ip̄a nāq; b̄ritudine deum
possidebit. **V**igilie q̄s ⁊ flet⁹: corona p̄fectio-
nis: ⁊ fontes puritatis ei⁹ existūt. **H**ūilitas et
māsuētudo: fundamēta sunt edificij eius.

Ahoris nō p̄ualebit mortificare eā-s̄ neq; se
pulchrū cōcludere eā p̄t- neq; v̄tutes vale-
bunt retinere eā. **I**p̄i quoq; celi/nō valebunt
portas suas claudere corā aīa q̄ v̄tutib⁹ viget
s̄ mox vt viderunt eā/cū gaudio referantur.
A mille milia ⁊ decies dena milia angeloz ⁊ ar-
changeloz-throni ac d̄natiōes- ⁊ p̄ncipat⁹ nō
valebūt cōminari ei: s̄ cū gaudio vult⁹ sui su-

scipiet eā: et in manib⁹ suis tollēt / et añ sedē ma-
iestatis offerēt eā. Exultabit q̄ pater in ea /
et fili⁹ cū spūscō. Exultabit q̄dē in ea spūscūs
q̄: tēplū sc̄m ei effecta ē: et inhabitauit in ea. Ex-
ultabit in ea vnigenit⁹ fili⁹ / q̄: sp̄ desiderauit
eū: et p̄ter eū nihil voluit possidere. Exultabit
in ea pater: q̄: dilexit eū: et volūtati ei⁹ nullaz
p̄tulit volūtate. Exultabūt sup eā celi cū v̄tu-
tibus suis: et pariter p̄cidētes glorificabūt pa-
trē: et filiū: et spūscm̄: vidētes eā in oī angelica
v̄tute: et in oī pulchritudine iusticie adorna-
tam. Exultabit etiā padifus: quia hereditatē
in eo sortita est.

Ca. XIII. In p̄sona auctoris glorificāst
magnificāst dñm amatore hōim: mltisq; deuo-
tis deprecatiōib⁹ benignitatē ei⁹ p̄ mētis illu-
minatiōe: vulnēz suorū sanatiōe ac gratie col-
latione interpellans.

Gloria et magni
ficētia soli benignissimo atq; amato-
ri hōim deo / q̄ nob regnū p̄ suā grām
p̄stituit. Sana me dñe et sanabor: q̄: tu sol⁹ es
sapiēs / et misericors medic⁹. Suplico bonita-
tem tuā sana vulnera aīe mee: et illumina o-
culos mēt̄ mee: vt p̄sident disp̄satiōez meā: q̄ sup
me sp̄ efficit: q̄: ifatuata ē mēs mea et grā tua
q̄ ē sal v̄itat̄ cōdiat eā. Et q̄d ad te hōrd dñe
q̄ cūctoz es p̄fct⁹: q̄q; scrutator es renū et cor-
dis: et sol⁹ oīa nosti. Sic fra sine aq̄ sitit ad te
aīa mea: et desiderat te cor meū. Qui aut̄ dili-
git te i desinent / tua grā satiabit. Sic ei sp̄ au-
disti me: etiā nūc ne d̄spicias deprecationē meā
Ecce em̄ q̄si captiua ē mēs mea: te solū salua-
torem exqrēs. Aditte itaq; grām tuā velocit̄
in auxiliū meū: et satiet esuriē meā: et siti mee
potū tribuat. Te solū desidero insatiabilē do-
minū. Quis em̄ poterit te insatiari / q̄ te ex-
v̄itate dilexerit lumē v̄itat̄: et luminis tributo-
rem. Da mihi petitionē meā: et dona mihi de-
precationē meā: et distilla in cor meū stillā dilecti-
onis tue. Accēdat in cor meū: q̄si in siluā flā-
ma charitatis tue: et deuoret spinas et tribu-
los pessimas cogitatiōes. Et tribue mihi co-
piose et sine mensura q̄si de⁹ hōi grām tuā: et
dona mihi quasi rex regū: et multiplica q̄si bo-
nus fili⁹ boni p̄ris. Si aut̄ in q̄busdā p̄uar⁹ suz
aut puoz q̄si terren⁹ aut fili⁹ terreni: s̄ tu q̄ re-
replesti hidrias b̄ndictiōe tua: imple sitim meā
grā tua: et q̄ satiasti q̄nq; milia viroz de q̄nq;
panib⁹: imple esuriē meā: imēsa copia bonitatis
tue. Amator: hōim benignissime sup fenū et

flores: et sup oēm herbā viridē fr̄e: sine iuidia
in h̄ tpe grā tua effusa ē: q̄to magis suorū tu-
ozū: q̄ te deprecant̄ petitiōib⁹ largiri te puenit.
Ecce em̄ fra fulgore coruscat: et volucres vo-
ces suas imutat / a gl̄ia mlta sapie tue. Ecce
aut̄ fra varietate florū q̄si diploide induit: q̄ si
ne manib⁹ textit. Exultat aut̄: et festiuitatem
duplicē celebrat. Vnā q̄dē padā filio suo pri-
mogenito: q̄: viuificat⁹ ē in ch̄risto: alteraz p̄
dño suo: q̄: descēdēs sup eā ābulare dignat⁹ ē.
Ecce em̄ vt mare multiplicat grā tua: et eos q̄
in ip̄o nauigant facis eē locupletē: eadē grā dī
etiā mihi loquēt̄ ad te fiduciaz tribuat. Qui
suscepisti duo minuta vidue illi⁹: et laudib⁹ ex-
tulisti: suscipe deprecationē et ofonē meā: et do-
na mihi petitionē meā: vt templū sc̄m efficiat
grē tue: et vt inhabitet in me et ip̄a me doceat
quō ei placere debeā: vt pulseri mēbris me-
is atq; in viscerib⁹ meis velut in carra: q̄ sit
plena cōpūctiōis atq; leticie. P̄s q̄ mea
q̄si q̄dā fenū cōstringat / ne oberrās in pctō
corruā: et a claritate luminis expellar. Exau-
di me dñe exaudi me: et p̄sta vt vocari merear
in regnū tuū: q̄ q̄si errās erā: nūc aut̄ sum con-
gregat⁹: q̄ erā imūd⁹: et mūdāt⁹ sum: et q̄ in si-
piens erā: nūc v̄o sapiēs sum: et q̄ aliquid iutilis
erā: nūc aut̄ vtilis effectus sum. Rex tu⁹ ele-
ctus: monachoz q̄s cōuēt⁹: et oīm scōz q̄ pla-
cuerūt añ te: q̄ nūc in padiso exultat / iā depre-
cant p̄ me: et obsecrāt te solū amatore hōiuz.
Exaudies q̄s eos et saluab me obsecratiōibus
eorū. Ego q̄s p̄ eos tibi gloriā et laudē offerā: q̄
exaudisti ofones eoz et miser⁹ es mihi: et nō
desperasti petitiōes eoz: q̄ p̄ salute aīe mee p̄-
fule sum. Tu aut̄ dñe p̄p̄his tuis disti: ape-
ri os tuū et imple illud. Ecce itaq; os fui tui: cū
corde aptū ē: imple illud grā tua vt sp̄ te b̄ndicā
ch̄riste saluator me⁹. Irriga cor meū amator
hōim benignissime: redde rozē grē tue. Quē
admodū fra dū serit generatiōes suas nō va-
let enutrire: nisi a bonitate tua fuerit v̄sitata
sic neq; cor meū ploq; valet / q̄ tibi sūt placita
absq; grā tua et fructificare fructū iusticie. Ec-
ce aut̄ nascētia fr̄e enutrit pluuia supueniēs:
nec nō etiā arborū nascētia florū varietate de-
pingit: sic etiā ros grē tue: mētē meā illumiet
vt florib⁹ cōpūctiōis et hūilitat̄ ac sapie eam
adornet. Et q̄d dicā. Ecce em̄ ofo mea i fir-
ma existit / et iniqtates mee: gemere me com-
pellūt. Vincat ḡ grā tua. Qui apuisti oculos
ceci: oculos mēt̄ mee adapi: vt pulchritudinē
tuā sp̄ desiderēt. Et q̄ apuisti os s̄biugalis: api

os meū i laudē ⁊ gloriā grē tue. Qui posuisti
fiminū mari dō p̄ceptū tuū. pone etiā fiminū
cordi meo p̄ gr̄az tuā. vt nō declinet ad dexte
ram neq; ad sinistrā a pulcritudine tua. Qui
aquā in deserto tribuisti ip̄so nō credēti. s̄ cō
tradicti. dona mihi cōpūctionē. ⁊ oculis meis
lachrymas. vt desleā dieb; ac nocib; dies vi
te mee. cū humilitate ⁊ charitate ⁊ puritate
cordis. Appropriet ofo mea i p̄spectu tuo dñe.
dona mihi fimonē sc̄m. vt tibi offerā manipu
lum p̄fessōis mee repletū. ⁊ dicā gloriā ei. qui
mihi h̄ tribuit. vt ei etiā ego offerā qd̄ ab eo p
cepi. ⁊ adorē eū. qui mihi tāta largit; ē. Exau
di dñe orōnē fui tui. qui es sup̄ oia b̄ndict; in
sectā seculor; Amen.

Sancti Effrem diaconi / De cōpun
ctione cordis. Liber p̄mus explicit.

Incipit liber secundus eiusdē / de eadem cō
punctione.

Ca. I. **I**nuitās nos ad cōpūctionē ⁊ do
cens quō ad illā pueniat; p̄hibēs negligēt
iam ac pusillanimitatē ⁊ exhortās vt dñm iuo
cem; fiducialit̄ ei fuam; / corda n̄ra sancti
ficem; / nob; inuicē ignoscām; / atq; de p̄fectiōe
n̄ra nō p̄sumām; / pulchre tandē monachum
agro seminato compans.

Venite charissi

mi mihi. venite p̄fes ac f̄res grex
saluatoris electi. venite negociemur
quāduq; nūdine celebrantur
Replete lachrymis oculos v̄ros. ⁊ ianue cor
dis v̄ri oculi referent;. Loquimini verbū vite
ad inuicē ⁊ cōfestim mēs v̄ra cōpūget; de re
gno ac paradiso. Sensem bonū assumite ⁊ p̄ri
nus negocia t̄rena p̄p̄net;. Nemo p̄ segnit
em relaxet; neq; ipusillanimitatē venies ex
pauescat. Neq; p̄timeat aliquis neq; vereat
tur. s̄ p̄oni vel ip̄robe iuocem; dñm n̄rm. et
p̄stant; fuam; saluatori n̄ro. ⁊ p̄festinatēs q̄
sc̄ificem; corda n̄ra p̄p̄ sp̄m̄ sc̄m. Cōspirem;
ad inuicē ⁊ obsecrem; / ignoscām; alterutru;
in toto corde n̄ro. Serui em̄ sum; qui sine mē
dacio ē dei. qui ait. Amē amē dico vob;. nisi di
miseritis ex corde v̄ro delicta v̄ra alterutrum
nec p̄ v̄r celestis dimittet; vob; delicta v̄ra. Et
p̄ sc̄os ap̄los suos indicauit nob;. q̄riēs fratri
remittere oporteat. dicēte petro. Quoties si
peccauerit in me frat; me; idulgeā ei. vsq; ses
pties. At illi dñs. Nō dico tibi septies. s̄ septu
agies septies. Nos v̄o in̄ dū nec tertio i die. i

uicē ignoscim;. Obsecro vos charissimi mi
hi. ⁊ supplicis rogo o amici mei. vigilate i hoc
breui t̄pe. i hac v̄ndecia hora p̄redite. It̄ em̄
vespa appropinquauit. ⁊ cū gl̄ia m̄lta remune
rator adueniet. reddere v̄nicuiq; s̄m opa ei;

Attēdite vob; / ne quis emēdationē vitā exer
ceat. ⁊ q̄si p̄fides ⁊ negligēs i mēsam ei; remu
nerationē amittat. S̄ilis autē ē monach; agro
semiato. qui cū rore ⁊ ibub; p̄sueuit exerceri
⁊ fructificare fructū iusticie ⁊ leticie. Cū autē
ad suū fructū puenit. maiorē igerit curam
agricole. Sollicit; em̄ puigilat ⁊ timet ne sa
ta sua aut repentin; gr̄ado aut cāpor; iumen
ta subuertat. Ita ⁊ monachus quāduq; i hoc
corpe deget. quādie sollicit; curā adhibeat. p̄
imortalitate vite suē neq; negligentia iuanū
cucurrisse inueniat;. Gaudiū ⁊ leticia agrico
le ē. qm̄ messem suā cōgregat. ⁊ labor; p̄mia su
erit affecur;. Eodē modo letabunt; angeli d̄i
in celis. qm̄ quis metuēs deū cursum p̄p̄ium
p̄sumauerit replet; horrea. Agricola in securi
tate p̄stitur;. epulā atq; exultat. ⁊ monach;
cū in horrea fuerit posit;. i. in m̄sionē et̄ne vi
te. p̄festim ascendunt diuicie eius ad celum.

Ca. II. **V**excitās nos ad vigilatiā in belli
certamine. ⁊ t̄tēq; n̄ram p̄solās ex t̄tute dñi
qui ē agonista n̄r. atq; exhortās ad mutuum
adiutorū. vt sic in vnū inuicē cōspirātes adū
sariū n̄rm p̄fundam; ac supem; ⁊ deū honori
ficem;. Et ob h̄ cōmēdās multitudinē mona
chorū simul deo militantū. multis reb; tam
multitudinem monachor; q̄ singulos mona
chos compando.

Vigilemus di

lectissimi mihi. vigilem; donec in
bello p̄stituti sum;. ⁊ p̄tra diabolū
dimicem;. Pugna quidē ei; i p̄mptu ē. ip̄e at
i firm; existit ac debil; n̄r at dñs ⁊ agonist; et̄a
qui ē rex regū his qui alacrit; dimicauerit ⁊ t̄
tutē p̄stat. ⁊ coronā imarcessibile. Quādamo
dū ei puluis a vehemētia v̄ri sp̄git ⁊ ipuq̄t.
ita ⁊ adūsari; n̄r ad nihilū rediget; qm̄ vox n̄ra
i d̄i laudib; p̄sonat. ⁊ ofones n̄re plene lachry
mis dñō exhibēt;. Nemo q̄ segnit; agat nec t̄c
at. s̄ is q̄ fort; ē infirmiorē adiuuare festinet; ⁊
q̄ alacer ē. pusillanimē p̄solet;. Qui abstines ē
iordinatū ⁊ ihonestū i crepet ⁊ obiurget. Sic
em̄ inuicē p̄spirātes ⁊ pariter triūphātes. cō
culcatorē n̄rm p̄fundim;. ⁊ dñm n̄rm q̄ i celis
ē honorificem;. S̄ci q̄ angeli in nos letant;. ⁊
q̄ vidēt nos ⁊ audiūt de nob; edificant;. Pa

radisus fructib⁹ leticie ac varijs florib⁹ plen⁹
 multitudo e⁹ monachoz in idipsuz adornata
 in dilectione dei. Quasi fons bon⁹ et aq⁹ ex
 undantib⁹ multitudinē arboz irrigās / multi
 tudo e⁹ monachoz in idipsuz psalmoz cursū
 cāt⁹ lachrymis irrigatiū. Sic ciuitas murata
 et munitiōib⁹ circūsepta multitudo e⁹ mona
 choz in idipsuz alterutru⁹ pspirātes in dilecti
 one dei. Diadema ptextū lapidib⁹ p̄ciosis et
 splēdidis margarit⁹ multitudo e⁹ monachoz
 in idipsuz in om̄e op⁹ bonū ornata. Nautis re
 plera regalib⁹ opib⁹ multitudo e⁹ monachoz
 in idipsuz plena dñi charitate. Oliua speciosa
 ac fertilis multitudo e⁹ monachoz in idipsuz
 p̄firmata in dilectiōe dei. Imago regalis ha
 bens amirabile⁹ historiā / ex oib⁹ elect⁹ color
 bus / et florū varietate depicta multitudo est
 monachoz in idipsuz diuersis x̄turib⁹ adorna
 ta. Castra scōz angeloz multitudo e⁹ mo
 nachoz habitās in idipsuz mentē suā sp̄h̄ntes
 ad deū. Sic mel et fauus ori applicat⁹ sic r̄i
 sio fratris cū charitate et hūilitate ad p̄ximuz
 suū. Sic aq⁹ sitiētū in estu sic fimo p̄solātis fra
 trū in tribulatiōe ei⁹. Sic q⁹ cadenti p̄orrigit
 manū et erigit eū ita et fimo vite et p̄solatiōis
 erigit segnē aiām ac pusillamē. Sic sata / le
 ta et electa et bona in terra culta et optia sic in
 aiō monachi cogitatiōes bone et vtilēs. Si
 cut alligatura bona et fortis in edificio ita in
 corde monachi magnanimitas. Sic lāpas
 lucida in loco tenebroso refulgens sic mona
 chus mēte sobria et corde vigilāti in tpe psal
 modie sue. Sic vinculis et cathenis cōstrin
 git aq⁹ sic monach⁹ mūdi sollicitudinib⁹ in
 nodat. Sic spine et tribuli in agro optio sic
 cogitatiōes turpes ac sordide i aiā monachi
 Sic cancer spēs et putrefaciēs carnes neq⁹
 finē sanitatis recipiēs sic memoria malicie in
 aiā monachi. Sic x̄mis corrūpit lignū sic ini
 micitia corrūpit aiāz monachi. Sic tineā ex
 terminat vestimentū sic detractio aiām mo
 nachi. Sic lignū excelsum qdē et speciosum /
 attū infructuosum sic monach⁹ supb⁹ et insolēs.
 Sic fruct⁹ delectabilis et speciosus extrinse
 cus putrid⁹ et intrinsec⁹ sic monach⁹ emul⁹
 et iuidia plen⁹. Sic q⁹ iactās lapidē i fonte pu
 rissimo p̄rurbar eū sic monachi iracūdi r̄f̄sio
 p̄xi mi mēte p̄rurbar. Sic si euellat q̄s radici
 tus arborē plenā fructib⁹ et trāsp̄lantet eā in
 aliū locū / fruct⁹ ei⁹ marcescūt et folia arescūt
 sic monach⁹ derelinquēs p̄xiū locū et diuisa
 plustrans. Sic edificii fundamentū nō h̄ns

sup̄ petrā sic monach⁹ paciētia nō h̄ns in tri
 bulatiōib⁹ suis. Sic astās q̄s aū regem et lo
 quēs ei vocat aū a suo suo relinquat regez
 et se ad cōfabulatiōes sui p̄uertat sic et mona
 chus in psalmodia sua / si intentionē mentis
 sue a deo reflectat. Sic pond⁹ salis dep̄mit
 i firmū sic monachū somn⁹ in tpe psalmodie
 sue. Intelligent⁹ q̄ charissimi cui assistimus.
 Sic q̄ angeli cū timore et tremore hymnū cā
 tantes astāt ita et nos debem⁹ cū corde puro
 et mēte in psalmodijs n̄ris tpe orōnis / coram
 deo cōsistere ne corpe qdē videamur assiste
 re sensib⁹ et negotijs frenis puagari. Sic
 em̄ nauis fluctib⁹ pelagi circūferē sic et mona
 chi mēs in terrenis negotijs puagat.

Ca. III. Exhortās ad tēptatiōes sustinē
 das et iudicēs ea in q̄b⁹ p̄sistit gloriatio mona
 chi docēs q̄o is q⁹ vitijs p̄occupat⁹ e⁹ pulsa
 re debeat ad ostiū dñi q⁹ nō deerit si pullans
 p̄stiterit sed misericorditer subuenit.

Egregem⁹ er
 go cogitationes n̄ras a negotijs
 frenis vt gliaz ap̄ dñm n̄m h̄be
 mereamur. Sustineam⁹ aduersarij tēptati
 ta vt gloriā p̄cipiam⁹. Gloriatio autē mona
 chi paciētia i tribulatiōib⁹ suis. Gloriatio mona
 chi lōganimitas cū charitate. Gloriatio mona
 chi cū nullas res p̄nt⁹ secl⁹ possidē desiderat.
 Gloriatio monachi et laus i p̄spectu angeloz et
 hoīm hūilitas et simplicitas cordis. Gloriatio
 monachi vigiliet flet⁹ i orōnib⁹ suis. Gloriatio
 monachi māsfuetudo cordis et silētiū. Gloriatio
 monachi q̄i deū toto corde dilexerit et p̄ximū
 tāq̄ seipm̄. Gloriatio monachi abstīnētia escāz
 et a mltiloq̄o ligue. Gloriatio monachi q̄i p̄xi
 o tāq̄ sibi p̄i cōpatit. Gloriatio monachi q̄i x̄ba
 ei⁹ opib⁹ p̄sonāt. Gloriatio monachi q̄i in loco
 suo p̄manet et si huc atq̄ illuc q̄i fenū a vento
 trāferē. Heu mihi dilectissimi qz fact⁹ sū sic
 machina seu follis fabri ferrarij q̄ repletur et
 euacuatur nec aliquid in se continet venti
 sic ego enarrās x̄tutes christi ab oib⁹ his lō
 ge me sentio. Glia et adoratio magnitudi ei⁹
 Charissimi si quis v̄m p̄occupat⁹ fuerit cog
 itationib⁹ sordidis ac turpissimis nō negli
 gat nec segniter agat neq⁹ in desperationem
 semeti p̄m adducat / s̄ effundat cor suū in con
 spectu dei et ingemiscēs / defleat et dicat. Ex
 urge dñe / intēde iudiciū meū et iudica me fm̄
 iusticiā tuā. Opus manū tuāz sum vt quid

dereliquisti me? Quare facie tua auertis. obliuisceris humilitatis mee? Quia persecutus est inimicus animam meam / humiliavit in fra viram meam. Infixus sum in limo profundus / et non est substantia. Suscipiat me gratia tua domine ut non peream. Si ita permiseris / et inuocaueris deum. confestim amator hominum de / mittet gratiam suam in conspectum tuum. et consolacionem tibi et requiem a laboribus tuis / in expugnatione quam sustines conferet. Talem gratiam habentes benignum dominum. non negligam. et tales misericordem saluatorem habentes non segniter agam. Donec hic degimus miserere et saluat. et remissionem nostrorum tribuere delictorum. et iniquitatis nostris. si nos voluerimus ignoscere. Quis non amiserit. quod plachrymas huius breuissimi temporis. peccata dimittit. et ipsa vndecima hora / milium nos vulnerum sauciatos per lachrymas sanatur. Et rursum cum sanauerit. mercedem proferet lachrymarum. Hic enim nomen est gratiam inuocare ut sanet. et mercedem exhibeat sanitatis. Non ergo negligam fratres. festinem sanari. quod ut superari memorauimus. miserere de per gratiam suam. ibi autem nequaquam. si iustum iudicium et ultio et retributio gestorum est. Ibi misericordissimus ille abraham. misericordis inueniet. et qui per sodomitis ut saluarent fuerat deprecatus. ibi per vno peccatore ut misericordiam inueniat / minime deprecatur. Non ergo colligat mens nostra negocijs frenis fratres charissimi / festinem coparticipes fieri omnium sanctorum. et coheredes venerabilium patrum nostrorum. ut non perueniamus a conuersatione eorum. neque a beatitudine claritate ipsorum sepemur. Festinemus autem magis. ut cum perfectis ac fidelibus coronemur sine ulla cum multis placetium laudem preconij mereamur.

Ca. III. V. Beatificans digne deo militantes et coronam eterne beatitudinis per merites. excludensque negligenterum excusacionem. et plures eos rationibus terrenis / ad vigilanciam et concupcionem puocat

Beatus qui in ago
 ne certauerit. ut cum perfectis victorie coronam accipiat. Miserabilis vero qui huius temporis vite sue negligenter prospexit. ut indignus sit etiam cum minimis collaudari. Beatus qui promeruerit claritatem illorum. et beatus qui dignus fuit laude eorum. Beatus qui promeruerit coronam illorum. et beatus qui dignus fuerit in numero eorum esse. Beatus qui promeruerit hereditatem eorum. et beatus qui dignus fuerit mensa conuiuij eorum. Beatus qui epulationem eorum promeruerit degustare. audire vocem illam. Venite beati patris mei. possidete

regnum quod paratum est vobis a constitucione mundi. Quam excusacionem si neglexerimus habebimus vbi secularis homo interdum excusacionem obrinet utpote qui in seculo colligat est. nos autem quid dicemus / in quibus nos esse in pedibus causabimur?

Tremendum est et tremendum / ne forte hi qui nos constitutos huius laudibus effecerunt. illic nos deridere incipiant. et qui huius nos beatificauerunt. illic nos sibi exprobent et insultent nobis. Ne ergo charissimi desideria nobis aut sollicitudo mundi dulcescat. et amarica ri nobis eterni ignis et immortalium verum supplicia sentiamus / desiccamus modicum / ut a fetu perpetuo liberemur. Vigilemus sobrie paulisper charissimi. Cur non suademini saluatoris nostri sermone. quod aduenit ei quasi fulgur coruscans et repetere adueniat. Non intelligitis quod nulla fiet opinio. ecce huius autem ecce illic. non putescit quod vniuersis quod sermone suum hora illa recipiat. Attendite vobis ne vos subito comprehendant. et culpam nostram metipsum incipiamus nihil proficientes. et unusquisque propter atque eiulans dicat. Heu mihi cur neglexi. Heu mihi infelici. quare precepisti. Et multum a plura in preesura sua afferet. et in nullo proficiet.

Credite mihi dilectissimi. quod iam vndecima hora est. credite quod presumptio huius seculi appropinquat. Aut nisi oculis vestris viderit. fortasse non creditis. Videte ne in nos sermone prophetice adimpleat dicentes. Ne qui concupiscunt diem domini festinemus itaque ne inueniamur sicut fuit ille. quem adueniens dominus super dormientem ac negligentem.

Ca. V. V. Suades occasioe dictorum ut iporum tune deum deprecemur quatenus non liberet a futuris malis regni sui principes faciat / plures ad ducens concupiscunt cordis obsecraciones / petitiones atque supplicationes quibus exoradus est dominus.

De queso vigelemus / ne nos ita inueniamur. Improprie atque improbitur dominum nostrum glorificemus. ac deprecemur eum ut nos a tenebris stridore demum liberet. et regno suo nos dignos efficiat. Obsecro te saluator mundi iesu christe / respice in me et misere mei. et libera me a multitudine iniquitatum mearum. Spreui enim omnia que fecisti mecum a iuuetute mea. De enim idiora atque sine intellectu. fecisti vas repletum scientia ac sapientia. et multiplicata est super me gratia tua. et satiauit esuriem meam. et refrigerauit sitim meam. et illuminauit obscuritatem meam. et proegressit ab errore cogitationes meas repleuitque sinus meos. Et nunc adoro / obsecro / prociado quoque ac supplico. confitens infirmitatem meam.

nem recipi mereamur: multas illi^o mansiois
conditiones exponens.

Propter reme

morales die illi^o in q^o h^oia d^ois re-
uelabit. cū venerit glorificari i sc^os
suis. nō negligam^o f^ores dilectissimi: neq^o in p^o
sentib^o r caduc^o reb^o / tāq^o i crinis r phēnib^o de
lectemur. Nō obdormiam^o somno neq^ossimo
Somnū ar dico pctm^o r mortē. Nō obliuiscā
mur scōz patz / q^o h^o vite n^oe duces optimi ex
titerūt: q^o rū p^oplātes p^olationē. imitemur si
dem: q^o circūier^o i melor^o r pellib^o capnis. egē-
tes. āgustijs afflicti: q^o tidie p^o xpi noie morien-
tes. Scio em̄ quā plimos obdormisse: r nūq^o
de die illa tribili cogitasse. Qui sine dubio / cū
venerit spōsus / excludent^o a thalamo. Nos q^o
oī custodia fuem^o cor n^om expectātes p^orem
familias / christū d^om ac deū n^om: q^o cū diues
eēt: pp^o n^o am salutē paup^o fact^o ē: r i^ofirmatē
n^o am / volūtate pp^oia i semetipm^o suscepit. nā
idcirco paup^o fact^o ē: vt nos diuiciay suay soci
os faceret: r ieffabil^o fūte glie p^oicipes demō-
straret. Nō crucifix^o ēvt nos a cruciatu r p^oā-
te diaboli liberaret. Hūc q^o dilige sine inf^omissi-
one debem^o. vt ab ipō q^o diligi mereamur: r il
lucī mātionē illā q^o apō p^orem p^oparata ē itroea
mus: r videam^o lumē i lumie. Terribil^o ei erit
dies illa: r aduēt^o magn^o r p^oclar^o nimis. r q^o
idone^o ei erit. Prop^o q^o has p^omissioes h^oites
ieffabiles r tremēdas: exultem^o exultatiōe i-
enarrabili r gliosa. Abluam^o frequēter aīas
n^oas lachrymis: ne radix amaritudinis rurū
germinās i pediat. Per hāc vō in q^o nāt mlti:
vt i illo purissimo ac splēdissimo lumie p^ostitu-
ti / i q^o nō ē ruga v^o macula: p^oteplemur iestima-
bilē r brām christi saluator^o n^o i naturā. vt p^o r
fili^o r spūscūis: vbi p^oteplabimur oēz naturam
āgeloz r archāgeloz / d^orutū r p^oratū. Vbi f^ores
videbit^o: q^o a seclō sunt fuata ieffabilia bona.
Vbi videbit^o scām ciuitatē: q^o ē oīuz i p^onti lugē-
tiū mar^o. Illic ex vberib^o ei^o p^osolatiōis lac pota-
bit^o: illic de torrēte epulatiōis bibet^o. Illic vo-
cabimini filij dei. illic apient^o nob^o porte regni /
r i^otrabit^o i penetralib^o p^oris. Illic vob^o ostēdit
oēs scōs suos: illic apparebit vob^o sol iusticie.
Illic egrediem^o: r letabim^o: tāq^o vituli soluti a
vinculis. Illic trāformabit de^o cor^o p^o hūilitat^o
n^ore: p^oforme corpi claritat^o sue. Illic renouabit^o
sic aq^ole iuuēt^o v^osa. Illic frā repromissiois vi-
debit^o: illic i^obalis p^otegem^o. quē admodū si m^o

filiū p^otegar suū. Illic videbit^o r letabim^o: d^o q^o
bus i h^o seclō sine cessatiōe plārist^o. Illic p^ociē
tes coronā pulchritudis: r veste iocūditat^o de
manu d^oni / dicet^o. Letet^o aīa mea i d^ono: i^oduit
ei me i^o d^ono salut^o r iusticie. r circū dedit me
veste leticie. tanq^o spōso circūposuit mibi mi-
trā: r tāq^o spōsaz ornauit me ornaīto. Illic sa-
turabimini: q^o cūq^o esurit^o r sitit^o iusticia. Illic
fulgebit^o sic sol: i throno p^oris v^ori. Illic i^o morta-
lia seclā r manētia iuuet^o. Illic d^oniabit vob^o
sine p^oturbatiōib^o / r fluctib^o lōgitudō diez. Il-
lic vox letatiū r exultatiū: illic vob^o p^oparat^o ē
loc^o i domo d^oni / r muro ei^o. r nomē sempitnū
q^o nō delebit^o. Ipe ei d^ons nomē ē v^ori. Nā nō
erit v^ori sillis q^osq^o: si p^onti fuerit / r fecerit^o i celis
gaudiū. i die illa q^o iudicabit de^o occulta hoīm
Illic iuuet^o fiducia: vbi effugat dolor r tristi-
cia. Si em̄ recordamur de die illa tremēda / et
aduētū d^oni glioso: cū venerit scōz oīm mltitu-
dine p^ostipar^o. i q^o celi magno ipetu trāsiēt / ele-
mēta ignis calore soluent^o.

La. III. Exhortās nos ad p^oparationē il-
lius terribilis examinis i q^o oēs act^o n^ori cogita-
tiōes r eloq^o arguent^o. vt etiā i^oo r palia r fre-
na atq^o trāsitōia nō q^oram. s^o intuitū n^om ad
scōs deslectam^o: q^o pp^o celestis patrie deside-
riū plima sunt p^opesti. q^o si imitati fuerim^o. cū
ipis quoq^o cōregnabim^o.

Preparem^o er

go nos / sine macula iuueni in illo
tribili chāsto examie. In q^o om̄es
act^o n^ori / cogitatiōes / r eloq^o arguent^o. Nā et
p^oopib^o r p^o fmōib^o ociosis: r p^o dedecorosis r
ihonestis aspectib^o / r oib^o actib^o v^o manifest^o
v^o occult^o / q^o ab origine mūdi cogitata vel ge-
sta sunt. r p^o merit^o suis / singuli iudiciū sumēt
r rōnē singuli reddēt. Ergo ne gloriā n^oam i
frenis q^oram: ne carnis curā i desiderijs faci-
am^o. nec r palia r corpalia diligam^o: ne talētū
n^om p^oodiam^o i frā. ne cōnumeremur fatuis
xginib^o. ne h^o mūdo vtamur: eo q^o p^oteriet ei^o
figura. q^o r si dom^o n^ora h^o habitatōis dissolua-
tur: nō manufactā etnā i celis habebim^o. Hic
patriā nō q^oram: s^o futurā desiderem^o. Intui-
tū etiā n^om deslectam^o ad scōs: r iuuenim^o tā
mēte quā cogitatōe / ad illō i^o mortale seclm^o eē
trāslatos. q^o circūier^o vt s^o meminim^o i melor^o
r pellib^o capnis. egētes. āgustiat^o. afflicti. q^o
dign^o nō erat mūd^o / i solitudinib^o errātes / in

montibus / in spelūcis / et in cauernis terre. Lapidati et verberati / et omnium temptationum obprobrijs temptati / laborauerunt sequentes post deum: nec aliquid horum que diximus / propositum eorum mentes turbauit. Nam quemadmodum adam ante murum non patet insidijs: sic eorum mens incoccussa / et conuersatio permansit immobilis. Nihil istis hic requirebant sed iugiter thesaurizabant: fidelem existimantes eum qui reprobum misit / et inuisibilem tanquam videns vnusquisque eorum sustinuit. sola intelligentia spiritali. Et pro cordis oculum contemplabant: que nec oculum vidit / nec auris audiuit / nec in cordibus ascendit in / quem desiderant angeli / prospicere. pro quibus constituit in terris velocem depositionem tabernaculi sui. Querebant et de illa superna commoratione quam tarde se adipisci sentiebant: gementes / perclamabant dicentes. **Q**ui veniemus / et apparebimus ante faciem dei? **E**t alius. Bonum est mihi mori quam viuere. **E**t idem beatus apostolus. omnia mundi oblectamenta tanquam stercorea computabat: propter quod dicebat. **L**upio dissolui: et esse cum christo. **E**t Symeon ille iustus etiam quale vocem emisit: cum deus in vinas suas suscepit. **N**unc dimitte seruum tuum domine. secundum verbum tuum in pace: quia viderunt oculi mei salutare tuum. **Q**uemadmodum enim in vinculis / vel in carceribus / sic omnes sancti usque ad tempus resolutionis sue in corporibus commorantur: ad tranquillissimum portum festinantes: vt adipiscantur sine fluctibus vitam. **P**ropterea nos fratres dilectissimi respicientes ad hos viros mirabiles et beatissima eorum sequentes vestigia: nec non et passionibus eorum communicantes / ad nihil aliud nostrum propositum dirigamus / nisi quantum ad deum placeamus / nec propter gloriam humanam retardemus cursum nostrum / quo minus ad mensuram patrum nostrorum peruenire valeamus / sed omni virtute / vt ceperimus pro merito eorum cum ipsis in regnis celestibus gaudeamus / quia si fuerimus socii passionum / simul et consolationis erimus. **E**t si sustinemus etiam coregnabimus / quia non sunt condigne passiones huius temporis ad futuram gloriam quam reuelabit in nobis. **N**on ignoratis / quia si seminant in lachrymis in gaudio metent / et qui peccata seminat peccata et metet. **E**ntes inquit ibant et flebant mittentes semina sua / venientes autem venient cum exultatione / portantes manipulos suos. **E**t beati qui lugent / quoniam ipsi consolabuntur. **E**t beati qui esuriunt et sitiunt iusticiam nunc / quia ipsi saturabuntur de illa regali mensa / in qua abraham et isaac et iacob / et omnes

sancti a seculo requiescunt. **B**eatus ergo est qui in sanctis operibus iugiter conuersatur / et immaculatus tam seruat animam suam / de qua nobis grāde certamen est. **Q**uid proderit homini si mundum vniversum lucretur / anime autem sue detrimentum patiat? **A**ut quam dabit homo commutationem pro anima sua

Cap. III. **P**rouocās nos ex dictis vt festinemus ne ab illis eternis bonis excludamur / et sempiterna picula incidamus si negligētes fuerimus / occasione illius tandem multa picula et supplicia damnatorum explicans.

Igitur festinemus ne excludamur ab illis promissis eternis / et a thalamo immortalis sponsi / nequam incipiamus foris stantes clamare et dicere. domine domine aperi nobis / quia tunc penitentia nihil proderit / sed e contrario audiemus nescio vos vnde sitis. **I**bi erit fletus et stridor dentium. **D**e anima nostra certamen agit / de qua si neglexerimus / piculum imensum est / aut supplicium sempiternum. **N**on est enim in inferno commotio / non sunt lachryme ibi / non gemitus qui uocis auertant sententiam. **N**on dilatio vlla temporis ad agendam penitentiam non est egressio ad vitam / sed omnia dura et aspera et amara occurrunt eis / qui tempus penitentiae perdidērunt eis horrida illa facies suorum delictorum / que in tormento amarior existit et durior / sed et conscientie sue verberibus cruciari / in felicitate illa verba crebro proloquantur et dicunt. **V**e ue nobis miseris / quibus contigit videre hanc diem. **U**bi cumque enim peccator tunc oculos conuertit / contemplabitur imagines suorum delictorum. **T**unc videbit angelos et archangelos pro vniversum mundum discurrere / et omnes sanctos et electos dei congregare / qui rapient obuiam domino / et sic semper cum domino erunt / quia vbicumque fuerit corpus / illuc congregabuntur aquile. **P**eccatorum vero et negligentium vitam suam / exitum tunc videbitis tristem et execrabilem. **S**ol enim tunc obscurabitur / et celum tunc multiplicabit tanquam liber. **L**adent astra omnia conturbabuntur elementa virtutes et potestates assistent / ignis velut fluum currēs / omnia omnino replebit. **I**gnis enim ille comburet montes et colles et maria / et omnia deus iudicabit pro ignem. **T**unc in illa die / videbitis vniversum orbem tanquam pomorum custodia / et tubas illas angelicas / terribilia et tremenda / clangentes. **R**e fulgebunt etiam iusti tanquam claritas firmamenti. **T**unc lamentabuntur et plangent se omnes peccatores

tores / et illis amarissimum proclamabunt. veye no bis. cum viderit claritatem leticiae sanctorum. cum viderint abraam et isaac et iacob et omnes sanctos percipientes inaccessibiles coronas de manu domini cum viderint se ab eorum portibus segregari. Tunc enim erit angelus et sepabunt omnes malignos de medio iustorum. tunc audiet infelices illam vocem christi tribulatum et potenter. recedite a me maledicti in ignem eternum. qui paratur est diabolo et angelis. In illa hora necitatis / amarum nimis et lachrymabile suspirabunt / cum traditi fuerint morti. et iertigubili igni / tenebris exterioribus / et omnibus immortalibus. cum in inferno inferiore macipati fuerint. vbi est fletus et stridor dentium. vbi est tartarus et crudeliter gehena. **H**ec autem vniuersa supplicia expectant hi qui non per asinus suis viriliter decertauerunt. qui non multiplicauerunt talentum sibi creditum. qui non castitatem cum fraterna charitate seruauerunt. **F**estum nemus gregociliari. proximos non. ut sol si occidat supiracundiam non. nec malitiam reminiscamur in cordibus nostris. Infirmum etiam in opibus sortem et in egoris et languidis dominum visitemus. **E**t cum viderimus in pauperibus esuriem saturum / sitiem potemus / nudum vestiamus. et infirmum visitemus. hospitem colligamus. in carcere et eam ad eum. **P**etenti etiam elemosinam per manus pauperum / non despiciamus. **V**t et ipse in aduertu suo vocet nos et dicat. **V**eni te benedicti patris mei. percipite regnum quod patrum est vobis ab origine mundi. quia propter vos pauper factus sum. mihi in ipsis pauperibus ministrastis.

La. V. Inducens auctorem miseriam suam deplorat / fratres suos rogat ut orent. et pro eo et pro seipso. quatenus futura illa mala effugere possint / celestiaque gaudia consequi / que breuius et summatim commemorat.

Hec autem fratres charissimi. **H** ego vobis scribens / fortiter desolo / nec a luctu nec a lachrymis cesso. quia ab his bonis alienus existo. et in me impletum est illud apostoli dicitur. ne cum alijs predicaueris ipse reprobus efficias. **S**pero autem per orationes vestras et per precationem promereri. ut stare possim aduersus insidias diaboli. quia si non colluctatio aduersus carnem et sanguinem. sed aduersus principes et potestates. contra spatia nequicie in celestibus. **O**rate ergo pro nobis fratres dilectissimi. et orantes non desiciatis. ut bene mediis profudum quod est inimicum et diabolum totum pertereare possimus et effugiamus illa que ventura sunt mala. ut veniant tempora refrigerij in aduertu christi. qui suis temporibus ostendit beatus sol potestatem. ut transferat nos si digni fuerimus in illam beatam spem / et ineffabilem leticiam. et mansionem eternam. de qua nunc ex parte narrates. tanto nobis

euangelisauimus. tanquam si quis ex pelago maris. aqua guttata per digito suo auferre. **S**it autem nomen domini benedictum. qui pavit celos in prudentia sua. qui prepauid scis suis regnum et gaudium a se institutione mundi de qua suspirat et luget tunc audiet. **V**enite omnes qui plorat / gaudete in gaudio meo et videte me et letet cor vestrum. et ossa vestra tanquam herba floreat. ibi laudatio et exultatio. et iucunditas sempiterna est dilectissimi fratres. illic fulgebunt sicut sol. illic letabimini leticia inenarrabili. **I**llic deum videbitis quod est bonorum omnium potissimum. illic vobis christus demonstrabit omnem gloriam patris. et sanctorum officia angelorum. illic adorabimus per eum in atrijs sanctis. illic sine fluctibus et perturbacionibus vite viuemus. illic choros misceamus cum choris sanctorum. illic auferet ab oculis nostris lachryma. qui pupillas oculorum nostrorum obnubilat. illic cantabimus et dicemus. mirabilis es domine in sanctis tuis. illic pretebimur domino. quia repleti sumus misericordia tua exultauimus et letati sumus in omnibus diebus nostris. delectati sumus. pro omnibus diebus quibus nos humiliauit. quam magnificata sunt opera tua domine. omnia in sapientia fecisti. **B**enedic gratia mea domino. et ne obliuiscaris omnes retributiones eius. qui propter nos in omnibus iudicacionibus tuis qui sanat omnes languores tuos. qui redemit delictum tu vitam tuam. qui coronat te in misericordia et misericordie gloria tibi christe. gloria tibi. quia iudicia tua abyssus multa et promissiones tue inscrutabiles et inuestigabiles vite tue. qui sapiens et intelligit hanc que ratione videtur iniusti pabulabunt per eas. ipsi autem infirmabunt in eis. **G**loria patri et filio et spiritui sancto. et nunc et semper et in seculum amen.

Sci Effre diaconi liber de iudicio dei explicat. **I**ncipit liber eiusdem de Beatitudine anime.

La. I. Multos in diuisis virtutibus et bonis exercitijs se occupantes / beatus predicans. negligentes ex metuenda morte / hora et egressu anime de corpore perterrens.

Beatus qui odio habuerit hunc mundum. et solummodo meditatio eius in deo fuerit. **B**eatus qui exacerat fuit per carnem malitiam. et deum solum benignum et redemptorem peccatorum dilexerit. **B**eatus qui in se sicut angelus fuit pulsat. et imitator factus seraphin: castos iugiter et sanctos cogitat habuerit. **B**eatus qui effici meruerit agnoscere dei / ab omnibus pollutis cogitacionibus emundatus. et non fuit implicatus actibus multis. **B**eatus qui effectus est torus ex integro liber in deo et qui ab omnibus mundi istius negocijs vanissimis liberatus est. **B**eatus qui se recordatur fuit de illa die tremenda. et festinauerit lachrymarum fontibus ablui. et anime sue vulnera curare. **B**eatus qui fuit effectus tanquam nubes ad proferendam

pluuia lachrymarum: p q̄s possit extingue flamas
 adūl^o icēdia pctōy. **B**tūs q̄ ābulauit i via dñi
 iugit: sibi māsiōes pfectuū faciēs. p sincerita-
 tē r fidē. atq; caritatē pfectā. **B**tūs q̄ i bōis opi
 b^o dñi die creuerit. p disciplinā r p̄tincā. scōy
 q̄ institutionē. hñs i dño spē certā vt videat eū
 i claritate sua. r regno r glia. **B**tūs q̄ memie-
 rit p̄cepti ei^o / de ocioſo x̄bo. r posuerit custo-
 diā ori suo ne excedat a x̄pi mādato. **B**tūs c^o
 fuit aīa / tāq; lignū qd̄ plātati ē sec^o decursus
 aq̄rū: hñs sine infimissioe lachrymarū imbrē a
 q̄ crebu^o irrigat. **B**tūs q̄ plātati bonā plātati
 onē i aīa sua x̄rutes. s. r vitā scōy patrū. r deo
 placētū monachoy. **B**tūs q̄ irrigat plātatio-
 nes suas lachrymis / christū sp̄ exorās vt sint
 fructifere r acceptissime deo. **B**tūs q̄ tāq; ab
 igne i charitate x̄pi exarsit: r cōbussit oēs
 turpissimā cogitationē r pollutionē aīe sue.
Btūs q̄ effect^o fuit fra bona r optia. afferens
 fructū cētēsīmū r sexagesīmū r tricesīmū. **B**e-
 at^o q̄ iuenerit semē bonū. r semiauerit i agro
 pectori sui. **B**tūs q̄ iuenerit thesaurū in agro
 absconditū. r vniūsa q̄ sūt mūdi abiciēs. ipsūz
 solū possiderit. **B**tūs q̄ sp̄ habuerit diē exitū
 sui aīa oclōs. r festinauerit i illa hora par^o eē. et
 sine aliq; t̄iore pcti vt p̄ue p̄scie iueniri. **B**tūs
 q̄ iuenerit fiduciā i illa hora exit^o sui. qñ aīa se
 parabit a corpe. **L**ū mag^o nāq; metu: magnis
 q̄ doloib^o sepabit. **V**eniēt em̄ āgeli assumē
 aīam. r sepabūt eā a corpe: r pducēt eā aīa tri-
 bunalimortal^o r metuēdi iudicis. **A**t illa me-
 morās opa sua. misera p̄remiscet. **B**rādis t̄i
 mor ē frēs. i illa hora mort^o r sepationis aīe a
 corpe. **A**ssistēt em̄ tūc ip̄i aīe / opa ei^o q̄ die no-
 ctuq; bona r mala gessit. **A**ngeli etiā festinat
 ac p̄perāt: excludē eā a corpe. **A**t illa audiens
 act^o suos / egredi primescit: qz pctōr^o aīa cum
 metu mag^o r t̄iore horrēdo sepat a corpe: r tre-
 mens sp̄ ac iugit^o deflēs p̄git ad et̄nū supplicii.
Ea ḡ hora cū aīa diuidit a corpe: vidēs vniū-
 sa opa sua. dic̄ eis. **D**ate mihi vni^o hore sp̄atiū
 donec egrediar. **E**t r̄ndēt s̄l̄ oīa opa ei^o. r di-
 cūt ei. tu nos egisti. tua opa sum^o: tecū sp̄im^o
 teāq; p̄gim^o ad deū. **S**cā etiā aīa cū sepat a
 corpe nō timet nec metuit. s̄ mag^o gaudēs cū
 fiducia p̄git ad deū: euecta officijs angelorū.
Cla. II. **L**āp̄dictoy nos exhortās ad odi-
 um mūdi r dilectionē x̄pi: obsecrās q; vt itēte
 dño fuiam^o r nō mūdo q̄ plen^o ē laq̄is mortis
 vt etiā ob id aīas n̄as ornem^o p̄nis scē p̄sa-
 tiōis / q̄b^o possim^o laq̄os istos i q̄rū medio ābu-
 lam^o vitare: excitās nos post hec ad vigilātiā
 sp̄em longe vite penitus excludens.

O **D**iamus ergo
 hūc mundū dilectissimi frēs. x̄pm
 solū diligam^o sc̄m r redēptorē aīa
 rū n̄az. **N**escim^o frēs q̄ sit hora exit^o n̄ri: nul-
 lus n̄m aḡscit diē vocatiōis sue. **S**ubito enīz
 ābulatib^o nob̄ sup̄ frā. r secure atq; elate agē-
 tib^o: dñi p̄ceptū emittit. vt aīa dimittat a cor-
 pore. r illa si valēs resistē veniētib^o ad se agē-
 misabil^o p̄remiscit. **T**ūc aīa pctōr^o r negligē-
 tis vitā suā / i die q̄ n̄ sperat r hora q̄ nescit / ra-
 pi^o r segregat a corpe. r p̄git plena pctis r in-
 gēti p̄fusiōe dep̄sila: nullā oīno hñs excusatio-
 nē quā p̄ pctis suis possit obtinere. tremēs p̄-
 nimia formidine p̄tabescit. **P**rop̄ qd̄ obsecro
 vos charissimi mihi vt efficiamur liberi. fuitē-
 tes dño itēti absq; vlla offēsiōe. **N**ec p̄cupiscē-
 tijs tp̄alib^o vanissimis seclī fuiam^o. qz ip̄e mū-
 dus plen^o ē scādā r laq̄is mort^o. **A**īam n̄fam
 p̄nis scē p̄satiōis ornem^o: q̄ possit oīa scāda-
 la p̄ruolās euitare. **H**as ḡ ceterāq; x̄rutes q̄
 bus velut p̄nis ad deū s̄buloem^o. festinat oc-
 cultis laq̄is suis diabol^o diuisisq; fraudib^o a pe-
 ctōrib^o n̄ris plen^o euellere. ne nob̄ sit trāsīt^o li-
 ber ad celū: s̄ pctōy sarcinis p̄grauati: p̄cipite
 mur in abyssū. **B**eminisse itaq; debem^o cha-
 rissim^o. qz i medio laq̄oy diaboli ābulam^o vigi-
 lem^o ne i mort^o baratrū scidam^o. **L**aq̄i em̄ ei^o
 dulcedie r suauitate mortifera plen^o sūt. **N**ō
 ḡ negligam^o aīas n̄as: nec oblectent^o dulce-
 dine laq̄oy ei^o. **D**ulcedo aut̄ laq̄oy ei^o ē sollici-
 tudo actū frenoy: r possessio diuiciay r co-
 gitatiōes fordidissimay p̄cupiscētiay. **S**i er-
 go obscena cogitatio aditū iuenerit: p̄ quam
 possit ad aīam penetrare. p̄mū qd̄ venenata
 dulcedie / r assidua meditatiōe oblectat eam
 donec captā atq; deuictā p̄sternat. eāq; mor-
 ti tradat p̄petue. **E**rgo sepe cogitatio malignā
 vel turpis: tāq; laque^o aīe n̄re ē. nisi statim of-
 nib^o lacris ieiunij r vigilijs / a n̄ro p̄pectore ex-
 cludat. esto ḡ carissime sp̄ par^o r vigilāf. lib̄ ab
 oi sece frena. vt ab oib^o sp̄issis ac p̄uis actib^o
 eruar^o. ne i vni^o hore mortis i sp̄issia cogitati-
 one molescat. r ne imoret^o malignā p̄cupia i tua
 aīa. frat^o p̄fuge sp̄ ad deū. p̄ ofoes ieiunia atq;
 lacrias vt liber^o ab oib^o laq̄is r scādā passionū
Ne te arbitrer^o frat^o diuicturū i fr̄: r pl̄ te
 p̄fac^o / i mal^o cogitatiōib^o vt actib^o imoreris.
Nā si subito rapiat aīa tua a te / r peccatrix at-
 q; fetidissima repiet. r nō hñs t̄ps p̄nīe vltra
 nec erit tā venie digna: qd̄ tūc dices mort^o i
 hora sepationis tue. **S** frat^o puenit nāq; vt nō
 p̄cedat tibi s̄m dñi p̄ceptū nec momēto hore

ia viuere: nec ee sup fra. Veniet g ex iprouiso mors. et iueniet hoiem pctore forte et diuitem coputate sibi mlros anos. et requie i tpe lögio re. et diuiciaz sumā p digitos supputate: vsuraf qz sibi pecunia in plixiore vita atqz delicijs pcientē. Veniet g vt dixi velocit mors. et oia simul i momēto destruet. et supputatōes et diuicias et sollicitudines atqz cogitationes vanissimas. Veniet itez mors. et iueniet vix scū et iustu p diuicijs et inuis sollicitū: et celestes sibi pggatē thesauros. p ofoes et ieiunia et opa bōa.

La. III. Propri p memorata / piculosaqz tpavētura / ac etiā pntia mala q ātidie crescūt et i pei^o pficiūt / amonēs vt diē mortis atqz iudiciū futurū sp an oculos habeam^o: ofidēs qz qd illa effugē possit: et q d cā mlti i ea scidār: negli gentiā nram rephēdēs: mltisqz argumētis dili gentiā suadēs et ad sollicitudinē incitans.

N habeto ergo pre

h oc die mortis charissime: et nūqz ei^o formidab aduētū: qspiritalis et itelli gens p dies singulos se pationē corpis aieqz p tracta. Qualitēqz an tribunal iudicij statuēd^o es cogita. et para iugit lāpadē tuā. vt i pūsatōe briissima fulgeat. Tāqz puidēs et puidēs visita eā. et exornata lachrymis et ofonib^o et qz to tpe supuiter: festina vt sp accēsa sit. Veni ent em tpa piculosa. timore et p turbatiōe plena. et i fidelitate et resolutione atqz duricia cumulata: q nō sināt mētē de meliorib^o cogitare. ppf sue p fūsiōis caliginē. Considerate fratres quō oia mala crescūt: et ātidie i peius pficiūt. Hā magnitudo neqcie i minētē p fūsiōnē signi ficat. tribulationēqz magnā q i vniūsu orbē p pter nra pctā vētura ē. Hō g vulnerabil i bello: qsqz quis oderit mūdū. Et despiciēs tpalia et ca duca posūt tāqz eximi^o belligeratoz vincē: et brauiū p^o victoriā pmereri. Hā qz frene cupi ditates p trahūt nos ad se deoz: sum i frā. et pas siones corpis / oculos nri cordis excecāt. ppf ea i illo deijcimur a maligno. qz ea q frena sūt p cupiscim^o. et sollicitudinib^o seclī et voluptati bus defuim^o. Singuli nrm bodie si p sciaz no strā discutiam^o. dephēdim^o nos mūdū dilige re. et mētē nram i frenis cogitationib^o affiaz eē. ppf mollitiē et desidā nram. Dies iā decli nauit ad vesper: hora cene ē tpus nrm. et nos ceca ifelicitate arbitramur mane itez existē. Ecce regnū celeste i iānuis ē. et parat vt fulge at: et nos nec h cogitare aliqñ volum^o nec au dire. Signa et pdigia q a deo sūt pdicta iā scā sūt. fames. fremor. timores. male auditiōes

gētū cōmotiōes gignunt: et nos nec auditū nec aspectu p tremiscim^o. Oēs scī et electi an tribulationē q vētura ē colligūt. et a dño assu mun t. vt nō videāt p fūsiōnē illā magnā. que vniūsu obruet mūdū. Tāqz messis seclī finis ad mētē dū puenit. et āgeli accincti et ppati fal ces tenēt māib^o dñi expectātes imperium.

La. III. Ex eo q iā hora diei vndecia ē. et vie nre cursus lögissim^o icutēs nob tiorē et ad vigilantiā excitās: de effugatiōe etiā et expul sione charitatē nos accusans. docēs qz qd agē debeat q celestis eē desiderat: et pulchrā ad h adaptās similitudinē.

Tameamus cha

ristissimi frēs. qz iā vndecia hora ē diei: et vie nre curs^o lögissim^o ē. pperem^o g cū oib^o scīs i celestib^o māsiōib^o / vt ibi possim^o repiri. Sim^o puigiles: excitemur a sōno neq cie: nescim^o ei q hora dñs dom^o adueniat. Ex onerem^o nos a pōderib^o sollicitudinū frenarū. Precepit nob dñs. vt oēs oīno diligamus. Et nos magi odiētes et iuidētes et detrahētes alitruū. dilcōnē a nob et charitatē repellim^o. et recessit a fra dilectio. nō ei iuēit i fra charitas pfecta q fm deū ē. ab oib^o effugata ē: ab oib^o expulsa ē. magi iuidētia regit i nob p tētiōes et p r adictōes lites pctōrū qz p fūso abūdauit: iūqtas oia sif opuit. vniūsqz frenā reqrit. ce lestia f spuit: p cupiscit tpalia. et b tudinē et nā si diligit. si dñs eē celesti. sp q frena sūt ex ecrare et despice. pfcōz exēpla sectare: ne cogi tes itra te. nec aliqñ sic dices. mult^o et imen^o ē labor ppositi atqz i stitutiōis nre. ego at sum puul^o et ifirm^o valō. nec valeo i h pposito p ciperē bā p silij mei. Dilectissime frat intellige q tibi dico: dō dignissime. si voluer^o p fici i in lōginquā regionē vs p riaz: nō poter^o vni^o hore moito toti vie infualla pcurrē: s g dātū nū mero passuū ātidie p fici māsiōnē et ad p riam quā dñs puenis. sic ē et regnū celeste et pa radis^o deliciāz. et desiderabil p riam monachoz ad quā ofones et vigilias et ieiunia. et p tinentiā p lachrymas. et obediētiā p charitatē. et p feue rātiā. p hūilitatē et iusticiā. et si q sūt alie x tutes pueniēdū ē. He sunt māsiōes. p qz ad regnū celeste et deū patrē vētueros nos eē credim^o. Hec sua. ne timeas initiū bone vie suscipe: q pducit ad vitā et nā. Uelle tm i hac vita esto par^o et p mpr^o: stati ipa via corā te p pabif: et de lectabit te labor cui^o p singlos dies i x turtum māsiōib^o reqfescēs. cogitatiōib^o mirabilib^o ob

Ca. I

stufescēs. quō gressus animi tui ad p̄cipiēdas
māsiōes singulas p̄fortent. Nec aliquā p̄uita
tem vltoruoſis flexib⁹ asp̄atā i hac via repief
qz dñs celi ip̄a via vite fact⁹ ē: oib⁹ q̄ desidera
uerint ad patrē luminū puenire.

Sci Effrē diaconi liber d̄ b̄ritudie aie explic
Incipit liber eiusdem de penitētia.

Ca. I. Ex pietate dñi n̄ri iesu christi q̄ de
sinu patris descendit vt pctōres ad p̄niam voca
ret ⁊ maleh̄ites sanaret: mltis rōnib⁹ icitās
fautiatū pctōrē vt pvulnez suoz sanatiōe ad
medicū benignissimū ⁊ p̄mptissimū festinan
ter accedat: q̄ p̄p̄ multā suā bonitatē statim
inuenit ab inq̄rentibus se.

Dominus no
ster iesus christ⁹: q̄ descendit de
sinu patris ⁊ effect⁹ ē nob̄ via sa
lutis / sup̄ p̄niam iſtruēs: diuinat

brā sua voce sic ait. **N**ō veni vocare iustos. s̄
pctōres in p̄niam. nec egēt sani medico. s̄ qui
maleh̄it. **S**i ego h̄ dico / ne velis me audire.
Si autē ip̄e dñs h̄ dic̄: q̄re sp̄nis. ⁊ negligis vitā
tuā? **S**i autē p̄sci⁹ es tibi / qd̄ habeas i trifecus
i sanabilia vulnera cogitationū / ⁊ actūū. q̄re
tu de occultis negligis ⁊ icuriosus existis. nō
lens oñdere medico vulnera tua vt sanet ea?
Usq̄q̄ itaqz male vtens / negligis vuln⁹ tuū.
vt magis putredo vulneris i sanabilis efficiat.
Quare dilectissime te ip̄m odio h̄sis: nō vis li
berari ex occultis vulnerib⁹ tuis? **Q**uid times
Nō ē seu⁹. nec itez i mificors: n̄ vt i ferro nec
caustico vel austero medicamēto. x̄bo tm̄ cu
rat. **S**i ad eū itēgra x̄itate accedas. plen⁹ bo
nitate ē. ⁊ plen⁹ m̄ia ē. **P**rop̄ te aduenit ex si
nu patris p̄p̄ te icarnat⁹ ē ex v̄fo x̄gis m̄ris. vt
accedas ad eū sine metu ⁊ diffidētia. **P**rop̄
te h̄o fact⁹ ē: vt te sanet ex piculosis vulnerib⁹
tuis. **C**ū mltā dilectiōe ⁊ bonitate vocat te ad
se. **A**ccede ad eū pctōr: facile sanaberis. **P**roij
ce ex te onera pctōr: offer munera obsecrati
onū / suppone lachrymas i putredine vulnerū.
Intimū em̄ celestis medic⁹ bon⁹ ē: vt lachry
mis ⁊ gemitib⁹ donet vulnerib⁹ sanitatē. **A**
ccede pctōr: ⁊ p̄cidēs huic benignissimo medi
co offer lachrymas: q̄ ab hm̄oi medicamento
p̄ficiūt. **S**ic em̄ vult celestis medic⁹ sanare vnū
quēqz. medicamēto diluēs lachrymar. **N**ihil
ē em̄ qd̄ nō p̄cedat ⁊ sanet medicamēto p̄nīe.
Hoc em̄ medicamētū nō vsq̄qz detinet egro
tū: s̄ statim sanat. **E**xpectat q̄ medic⁹ videre la
chrymas tuas. accede noli tiere. ofide ei vul
nus. ⁊ offer medicamētū lachrymar ⁊ fletūū.

Ca. II

Ecce em̄ ap̄tū ē hostiū p̄nīe: festina pctōr: p̄p̄
q̄ claudat. **N**ō expectat tps ad tuā negligētī
am: nec ip̄m hostiū vidēs te desidiosū ⁊ p̄tēnē
tem sustinet puicariā tuā. **Q**uare odisti vitā
tuā misandē? **Q**d̄ p̄ciosū vt sup̄ sit aie tue i
felicissime? **T**u x̄o pctōr eadē sp̄re uisti. **R**es
dilectissime mihi. q̄ hora iubeat celestis medic⁹
claudi hostiū medicie. **A**ccede obsecro / festi
na sanare vuln⁹. letifica celestē exercitiū i tua
p̄nsatiōe. **S**oliā ad vesp̄tinā venit horā. ⁊ p̄p̄
te sustinet. vt occurras ad māsiōnē. **U**sq̄qz q̄ cō
sentis adūsario tuo imūdissimo. ipudētī volū
tates ei⁹ p̄ficiēs. **I**lle em̄ vult te igni p̄petuo
tradē. h̄ nāqz ei⁹ studiū. h̄ dignū qd̄ suis ama
torib⁹ tribuit. **I**p̄e deniqz p̄lat cū armis suis
id ē occupat⁹ malis / adūsū oēs hoīes. **I**p̄e
em̄ imūdissim⁹ ad desp̄ationē p̄ducit acq̄es
celestes sibi. p̄durās eoz cor. ⁊ exicans lachry
mas. vt nec cōpūgat oīno pctōr. **F**uge h̄o: ne
te interimat. **A**udi pctōr: btām illā vocē. mise
rātissimi dñi dicētē. **V**enire ad me oēs q̄ labo
ratis ⁊ onerati estis: ⁊ ego vob̄ resq̄scē faciaz.
Tollite iugū meū sup̄ vos: ⁊ discite a me / q̄a
mitis sū ⁊ hūilis corde. ⁊ iuenietis requiē aia
bus v̄ris. **L**ur negligis h̄o: q̄re dignā dilatio
nē p̄dis d̄ die i die. **A**cced / noli timē. benign⁹
⁊ dign⁹ ē: nō req̄rit ciographū tuū. **Q**uā em̄
pctōr tuoz remissio ip̄e est. oīm vitioz sanat
vulnera / donat vitā sine iuidia. **Q**uasi beni
gn⁹ suscipit facile accedēs ad se. ⁊ qz de ma
gn⁹ ⁊ p̄sci⁹ futuroz ē / sciēs oēs cogitationes
n̄ras. cū accesserit q̄s adorare ⁊ obsecrare eū
vidit cor ei⁹ ⁊ oē p̄positū. **Q**ui accedēs imu
tabile p̄iaqz cogitationē h̄z. accedēs ip̄e beni
gnissim⁹ de⁹ p̄p̄ multā bonitatē suā / statim iue
nit ab inq̄rentib⁹ se / ⁊ p̄p̄qz accedat h̄o ad deū
dic. ecce adsum. **E**t asiqz accedit ap̄it thesau
rū suū corā se inq̄rētē. ⁊ anteqz fundat lachry
mas. effudit sup̄ eū misandēs suas. ⁊ p̄p̄qz ex
oret recōciliat ei.

Ca. II. Ex cōmemoratiōe charitat / be
nignitat / ⁊ mie dei / diligent nos exhortās vt i
h̄ seclō p̄niam agē conemur. eo q̄ i alio seclō
qd̄ oib⁹ mal̄ repletū ē. fructuosa p̄niam agi n̄ p̄t.

Charitas ei dei. sic fac̄ ⁊ sic desiderat
Qui i x̄itate accedūt ad eū n̄ tar
dat audire. nec itez impat veniētē
ad se. cur tāto tpe fuerit iimico. ⁊ sp̄ote dese
ruerit deū. **N**ō q̄rit trāfacti tps q̄ritatē. s̄ so
lūmō hūilitatē lachrymar ⁊ gemit⁹. p̄cidētēs
sibi iſpicit dñs. **E**t qz p̄sci⁹ ⁊ creator ē dñs n̄r.
mox remittit om̄es iniquitates n̄ras / omnia
delicta cogitationum ⁊ actuum emundans.

Primāq; stolā iubet afferrī / t̄ amulū i dextra manu. / t̄ oib; agel̄dic; p̄gaudete i iuēt̄iōe aie p̄ctōr̄. **B**ti eēm nos oēs hoīes / si vellemus talē d̄m bonū h̄ites. benignū ducē / malicie imēorē. misericordē / lōganimē / īpietates n̄as iugit̄ remittētē. fuit̄e ei. **E**cce eēm rogar. ecce lōganimit̄ suffert. **E**cce nob̄ p̄stat om̄ia bona sua i h̄ secl̄o / t̄ i futuro. si t̄i uoluerim; donec tps ē / penitudinē gerere. **Q**uādiu eēm sum; i hac vita / possum; d̄m obsecrare. facile nob̄ ē i dulgēt̄iā petē. oportunū nob̄ ē. ianuā misericordie ei; pulsare. **E**ffundam; lachrymas donec tps ē suscipiēdi lachrymas. ne eūtes i seculū illō sine aliq; utilitate plāgam;. ibi enī lachryme p̄ nihilo reputabunt;. **Q**uātū h̄ ora uerim; / t̄m̄ remittet d̄s. hic eēm audit nos de p̄cantes. **H** remittit nob̄ rogātib; se. **H**ic delet p̄ctā n̄a si respiscam;. **H**ic eēm est obsecratio ibi nihil hor;. **H** remissio / ibi req̄s̄itio. **H** lōganimitas / ibi seueritas. **H** remissio. **H** iā supplicū. **H** misericōdia / ibi iudiciū. **H** t̄p̄alis abūdantia / ibi iugis angustia. **H** voluptas / ibi tormēta. **H** auaricie / ibi vindicte sunt. **H** risus / ibi d̄o luct;. **H** p̄tēpt;. **H** i d̄o ignis eēm;. **H** ornatus vestīū / ibi cruciat;. **H** m̄iū / h̄ elatio / ibi aut̄ hūiliatio. **H** rapine / ibi d̄o stridor; det̄iū. **H** oīa deaurata / ibi aut̄ caligo tenebrar;. **H** d̄a; negligentīū p̄nīa / ibi aut̄ iā nō erit i dulgēt̄ia. **C**ognoscētes itaq; h̄ oīa fr̄es. de salute v̄sa estote solliciti. nō i figat̄ mēs v̄sa i p̄ntib; bonis. **N**e oblectet nos fr̄ena d̄lectatio. ne ibi sit amara n̄a ploratio dū h̄ nolūm; sanari per modicas lachrymas. **I**n h̄ breui tpe p̄ p̄nīam / remittit nob̄ d̄s oīa. **P**lāge h̄ modicū charissime mihi / ne plāgas ibi i secl̄o secl̄or;. **H**ūiliare h̄. ne ibi humilieris i exteriorib; tenebris / t̄ imitar; i ignē iextin guibile. **Q**uis nō plāgat nos. t̄ q̄s nō defleat. **O**diētes eēm vitā. diligim; mortem. **R**eputa i temetipm̄ frat;. t̄ vid̄ q̄ sūt vtilia aie tue. **Q**d meli; ē. i p̄nti secl̄o p̄ p̄ctō plāge. t̄ penitendo crebri; obsecrare. aut̄ ibi i ignē eēm. sine aliq; utilitate deflere;. **P**er p̄ntes nāq; lachrymas i dulgēt̄iā p̄solatōnēq; mereber;. ibi at̄ lachryme erūt̄ tibi ad penā. p̄p̄ debitū decē miliū ta lentor;. **S**z tu i hac vita parū qd̄ roga deū. vt mlta debita aie tue remittat;. **S**i aut̄ nolueris in p̄nti reddē ex mult; pauca. ibi redditur; es cū multis cruciatib; om̄ia debita.

V La. III. **S**upior; exhortationū cām expo nens iterūq; suadēs. vt trāstoriū vanūq; h̄ seculū t̄ q̄ i eo sūt p̄tēnam;. / quē admodū mul ti scī i iusti fecerit. q̄ nūc padisi delicias fruunt

p̄futās ex h̄ illoz errorē q̄ huic secl̄o vano t̄ ill q̄ i eo sūt adherēt t̄ mltipli ipis t̄iorē i cutiēs.

Hec autem que

H dico affectiōi v̄se d̄o dignissimi fra tres / nō qz dign; suz / t̄ mūd; a for de viues i castitate. **H** ex mlto dolore / t̄ tristitia cordis dico h̄ crebri;. **N**ā ego i mūd; suz cogitatioib; mltis t̄ actib;. nec mihi oīno p̄sciū sū i bono. **H** t̄ nūc t̄ sp̄ defuio volūtati mee. **H** aut̄ iō dico vnanimitati v̄se. qm̄ d̄tinet me tristitia p̄ formidine. eo qd̄ sum; oēs iugit̄ p̄tēntes. arbitrātes nos viuē i secl̄o vano. i secl̄a seculor;. **S**eculū nāq; h̄ trāsit / t̄ oīa q̄ i eo sunt. t̄ a nob̄ rō delictor; eriget;. tāq; sciētib; bona t̄ faciētib; mala. **H**ic eēm p̄tēnimus. **H** ibi cruciamur. qz dilectiōi ei;. t̄ regno ei; p̄tulim; frā. t̄ q̄ i ea sūt oīa. **A**urū t̄ argētū nō liberabit nos ab illo igne tribil;. vestes t̄ delicie i p̄dēnatio nē n̄am erūt̄ ibi. **N**ō liberabit frat; p̄p̄riū frat; nec itez p̄ filiū suū. **H** vnusquisq; stabit i ordie suo. tā i vita quā i icēdio. **A**ulti eēm sūt scī t̄ iusti. sp̄nētes mūdū cū actib; ei;. q̄ bona volūtate t̄ pietate. t̄ spe meliore acq̄scentes mādat̄s d̄ni / fruituri sūt padisi delicias. **C**hr̄stū eēm diligētes. sup oīa corruptibilia p̄tulerūt̄ eū. **A**ccirco singuli i deo letāt;. i x̄po illumināt; i sp̄scō renouant;. i d̄s inent; etiā sup eos trinitas scā exultat. letant; sup eos āgeli t̄ archāgeli. letāt; sup eos padisus cū delicias. **T**ere isti sunt laudabiles / t̄ gloriosi t̄ beati per oīa. **A**ngeli nāq; t̄ hoīes b̄rificāt eos. t̄ qd̄ vnūso mūdō / charitatē d̄ni p̄tulerūt;. **E**t de sc̄is iust; t̄ ver;. donabit eis suū regnū t̄ gl̄iaz / t̄ honorē t̄ gr̄az. vt videāt eū cū āgel; sc̄is sp̄ i gaudio. **A**ulti d̄o hoīes q̄ fr̄ena diligūt t̄ corruptibilia. t̄ mēs illoz iugit̄ i reb; caducis affixi ē. t̄ velut irrōnabilia iumēta diuisis voluptatib; suis nutriūt corda. existimātes se i mortales eē i h̄ secl̄o vano. **Q**d agis o hō. qd̄ velut i sensatuz iumētū d̄sar; i mūdō. **S**apiētēz discretorē creauit te de;. nec assilar; v̄ illis qd̄ deest prudētia. **C**igula o hō. misere tui. esto q̄ sapiēs. qz prop̄ te d̄ cel; de; excelsus aduenit. vt te a fr̄enis eleuaret ad celos. **I**n nuptijs celest; sp̄s̄s̄ vocat; es. cur p̄tēnis t̄ i dignū te exhibes. quō i trab ad nuptia s. dicit̄o mihi vestē p̄ciosāz nō h̄is. nec lāpadē refulgētē. **S**z si forte spernēs i troier;. audies palā illā tribilē vocē d̄ni dei dicit̄is. **A**mice quō i trasti ad nuptias vt i iuriāz facēs p̄ tuā nuditatē tremēdo p̄tēui. **T**ūc iubet rex mltis suis dicit̄is. hūc ligatū manib; et

Capitulum

I

pedib⁹ mittite i caminū ignis. vt crucies ibi i
secta sector. qz ego ipe cert⁹ t⁹ pib⁹ veni. et voca
ui oēs ad nuptias. s⁹ h⁹ spēs vocatiōez meā. si
sibi paurit i dūm tū ad nuptias. Idcirco iubeo
to: mēt⁹ affligi mīfandū: eo qd regni mei pte
p⁹ extiterit.

Ca. III. Ex recordatiōe p⁹ dictoz ad huc
āpli p⁹ tōre p⁹ tēres et āmonēs: vt q⁹ diu tps h
da⁹ ad b⁹ tūdine dei p⁹ cipiēdā se paret. oīdēf
qz ob h⁹ q⁹ diuīa b⁹ tūdine digni sint: et mercedē
atqz gaudia illorum exponens.

Non ergo metu

is h⁹ ob h⁹ nō formidas qz venit: n⁹
tremis: qz iā app⁹ operat spō⁹
vt fulgeat. Nesc⁹ qz oīa iā para affūt. et cele
stis tuba nutū p⁹ stola⁹ diuinū: Et qd ibi facies
i illa hora. si n⁹ te pauer⁹ donec tps ē. Para te
ipm i illa hora b⁹ tūdine dñi. Dei enī b⁹ tūdine
digni sūt sci. qz semetipos probabiles fuauē
rūt. Tuba enī celest⁹ tubicinabit et dicit. Sur
gite dilectissimi dei et xpī. ecce adueit rex cele
stis. reddē vob requiē et gaudiū i vitā etnā
pro labore et afflictōe i⁹ stitutiōis v⁹ e. Surgite
videte xpī regē. spōsū i mōrtalē quē dilexist⁹.
Ip⁹ ei desiderātes facti est⁹. icole sup⁹ trā. sur
gite videte regnū ei⁹ qd vob paurit. surgite vi
dete i⁹ satiabilē dñm quē dilexist⁹. p⁹ r⁹ bulatōes
passi est⁹. p⁹ p⁹ quēz frugalit⁹ vitā v⁹ az finist⁹. ve
nite nūc et videte eū cū mltā fiducia. quē desi
derast⁹. Exultate cū eo leticia inenarrabil⁹. et
gaudiū v⁹ m nemo tollet a vob. Venite frui
mini q⁹ ocul⁹ n⁹ vidit. nec aures audiuit. nec in
cor hoīs ascēdit. q⁹ donat vob ipe desiderabil⁹
dñs. Tūc rapiēt sci i nubib⁹ lucidissimis obuī
am ei. euolātes digni deo i celsitudine aer⁹. cū
glia imēsa. vidē spōsūz celestē. Quis putas i
ueniet ita dign⁹ i hora illa. vt rapiat i nubib⁹
cū magno gaudio obuīa xpō. Oēs qdē iusti et
digni rapiēt i glia. oēs āt ipi et p⁹ tōres relin
quent⁹ deoz sū. cū p⁹ fusioe magna. Britudo et
leticia mag⁹ erit oib⁹ dignis dō. to: mēta xō et
p⁹ fusio p⁹ tōrib⁹ sūt vniūf. Brūs ille q⁹ h⁹ possit⁹
festiauerit i illa hora dign⁹ iueniri. mīfabil⁹ vō
q⁹ semetipm a glia dñi p⁹ stituerit alienū. In il
la hora cū nubes rapuerit oēs scōs suos rur
sum in celis. ipm et oēs ipios. angeli rapiēt i
mittere in caminum ignis ardentis.

Ca. V. Inducēs auctozē ob timorē s⁹ me
moratoz p⁹ rētēt⁹ semetipm deplorātē. deūqz
obsecrantē vt i hora adueit⁹ n⁹ idign⁹ iueni
at⁹. ne auditur⁹ sit formidādā illā sniaz. disced
a me oparie iūqtat⁹. nescio qz sis. s⁹ vt grā mise

rationis sue ipm saluet et in paradysum delict
arum inducat.

Quis dabit ca
piti meo aquā i mēfaz. et oculis meis
fontē lachrymaz iugit emanātem
donec tps ē suscipiēdi lachrymas. vt plozē me
metipm die ac nocte. obsecrās dñm ne i dign⁹
iueniar i hora adueit⁹ ei⁹. et vt ne audia illā sen
tētia formidādā. disced a me oparie iūqtat⁹. ne
scio te qz sis. De⁹ altissime q⁹ sol⁹ sine p⁹ tō es
tribue mihi p⁹ tōzi grāzi illa hora. p⁹ p⁹ multas
mīfatiōes tuas. et nec tūc appareat. q⁹ nūc ve
lata ē i pietas mea. corā expectatozib⁹ āget et
archāget. p⁹ phis et ap⁹ līs. iust⁹ et scis. s⁹ salua me
ipū grā et mīfatiōe tua. et iudic me i padisum
dlicitaz cū oib⁹ p⁹ fect⁹. Suscipe obsecratōez fui
tui dñe. p⁹ cū oim scōz tuoz. q⁹ tibi a secto pla
cuerūt. qm tibi debet oīs adoratio. et gloria i
secula seculozum. Amen.

Sancti Efrē diaconi. Liber de p⁹ nia explicit.
Incipit liber eiusdē de Luctamine spiritali.
L. I. Ex celestib⁹ et etnis bonis luctatoz
bus et victozib⁹ promissis puocās nos ad cer
tamē spiritale. docēs etiā qb⁹ armis i dui debe
at is q⁹ victoz cupit existere. et q⁹ fugē eū opoz
teat ne armis spoliē. ac maxie dissuadēs vinū
et ebrietatē. p⁹ q⁹ ipa aia tēplū dei exis polluit
sbiūgēs q⁹ mala q⁹ inde sequunt⁹.

Luctaminib⁹

h⁹ secti. null⁹ sine agone seu certami
ne coronat⁹. et i spiritali p⁹ satiōe et pro
posito scō. nemo sine luctamine pōt imarcessi
bilē coronā accipe. vireqz et ne heres existere
Hā scāmari affilāt⁹ ē mōd⁹. sp⁹ q⁹ p⁹ fectissimi ath
lete sine aliq⁹ metu et cū sūma alacritate iueni
unt i scāmate. Timidiāt et ibecilles añqz inci
pant decertare diffugiūt. et p⁹ p⁹ mollicie desi
diāqz imēfaz nullo p⁹ mō i scāmate d⁹ sudare
p⁹ tēdūt. Scāma ē āt frēs dilectissimi medi⁹ lo
cus in quo athlete letant. Sic q⁹ et p⁹ fectissimi
luctatores et cōtinentissimi monachi decertāt
habētes semp⁹ p⁹ oculis iucūditatē paradisi. et
expectātes delictis eius p⁹ frui. et q⁹ p⁹ missa sūt
bona. et imortalia secula. et lumen sempiternū

His in agone certare. et victoz existere. In
due te armatura dei sicut vestimēto: indue te
virtute animi: omi solitudine huius mūdi
exuere. et studiose enitere. ne isdem p⁹ p⁹ rava
p⁹ cupiscentia. vel negligentia spoliē. Fu
ge vinū velut venenū. ne ebrietas te super
expoliatūqz et t⁹ tibus nudū. efficiat. quē ad

modū. Hoc scī et antiquissimū virū. Hic enī iustus in illa generatiōe inuētus est. Putu di timore diluuij fabricauit arcam in salutem domus sue: et q̄ tante moles aquarū nō vicerat postmodū a modico vino deuictus ē. Et in diluuiō pudore velatus: postea dormiēs ab ebrietate nudatus ē. Hoc iterū vinū patriarchaz loth depredauit: vt cōtra naturā cū filiab⁹ suis impudenter fedanterq; misceret. Et adeo in ebriatione vini in pfundissimo somno demersus est: et pene sepultus: vt quid fecerit: postea euigilans ignoraret. Si ḡ sanctis et magnificis viris/ vini ebrietatis nō peccat: q̄to magis te exigui atq; infirmissimū si ebrietati studueris: supabit temp̄ adolescentia et iuuentus: Fuge vinū: qz ex vino spūales oculi excecant/ iniquitas multiplicat: venenata dulcedo libidinis meditat: execranda turpitudine q̄ contra naturā est cogitat. Adholecit x̄t⁹ aie: cogitatio vite eterne abolet: aia vincit visibiliber/ delinquitq; facillime. Effugat ab ea celestis gr̄a: sanctimoniam dico atq; virginitatez anime. Quāto tpe em̄ fuerit templū corporis nri scī et mūdū: deus excellens habitabit in eo. Si aut̄ corruptū fuerit et pollutū: contrinuo sanct⁹ et ipollut⁹ de⁹ deserit tēplū illd. p̄ ineffabili lumine celesti: habitabitq; in eo obscuritas/ et ipurissimi demōes: et s̄bintroibūt concupiscentie maligne et sordide: q̄ infelicē aiaz crebro faciāt peccare in smōe. Quisquis ille est/ q̄ non habet lachrymas: si in corde suo meditabit: qz de⁹ scūs repulit tēplū suū et pcupiscentie male et passiones ignominiose habitant in eo/ et intellexerit quis eū repulit: quis successit/ vnde cecidit/ quo venit/ a q̄ sepat⁹ ē: cui p̄iur⁹ ē: quō nō statim implet⁹ est lachrymis/ et flens et fugiēs/ dic̄ intra semetipm̄. qre vno momento a maligna cogitatione pstratus: effugi agonē gloriosum: nec merui victorie triūphū. Nā die illo tribulatiōis: molles et resoluti pctōres et impij: cū viderint scōs et iustos gaudio magno et leticia sempiterna exultare: et in paradiso eterno regni dei degere: se etiā viderint in igne inextinguibili/ et in tenebris exterioribus esse: tūc fortiter ingemiscēt et supfluis lachrymis plorabūt amariter: quia detinet eos penitudo vanissima: et necessitas penarū imensa.

Ca. II. Ut imitatores sim⁹ scōz patrū q̄ purissimū dei tēplū extiterūt nos obsecrans: vtq; p̄cipue exēpla illoz sectemur/ in ieiunio ofone/ ac ceteris hmōi cohortās: q̄ etiā in ofo

nibus cauēda et q̄ suāda sint sapiens. Sollicitudines p̄terea hui⁹ mūdi/ negligētias atq; desidiā dissuadēs: et ad p̄parationē vt celeste regnū ad qd̄ iuitamur possideam⁹ nos icitans.

Dicopterea obsecro vos fratres mei dilectissimi imitatores estote beatissimoz patrū: q̄ scīssima sua institutiōe tēplū dei purissimum extiterūt. Hoꝝ exēpla sectamini: desiderate ieiunū qd̄ ē aie puritas et castitas: desiderate ofones q̄ sunt colloq̄a dei. Dis em̄ scā purissima ofo: pfabulatio dei ē. Deniq; p̄fectoz ofones: eoz q̄ ex toto corde diligūt deum: cū maḡ exultatōe ad celū ascēdūt. Angeli et archāgeli cū gaudio occurrūt eis: et suscipiētes eas vsq; ad thronū glie dei scī pducūt. Hec em̄ magna gl̄a scōz ē: āgeloz ineffabile leticia: cū scōz ofones purissimas ptulerit. Festinem⁹ ḡ s̄fes fieri imitatores institutiōis vite scōz. Ambula frat̄ i vijs eoz: viue sic illi vixerūt: et abstinentiā habeto spūs et aie et corporis cōtinētiā. Habeto i habitu p̄tinētiā: habeto i cibo p̄tinētiā: habeto i lingua abstinentiā: in aspectu i cogitatu i r̄isu: vt athleta pietat̄ p̄fectissimus i oib⁹ demōstrer̄. Cōsidera teipm̄ frat̄ charissime: et vigila ne i tuis ofonib⁹ extollar̄ s̄ cū astiter̄ orare deū: cū magno timore et desiderio corā eo p̄siste. Disrumpe a corde tuo oia vincula frene sollicitudinis: esto p̄ oia sollicit⁹ et sobri⁹ i ofonib⁹: et ita virilit̄ agonizare vt sit ofo tua scā et mūda et imaculata: et vidētes eā porte celi apiant̄ corā ea/ et āgeli cū leticia occurrāt ei: et vsq; ad thronū b̄ndicti p̄ris pducāt eā. Sic spesto charissime: quē admodū cherubini et seraphin pmanēt i ministerio dei.

Adhēditare frat̄ h̄ x̄ba/ et decāta ea iugit̄ ex affectu cordis: q̄ escā spūalis aie s̄bministrāt et ab amaritudine eā/ sua sp̄ dulcedie liberant: p̄deribusq; frenoz negotioz exonerāt. Oia q̄cūq; audisti/ mēte sollicita fuare festina: vt req̄lescat de⁹ i cogitatiōib⁹ tuis: vt iuenias fiducia i illa hora tribuli et tremēda: cuz venerit dñs reddē vnicuiq; s̄m opa sua. Indulgete modicū inq; i firmitati mee charissimi s̄res: qz sic i firm⁹ suz. Existimo qd̄ i hora illa ois spūs p̄remiscat i s̄ gr̄a saluatoris p̄fortat/ et edificat corda scā: cū rapiūt i nubib⁹ obuiā x̄po i aere. Ego at/ et q̄ mei sūt siles: et desidiosi et pigri tremēbim⁹ sup fr̄a tñ facile ad celestia ascēdem⁹. Fratres mei dilectissimi: quid nobis p̄t mūdus p̄desse: qz ei⁹ sollicitudinib⁹ cōligamur.

Capitulum

Aut quid luctamur de cultu vestimentorum
et ornatu elationis amictus: nisi in ignem ex-
tinguibilem? Aut quid acquirimus de studio esca-
rum et ventris cura: nisi eterna supplicia? **A**gno-
scite fratres quia nisi per gratiam dei toris viri-
bus agonisantes meruimus triumphum: ibi pe-
nitebimus in secula seculorum. Fratres mei
quid negligimus: quod desidia occupamur: quod
nosmetipsos in occursum domini non paramus? **E**cce
vniuersus mundus ad occasum iam properat.
Quare non omnia onera concupiscentiarum et fa-
sces peccatorum a nobis reijcimus? **R**escitis quia
arcta et angusta via est: que ducit ad vitam: et pec-
catorum ac diuiciarum sarcinis pregrauatus non
capit per eam transire. **H**os enim porta illa diligit:
qui attenuati diuitiis et voluntaria paupere
afflicti: semper in vigiliis in ieiuniis atque humi-
litate per omne tempus vite sue conuersati sunt:
et parauerunt seipsum: ut videant celorum regna.
Ecce charissimi iam hostium paradisi vocati: iam
crebro sono nos hortatur et dicit. **P**riusquam clau-
dar vniuersumque vestrum velociter properet: ut in-
troiens in eternum cum domino regnet. **E**cce ma-
ter nostra hierusalem: cum magno affectu cla-
mat ad nos et dicit. **V**enite filii dilectissimi: ve-
nite ad me: dilate numerus vester in me: et
in thalamo immortalis sponsi magnificentis cho-
ri vestri: cum angelis sanctis: videant nos in glo-
ria et pulchritudine et decore. **V**ideant nos in
leticia et exultatione et gaudio. **D**iligite me fi-
lij mei sicut et ego vos diligo: nihil possideatis
in terra: nihil sitis solliciti. **E**cce sponsus meus
iam paratus est: ut procedat et veniat in nubibus
celi: et gloria patris sui benedicti: et vniuersumque
vestrum singillatim suo nomine vocabit / et
aduocabit et ordinabit eum in officium: pro quo su-
is meritis laboribusque christus celorum exultat.
Similiter et in negligentia vestra et stupore: cum
suis satellitibus inimicus tripudiat. **F**estina-
te ergo filii mei: ut ego de vobis: vosque de me
gaudeatis in secula seculorum. **P**rocidens ado-
ro te et obsecro filium dei viuui: presta et mihi et
omnibus diligentibus te: ut videam regnum
tuum celeste: et possideam illud cum omnibus sanctis.

Cap. III. **E**x multis que benignus dominus nos-
ter pro nobis fecit: ut ipsum quereremus / exclu-
dens omnem excusationem negligentie nostre: et
post monita saluberrima / monachis et discipu-
lis christi congrua / ad eius nos imitationem
stimulans: commemoratisque iterum pluribus que
pro nobis fecit: atque prepressus est / laudes ipsi in

III

persona auctoris referens et exorans ut post con-
punctionem et sanctimoniam in requie para-
disi suscipiat.

Charissimi si in hoc breui tempore neglexerim: nullam
omnino excusationem habebimus: que
pro nostris facinoribus ostendamus. **D**ominus
noster descendens de celo in terram: omnia nobis
dando donauit: debita nostra dimittens: et vi-
tam nobis eternam tribuens. **N**am cum inimici
essemus: reconciliauit nos deo / pro morte sua.
Terreni eramus: celestes effecti sumus. **A**por-
tales et immortalitate accepimus: filii tenebrarum
eramus: et facti sumus filii lucis. **P**erditum et in-
uenit nos. **S**erui peccati et liberauit nos. **P**au-
peres et diuites facti sumus. **I**nfirmi et sanauit
nos. **O**diabiles et dilecti sumus. **I**n iusti et iu-
stificati sumus. **N**on secuti misericordiam: nunc autem
misericordiam consecuti sumus. **P**roctores et salua-
uit nos. **D**ispersi et congregauit nos. **F**ilii ho-
minum et facti sumus filii dei. **H**eredes et cohere-
des vniuersi filii eius. **E**cce omnia ista nobis
donauit: priusquam quererem aut inquireremus.
In rationem ergo malam aut exprobatorem fra-
ternam: ne suscipiat cor tuum aliquem: nec eum qui
pro peccatis suis penitentiam gerit despiciat.

Ne irrideas fratrem tuum ieiunantem: et eum qui iei-
unare non potest: ne confundas. **A**rgue eos
qui te suspiciunt: agnosce honorantem temetip-
sum. **N**ec importunus existe: nec importu-
nis oportunus ut vtilis possis esse: increpa et
in mansuetudine pseuera. **P**ropter penuri-
am autem: neque despiciabilem te facias. **T**ime-
ri deum: reuela mysteria eius. **A**b eo autem qui
timorem dei non habuerit: sed superbie et elationi
semetipsum subiecerit: omnimodis caue. **A**du-
sus abstinentem neque dixeris quicquam mali: ne-
que audieris: nec aduersus eum qui putat tuum
inimicum. **H**oc autem pro omnibus stude: ut nullum
habeas inimicum: nisi diabolum eiusque ministrum.

Cum hoc iniquo et doloso ne habitaueris: et
maledicum ne alloquaris: ne det minorationem
anime tue. **A**d detractorem fratris abstine: etiam
ab eo qui supplantare alterum conatur. **A**ntede
hoc monachis congruum: qui celesti iugo sua
colla submitunt. **H**ec discipuli christi custodi-
ant: his monitis meis sine intermissione intē-
dant. **D**ecet enim eos magistri sui christi imita-
tores existere. **E**xempla institutionis nostre cha-
rissimi Iulianus a christo domino: qui cum diues

Capitulum

I

esset pro nobis paup factus est: excelsus et equis patris semetipsum humiliavit. Porro super celos habitans: in terris non habebat ubi caput reclinaret. Factus es mihi christe saluator: dux vite et vite que ducit ad patrem. Passiones enim grates sunt: fines eius regna celorum sunt. Factus es mihi dominator: domine filius dei fons vite: ex quo dona tua haurire et te sine intermissione diligens collaudare: facta est gratia tua in corde famuli tui lumen et gaudium et dulcissima super mel et fauam oris meo. Facta est gratia tua in anima famuli tui: quasi thesaurus tribuens mihi ineffabiles diuitias et paupertatem atque miseriam longe a me expellens. Facta est gratia tua seruo tuo refugium et Christus et gloriatio et pretio et esca spiritualis: plena suauitatis et lumine.

Quo possum silere o domine de illa multitudine dulcedinis et charitatis tue gratie: que os meum licet indignissimi et peccatoris aperit. Aut quo sustinebit lingua mea: ut non te singulis horis ac momentis dator vite glorificet. Aut quo potero inundationes gratie tue excludere que iugiter fluunt in pectore humilitatis mee: plene dulcedine et omni gratia spirituali. Psallam glorioso nomini tuo domine pax celorum: qui mihi tribuisti bona tua celestia. Magnifico gratiam tuam: christe redemptor meus. Cum enim te magnifico: ipse magnifico a te. Non cessabit lingua mea collaudare virtutem tuam: non cessabit cithara mea personare spiritualia cantica tua. Desiderium tuum attraxit me post te christe: gloriatio vite mee. Gratia tua dulcedinem mihi prestet: ad se quod te spes mea. Efficiat cor meum terra bona ad suscipiendum semen tuum. Irriget eum gratia tua rore vite et ne demetat bonitas tua manipulum de agro pectoris mei. Post compunctionem et sanctimoniam: conuertere anima mea in requiem deliciarum paradisi. Tu ouem errantem requisisti: et inuentam tuis humeris reportasti. Et hanc indignissimam animam meam in manibus tuis attrahere: et offerre benedicto et immortalis patri tuo coram cherubim et seraphim: et coram angelis sanctis: ut delicias paradisi perfruens: cum sanctis omnibus angelis dicam. Gloria patri immortalis: gloria filio immortalis: gloria spiritui sancto immortalis: in secula seculorum. Amen.

Sancti Effrem Liber de Lustamine spirituali explicat.

Liber eiusdem de die iudicii incipit.

Ca. I. Inducens sanctum Effrem exhortantem et obsecrantem ut nos ad terribilem illum diem iudicii preparamus: omnem sollicitudinem a nobis projicientes: ex eo quod nihil in illa hora nobis prodesse poterit nisi conuersatio sancta et bona opera que hinc detulerimus nobiscum. Terrorem quoque nobis incutientem propter manifestationem coram iudice omnium que hic occulta sunt: quod apta similitudine declarat.

Venite dilectissimi

fratres exhortationem meam suscipite: et semper memore consilij mei peccatoris et impij Effrem. Ecce enim iudicii dies illa magna et terribilis instat: et nos timore elationis inflamur: nolentes in breui tempore intelligere ac festinare: et deum nobis propitium facere. Dies enim nostri et menses et anni tanquam somnum preterierunt: tanquam umbra ve spertina: et velociter formidabilis et preclarus domini aduentus aduenit. Vere enim formidabilis erit dies illa vniuersis peccatoribus: qui voluntates dei pro sua salute facere noluerunt. Obsecro vos fratres charissimi: venite projiciamus a nobis omnem sollicitudinem actuum terrenorum: ne obligetur mens nostra in terrenis negocijs: quia omnia terrena preterseunt: omnia depereunt: omnia euanescent. Nec quicquam nobis prodesse poterit in illa iudicii die nisi conuersatio sancta: et bona opera que hinc detulerimus nobiscum. Futurum est namque: ut vnusquisque nostrum: et actus suos et cogitationes ante tribunal tremendi iudicii deferat. Lotremiscit cor meum: et resnes mei resoluunt: quotienscumque recogito quod reuelande sint cogitationes et finones atque actus nostri in die iudicii. Gravis enim timor erit fratres dilectissimi: grandis tremor o amici mei. Quis enim non timeat: aut quis est qui non tremiscat et lamentem ac lugeat hec: quod ibi omnia manifestant: que hic occulto et tenebris gesta sunt. Intelligite fratres mei: hoc quod vobis dico: et considerate exemplum quod vobis ob vram intelligentiam profero. Arbores fructifere tempore suo primum intrinsecus concipiunt fructum: postea de diuino nutu extrinsecus proferunt: secundum suam naturam: et fructum et folia. Sic in die illa terribili: omnes homines que cumque in hoc seculo quasi in tempore suo occulte intrinsecus: siue bona siue mala gesserunt: ibi quasi fructus proprios ante tribunal domini proferent. Tunc iusti

bonos et iucundos proferent fructus. Sanctissimi-
miller fructus suauissimos. et omnibus gratia
floribus exornatos. Martyres vero suppliciorum
et penarum fructus patientie gloriosos. Bonachi
autem sancte conversationis sue. et continentie. hu-
militatis. vigiliarum. orationum atque obedientie. im-
marcescibiles proferent fructus. Peccatores vero ipsi
ac prophetae proferent fructus turpissimos et execra-
dos plenos confusione/obprobrio/ululatu et lu-
ctus. vermium quasi mortalium. et ignis inextingui-
bilis cum gemitu. Tremendum est dilectissimi fratres
ibi iudicium: in quo sine testibus omnia manifesta
sunt. Ibi assistunt milia milium et decies dena
milia angelorum cherubin et seraphin. et ibi iusto
rum chori circumstant. patriarcharum prophetarum
apostolorum et martyrum. et omnino omnium sanctorum.

La. II. Arguens negligentiam nostram. et ostē-
dens quomodo iudex ratione. per hac negligentiam exeret
improperans nobis omnia que protulit vel fecit
pro nobis.

Quid ergo ne-
gligim⁹ dilectissimi fratres? Ecce nunc
tempus concludit. dies appropinquat. in
qua omnia occulta nostra a lumine arguuntur. Si-
scirem⁹ fratres quid imineat vel incubat iugiter
plagerem⁹: obsecrates deum diebus et noctibus
sine cessante. ut liberaret nos ab eterna con-
fusione et phennibus tenebris. Obstruetur
enim omne os peccatoris ante tribunal glo-
rie eius: cum metu nimio et timore. Et tremiscet
omnis creatura. et ipsa agmina sanctorum angelorum
expauescent in die aduentus eius. Quid ergo tunc
dicturi sumus? si in hoc tempore negligenter et se-
gniter vixerim⁹? Ipse enim nos patienter expe-
ctat. et omnes nos ad suum regnum inuitat. Rati-
onem enim exquet a nobis. et per hac negligē-
tia nostram. et dicit nobis. Propter vos incarna-
tus sum. propter vos in terris palam conuersatus
sum. propter vos flagellatus sum: propter vos
confusus sum. propter vos palmis in facie ver-
beratus sum. propter vos crucifixus sum. propter
vos suspensus sum in ligno. felle cibus sum
et aceto potatus sum. ut vos sanctos et celestes effi-
ciam. Regnum meum donavi vobis. paradysum
meum aperui vobis. Omnes vos fratres vocavi pa-
tri meo. vobis obtuli spiritum sanctum. vobis misit ampliter
ra horum omnium. Quid debui facere et non feci
vobis. Etenim ut saluemini. humilem voluntatem
vestram solummodo quesivi. Non vos coegi. ne sa-
luti vestre causa necessitatis esset occasio. Dicite mi-

hi peccatores mortales atque passibiles secundum natu-
ram. quod passus estis propter me denotatore vestrum. cum
ego pro vobis impassibilis passus sum. Ecce
itaque preparatum est regnum et vita requiescit leticia in
lumine sempiterno. Preparata est etiam mors
pene-luctus et tenebre. Eligat unusquisque ut
propria voluntate voluerit. rectam viam incedat.

La. III. Occasione dictionum conuocans nos
et instruens quomodo deum adorare/laudare et obles-
crare debeamus.

Venite dilectis-
simi fratres adorem⁹ et preciam⁹
eius et plorem⁹ coram domino. quod fecit nos:
dicentes ei. Denotator domine. hec omnia ut de-
sustinuisti pro nobis. nos autem peccatores spiritus te exa-
cerbauimus. et beneficiis tuis sumus ingrati. Tu
deus sine initio/natura incomprehensibilis. mi-
sericors et pius. complacuiisti gratia tua pro passionem
crucis peccatores saluos facere. quod te non nouerit.
donas eis post indulgentiam delictorum etiam lu-
men scientie. Quid ergo retribuet genus huma-
num tibi inuisibili et benignissimo domino. Nam
cum impius essem⁹. non secundum naturam sed propria vo-
luntate. quasi pater atque amator hominum saluasti nos.
Sic iterum pro negligentiam nostram peccatis incidimus.
tu autem semper et misericors et miserator. terribilis et
gloriosus conditor. seculorum. patienter ab initio sustinens
querelam nostram. donas nobis tempus penitentiae et remissio-
nem peccatorum ineffabiles miseraciones tuas. quas
ostendisti filiis hominum. Uic⁹ es domine deus noster a
charitate tua. a scientis miseracionibus tuis. ut per
crucem tuam totum mundum saluares. Nisi enim victus
fuisses charitate misericors christe. temetipsum
sum hostiam viuam et immaculatam nunquam pro peccatoribus
obtulisses. Hoc ipsum gratie tue doctor suus do-
minator domine. quare repleta est mens famuli tui mul-
titudine charitatis tue. Dulcedo enim tua iugiter
oblectat et confirmat me. et spiritus exacerbor atque
ad amaritudinem temetipsum produco. vo-
lens dulcedine tua iugiter profui. iesu vnigeni-
te splendor eterni patris. lumen habitans inaccessibi-
le/lumine incomprehensibile. Qui illuminasti
gratia tua uniuersum mundum. illumina quod in me est te-
nebrosum oculum meum. Velat⁹ est enim et cecus. il-
lumina eum super miseracionibus tuis. ut ne crassan-
te diabolo penitus obscuret. Assimilata est enim
mens nostra infirmissima domine. lignum plantato.
quod spiritus indiget firmitate et illuminatione gratie tue
Verbum tuum domine aperuit oculos cecorum ex vtero nati.

missusq; ad syloen statim post restitutionem oculorū carnaliū spiritalis oculi ei⁹ ⁊ interior res illuminati sunt: vt te summiū saluatorē et medicū sine metu aliq; deū deiq; filiū ⁊ p̄dica ret ⁊ crederet. Illumina etiā n̄ros interiores oculos dñator dñe. vt te iugit̄ diligam⁹. tibi q; p̄fiteamur ex charitate magis quā necessitate: ⁊ oēs volūtates tuas p̄ficere valeam⁹. **Nā** si p̄culē a nob̄ syloe q̄ missus ē cec⁹: s̄ p̄ciosus calix sanguinis tui plen⁹ vita ⁊ lumine nob̄ in p̄ximo ē: tāto p̄pinq̄ior q̄to q̄ accesserit fuerit purior. **Hoc** ḡ nob̄ restat misericors christi: vt pleni ḡra ⁊ illuminatione scie tue / cū si de ⁊ sanctificatione accedam⁹ ad calicē tuū: vt p̄ficiat nob̄ ad remissionē pctōrū / nō ad p̄fessionē in die iudicij: q; q̄cūq; mysterijs tuis in dignus accesserit / suā aiā ip̄e p̄denat: nō se castificans. vt celestē regē atq; imortalē sponsum in sui pectoris purissimū suscipiat thalamū. **Nā** aiā n̄ra sp̄osa ē imortalis sp̄osi. **Co**pula aut̄ nuptiarū celestia sacra sunt: q; cū mā ducam⁹ corp⁹ ei⁹ ⁊ sanguinē bibim⁹ ⁊ ip̄e in nob̄ ē: ⁊ nos in eo. **Attende** ergo tibimet ipsi frat̄: festina thalamū cordis tui iugit̄ virtutibus exornare: vt mātionē cū b̄ndicto p̄re suo faciat ap̄d te: ⁊ tūc coraz angelis ⁊ archāgelis erit tibi laus ⁊ gloria ⁊ gloriatio: ⁊ cū maḡ exultatione ⁊ gaudio igredieris in paradysum.

Ca. III. Ex b̄ q; de⁹ nihil p̄ter salutē nostrā q̄rit reuocās nos a negligētia ⁊ excitans ad vigilantia ⁊ exercitiū bonorū operū atq; dei dilectionē: Et hui⁹ occasiōe excellenter virtutē charitatis cōmendans.

Quid enim pre

Qter salutē tuā o hō deus q̄rit a te: Si aut̄ neglexeris ⁊ salu⁹ fieri nolueris: rectasq; dei vias nō ambulaueris: nec mā data ei⁹ custodieris: remetiūm inficis: ⁊ a celesti thalamo tu te expellis. **De** sp̄u sc̄is sol⁹ sine pctō p̄p̄ te p̄prio filio nō pepit: ⁊ tu infelix tui nō misereris. **Exp̄giscere** itaq; a somno tuo parūper. **Miserāde** api os tuū: obsecra eū: proice abste onera pctōrū. **Ora** frequē sine cessatiōe lachrymas funde: mollietiem aiē fuge: negligentiā excrare: maliciā nō ama. **Ama** v̄o māsuētudinē: dilige p̄rinētiā: meditare psalmodiā. **Festina** ora frater: donec tibi datū ē tps. **Dilige** dñm ex tota aiā tua: ⁊ sic ille dilexit te. **Esto** replū dei: ⁊ de⁹ excelsus habitabit in te. **Aiā** em̄ h̄is deū i se: tē plū dei ē. **Diuina** etiā mysteria celebrant̄ i ea: āgeli ⁊ archāgeli letant̄ ei: ⁊ frequent̄ eā visi-

tare festinant: q; habitāte deo i aiā: angeli festinant honorare eā: vt pote dei replū effectā. **Be**atus vir q̄ deū ex toto corde dilexerit: ⁊ mundum istū ⁊ oia q̄ in eo sunt tota virtute odit: vt te solū sc̄m possideat: p̄ciosāz margaritā ⁊ vitē sue thesaurū. **Si** q̄s itaq; sincere diligit deum: h̄ p̄satio nō ē i fr̄is: s̄ fursū ē sp̄: v̄bit aiā ei⁹ desiderat ⁊ mēs ē: v̄n ⁊ dulcedinē sentit: et lumē accipit: ⁊ charitate dei p̄fruit. **Uere** em̄ dilectio dei: ḡra ⁊ dulcedie plena ē. **Et** b̄tus q̄ gustauerit eā: nec ē exsariat⁹ ab ea. **Nā** de dulcedine charitat̄ dei: q̄s putas ē q̄ digne possit exponere? **Paulus** apl̄s q̄ gustauit ⁊ repletus ē ex ea clamat ⁊ dicit. **Neq;** altitudo neq; p̄fundū neq; ip̄a vita: neq; mors: neq; futura neq; āgeli: neq; p̄ncipat⁹: neq; p̄rātes: neq; creatura alia potit nos sepere a charitate dei: q̄ ē in christo iesu dño n̄ro. **Ignis** em̄ imortalitatis ē charitas dei: sp̄s op̄at̄ i aiā. **Qui** dilexerit eā illuminationē ḡram ⁊ virtutē: sensum ei⁹ eleuat a fr̄is ad celū: vt oia q̄ frena sunt odio habeat: ⁊ solū deū vite sue auctore p̄repleat et diligat. **Sz** ⁊ sc̄oz aiē exēplo suo nos doceant: q; de ip̄a charitate nihilomin⁹ sic apl̄s gustauerit. **Dolle** vinculū ē charitas dei: ⁊ gladius v̄triq; acut⁹: nō p̄t eā icidē. **Semper** em̄ tirāz ni sc̄oz martyriū mēbra secabāt: ⁊ charitatem dei q̄ i illis redū dabat secare nō poterāt. **Mollissimū** charitat̄ dei vinculū stupor⁹ ⁊ miraculi plenum: qd̄ nec secari potuit nec solui. **Bis** acut⁹ gladi⁹ illd̄ nō secuit: flagrās ignis nō soluit. **Abēbra** secabant̄: charitas nō secabāt. **Lōburebant̄** viscera: ⁊ vincula nō soluebant̄. **Demergebant̄** itez i p̄fundū sc̄oz corpora: ⁊ charitas dei non potuit aliqui mergi. **Quis** putas nō amiret de b̄ vinculo charitatis. **Quicūq;** ḡ puro ⁊ sincero corde dilexerit: talē charitatē h̄re p̄bat. **Hāc** aut̄ charitatē de dit de⁹ ecclie sue: vt ip̄a semp̄ exornet ⁊ polleat. **Hec** charitas: pign⁹ dei i n̄ris aiāb⁹ existit. **Hec** charitas colūne firmamētū ē diligētibus deū. **Hec** charitas vnigenitū dei filiū / ad nos de celis attraxit. **Prop̄** hāc charitatē de⁹ hō fact⁹ ē: p̄p̄ hāc charitatē aiā sp̄osa christi effecta ē: ⁊ p̄ ea ip̄assibil⁹ passus ē: p̄p̄ hāc charitatem paradysus reserat⁹ ē: p̄p̄ hāc charitatē in corpore icarnat⁹ ē: p̄p̄ hāc charitatē iuisibilis visibil⁹ ē. **Sine** hac charitate si fuit aiā: nō placebit i ea de⁹: nec delectabit sup̄ ea. **Quis** putas digne p̄t v̄l sufficit glorificare ⁊ collaudare deū saluatore: q̄ nob̄ tāta ḡra ⁊ tribuit: p̄pter suam ineffabilem bonitatem.

Ca. V. Exponēs p̄siliū auctoris p̄sulētis

vt festinem⁹ digne p̄sari fm̄ di volūtate / sol-
liciteq; p̄ salute n̄ra i ofonib⁹ / ieiunijs vigilijs
z lachrymis nos exerceam⁹ : vt fiduciam h̄re
possim⁹ i illa tribili hora iudicij: pctōres q̄s ad
cōpūctionē icitat⁹ : z ea de cā mltis p̄conijs cō-
pūctionem extollentis.

Quarrissimi fr̄es
audite bonū p̄siliū pusillanimitat⁹
mee. Festinem⁹ sp̄ donec tps̄ ha-
bem⁹ / p̄sari caste z sobrie z digne dō: vt sp̄s
sc̄s habitet i nob⁹: z xp̄i charitas repleat nos
z volūtas ei⁹ p̄ oīa p̄ficiat i nob⁹. Nō habeam⁹
aliā sollicitudinē dilectissimi fr̄es: nisi h̄c solli-
citiō / q̄lit aīa n̄ra iueniat i illo lumie cū oibus
sc̄is. Nō colligem⁹ / nec vincia⁹ eā i frenis ne-
gocijs: nec sollicitudinib⁹ possessionū z pecu-
nariū. Exorem⁹ ofonib⁹ z ieiunijs: vigilijs
z lachrymis: vt iueniat cōstulaciō fiduciā in
hora illa tribili z tremēda: cū oēs aīe cū timo-
re z tremore assistūt: cū electi a pctōrib⁹ sep̄at⁹
cū statuit oues a dextr⁹ / z hedi a sinistr⁹. Cre-
dite mibi fr̄es mei: q̄ i p̄xio ē aduent⁹ dñi: in q̄
reddet vnicuiq; fm̄ opa sua. Sc̄is q̄dē z ele-
ctis suis requie z leticia: pctōrib⁹ x̄o z q̄ eū ex-
acerbaueit / supplicia z tormēta. B̄t̄is hō q̄ i-
uenerit fiducia i hora illa: z q̄ audierit b̄t̄z vo-
cē illā: venite b̄ndicti p̄ris mei: p̄cipite regnū
q̄d vob̄ patū ē ab origine mūdi. Tūc iusti cu-
se i lumie viderit i illa ienarrabili gl̄a: in se-
merip̄os singuli obstupefēt z dicēt. Putas ip̄
se ego sū? Et quō huic gl̄ie dign⁹ iuet⁹ sū? An-
geli etiā accedētes cū gaudio magno ad sc̄os
enarrāt eis p̄satiōez eoz imaculatā: p̄rinētiā
vigilias: ofones: volūtariā paup̄tatē: q̄d solū
mercati sūt. Hodic⁹ labor est institutiōis n̄re
fr̄es charissimi: z magna ē req̄es. Paruo tpe
ē afflictio p̄rinētiē: z retributio ei⁹ i deliciae pa-
radisi / z exultatio z leticia i seclm̄ scl̄i p̄manet.
Quicūq; sibi p̄sca⁹ ē q̄d peccauerit dō: z p̄ ne-
gligētiā suā z volūtate peccauerit: donec tps̄
ē ex affectu lachrymas fundat / z iugit̄ defleat.
Per lachrymas z remissionē pctōz: z leticiaz
cordis iueniet. Possideat z cōpūctionē cor-
dis: lauet p̄ singulas noctes lectū corpis sui.
Putat⁹ ne h̄tis exp̄itiā lachrymaz dilectissi-
mi fr̄es. Putat⁹ ne illūinat⁹ ē aliq̄s v̄m ab illa
gr̄a cōpūctiōis: q̄ fm̄ deū ē. Credite mibi fr̄es:
nō ē fr̄i dulca⁹ sup̄ gr̄a lachrymaz. Si q̄s i ofo-
ne sua deū p̄replat⁹ ē / illū sp̄ desiderās: lachry-
marū dulce die satiat⁹ ē: z hm̄i eleuat⁹ ē a ter-
ris: tot⁹ extra corp⁹ i celo ē. Et q̄d dico eē cor-
pus: Tot⁹ celest⁹ ē z si iuenit p̄satio ei⁹ i fr̄is

hm̄i cū deo loq̄t: i xp̄o illūinat⁹ i sc̄os p̄ sc̄i-
caf. Gr̄ade miraculū: vt hō fra z cinis. in sua
purissima ofone cū dō fabulet. B̄t̄is hō q̄ h̄z
cōpūctionē iugit̄ fm̄ deū. Cōpūctio fr̄es: sani-
nitas aīe ē: illūinatio mēt̄. Cōpūctio fr̄es: re-
missionē delictoz nob̄ p̄q̄rit. Cōpūctio fr̄es: ic-
sumynigenitū facit i nob̄ h̄itare: cū eū deside-
ram⁹ z q̄rim⁹. Volo vob̄ fr̄es enarrare potē-
tiā lachrymaz. Anna p̄ lachrymas a dō samu-
elē p̄pham accepit: ad s̄blimitatē z gl̄ationē
aīe sue. Mulier⁹ etiā peccatric⁹ ob̄bita i domo
simōis a xp̄o dñō dimissa sūt: q̄ lachrymis pe-
des ei⁹ rigabat: z crine tergebat. Gr̄adis x̄t⁹ ē
lachrymaz: mltiq; p̄ualēt lachryme fm̄ deū.
Fiducia dñi sp̄ acq̄rūt lachryme: sordidas co-
gitatiōes expellūt: nec p̄rimare eas p̄mittūt
aīe cōpūctionē cordis h̄nti. Quid b̄t̄itudine
pōt hac eē s̄blimi⁹: q̄s cū ip̄m deū aīa i ofone p̄-
pria p̄replat⁹. Nā cū eū desiderat ei⁹ sp̄ famu-
lat⁹: thesaur⁹ i deficiēs ē cōpūctio cordis. Gau-
dio ineffabili exultat aīa: q̄ h̄z cōpūctionē cor-
dis. Cōpūctionē x̄o dico si vni⁹ diei: s̄ q̄ dieb⁹
z noctib⁹ puritate aīe tāq; fons exuberat / et
abūdat. S̄os em̄ purissim⁹ ē cōpūctio cordis:
irrigās sp̄ plātaria fructifera aīe. Plātaria s̄t
fructifera dico v̄tutes aīe: gr̄am p̄nie: et opa
bona q̄ assidue lachrymis irrigāt: z fructū af-
ferūt bonū z vtilē. Sp̄ sc̄e plātatiōes tue irri-
gent a te: p̄ b̄ndictionē gr̄a dñi. Qd̄ cū fuit fa-
ctū crescēt q̄tidie: z fructū dabūt in tpe suo.

Ca. VI. Inducēs auctorē negligētiā z mi-
seriā suā p̄fiterē: aliosq; ne ip̄m imitēt aūtētē:
vt dñm p̄ se oēt dep̄cātē: atq; cū gr̄ari actio-
ne librum hunc concluderem.

N Ergo imitator
n̄ mei existas pctōr⁹ z desidiōsi: sp̄ dicē-
tis z nūq; faciēt⁹. Abollicia em̄ plen⁹
sūt negligētiā coop̄t⁹: si h̄tis cordis cōpūctio-
nē: nec purissimā ofonē. N̄isco aut̄ me ip̄m sp̄
pctōrē: sp̄ timētē futurū iudiciū: nullā excusa-
tionē p̄ negligētiā h̄ntē. Obsecro vos fr̄es ca-
rissimi: q̄ deū timet⁹: z sp̄ q̄ illi placita sūt faciē:
vt oretis p̄ me exiguo z pusillo: vt veniat sup̄
me celest⁹ gr̄a: z saluet aīa mea: atq; iueniam
miam i die illa tribili: q̄n veniet dñs reddere
vnicuiq; fz opa ei⁹. Estā miscdi dō n̄ro: z imor-
tali: q̄ os n̄m apuit p̄ gr̄a z ad meditādū v̄ba
iudicij ei⁹: z dilectiōis atq; cōpūctiōis q̄ sunt
edificia aīe: firmamētū cordis: mēt̄: illūinatio:
vt oīs aīa q̄ h̄ meditat⁹ th̄at ad vitā et̄nā: amē
Sancti ac deuoti viri Estrem diaconi.
Liber de die Iudicij feliciter explicit.

Tabula

Sancti viri et sub-

limis ingenij acumine vigentis / Effrem diaconi / Librorum per capitula distinctio ordinata / cum eorum que in ipsis continentur summaria expositione.

Liber primus de compunctione cordis per trij. capitula distinctus est.

Capitulum I. Premittit placitum auctoris pro anime sue / institutionisque patrum suorum vulneribus / cum eiusdem institutionis descriptione / et accusatione / atque reprehensione vite et institutionis sue / fratrumque suorum.

Ca. II. Accusat duriciam cordis nostri / tarditatemque nostram ad compunctionem / conversionem et penitentiam / cum exhortatione ad huiusmodi agenda / et doctrina quomodo agi debeant / exemplo patrum confirmans / et ad aliorum imitationem nos provocans.

Ca. III. Exhortatur nos ad mundificationem tam propter celestia bona nobis promissa / quam propter cavenda pericula diei iudicii improvide supervenientis / quemadmodum in diebus Noe corrigitur timore ex scripturarum completionem exaggerans.

Ca. IIII. Persuasive concludit ut volens salvari propter et festinet / pulcherrimas ad huiusmodi inducens similitudinum comparationes atque rationes / cum incussione timoris / propter carnales passiones et vitia nostra / subiungens tandem doctrinam qua cogitationes cordis agnoscere possint.

Ca. V. Excludit errorem / ne quis putet passiones supradictas esse naturales / ostenditque ex comparatione libere voluntatis ad agricolam / quomodo circa huiusmodi passiones voluntas inserat aliquando virtutes optimas / aliquando consuetudines pessimas / quomodo etiam divinas scripturas habeat pro consiliatoribus / quos si deserendo oberraverit / et penitentem ad legislatorem recurrerit / cum pietate suscipiatur.

Ca. VI. Occasione praetorum gratias agit / commendatque divinam clementiam / benignitatem / et misericordiam / cum commemoratione plurimorum dei beneficiorum / ut ad eius dilectionem nos provocet.

Ca. VII. Acriter increpat eorum ignavia qui huic seculo renunciaverunt / et tamen carnalia terrena requirunt / multis eos commones / exhortans et terrenis rationibus exemplis atque periculis / ut ad compunctionem et penitentiam incitentur.

Ca. VIII. Inducit ex superiorum recordatione compunctionem et querelam auctoris misericordiam suam confiteris / et misericordiam dei / fratrumque suorum preces implorantis / sollicitudinemque carnalem

dissuadetis / et ad negotiationem spiritalem atque vite et negotiorum nostrorum rationem per singulos dies faciendam exhortantis.

Ca. IX. Exhortatur ut tribulationes mundi patienter tolerantur / et ne spes in temporalibus / sed in domini amoris hominum benignitate ponatur / quod cum bona largitur / et laborantes mercede non fraudat / pro his provocans nos ad vigiliam / ne adveniente sponso et alijs in regnum susceptis nos excludamur / et postea negligentiam nostram frustra defleamus docet quod quomodo dominum invocare debeamus / et perfectos viros imitari / corpus ad carnalia non assuescere / discretionem nihilominus circa eius castigationem obfervare / amonens tandem unumquemque ita debere incipere / ut possit inceptum proficere.

Ca. X. Ceros et perfectos monachos commendat / et ad certamen provocat / pigros pro aptam similitudinem confutat / ostenditque ex comparatione monachi ad militem / quem segnis et negligens a diabolo vincat / vigilans vero pro gratiam dei adiuvetur / occasione cuius tandem divinam gratiam plurimum commendat.

Ca. XI. Inducit invitationem auctoris auxiliium spondentis et ad ablutioem vitiorum persuadentis / et ut ad ipsum inclinentur invitati / expruz se consiliatore prestantis et offerentis / consulentisque ut ad perfectam singularumque pudicitiam virtutem se preparare festinent / quam excellenter commendans / pulchras inducit similitudines / tandem eos deflens / quod illam habuerunt et perdidit.

Ca. XII. Victorum occasione exhortatur eum quod praetam pudicitiae et castitatis virtutem habet / ne illam amittat tradendo se in vincula inimici / idoneum exemplum adducens / atque demonstrans / quomodo hec virtus liberari possit / ita ut nihil ei nocere valeat.

Ca. XIII. In persona auctoris glorificat et magnificat dominum amatorem hominum / multisque devotis deprecationibus benignitatem eius pro mentis illuminatione / vulnerum suorum sanatione / ac gratie collatione interpellat.

Sancti Effrem Liber secundus de compunctione in V. capitula dividitur.

Capitulum I. Invitat nos ad compunctionem et docet quomodo ad illam perveniamus / prohibetque negligentiam ac pusillanimitatem / et exhortatur ut dominum invocemus / fiducialiterque ei seruiamus / corda nostra sanctificemus / nobis invicem ignoscamus / atque de perfectione nostra non presumamus / pulchre tandem monachum agro seminato comparans.

Tabula

La-II. Excitat nos ad vigilantiam in belli certamine infirmitatēq; nr̄am consolaf ex d̄tute dñi q̄ ē agonista nr̄: atq; exhortaf ad mutuū adiutoriuū. vt sic in vnū inuicē p̄spirātes/ aduersariū nr̄m p̄fidam⁹ ac supem⁹ / ⁊ deum honorificemus. Et ob h̄ cōmēdat multitudinem monachorū simul deo militantiū / mltis rebus tam multitudinem monachorū q̄ singulos monachos compando.

La-III. Exhortaf ad temptationes sustinendas ⁊ inducens ea in q̄bus consistit gloriatio monachi: do cet quō is q̄ vitijs p̄occupatus est pulsare debe at ad ostium dñi: qui non deerit / si pulsans p̄stiterit / sed misericorditer subuenit.

La-III. Beatificat digne deo militātes et coronā eterne beatitudinis p̄merētes. excludensq; negligentiuū excusationez / ⁊ pluribus eos rōnibus terrenis / ad vigilantiam ⁊ compunctionem p̄uocat.

La-V. Suadet occasione dictorū vt impotune deū dep̄cemur q̄tenus nos liberet a futuris malis ⁊ regni sui p̄ticipes faciat / plures adducēs cōpuncti cordis obsecratiōes / petitiones atq; supplicatiōes q̄b⁹ exorandus est dominus.

Sancti Effrem Liber

de Iudicio dei ⁊ resurrectione. de regno celoꝝ ⁊ de mūdicia anime. V. cōtinet capla.

La-I. Exhortaf nos / vt mētes nr̄as p̄paremus ⁊ emūdemus insitamusq; vt celestia sapiamus ⁊ eterna sectemur. ad illas q̄ p̄missi ones tendamus de q̄bus om̄es sancti suspirauerunt iudiciū diē expectātes. conditiones illius diē atq; iudiciū exponens.

La-II. Exrememoratiōe diē iudiciū excitat nos ad vigilantia ⁊ ad imitationem scōꝝ patrū / vt a p̄familias xp̄o dño in eternam mansionē recipi mereamur / multas illi⁹ mansionis conditiones exponens.

La-III. Exhortaf nos ad p̄parationē illi⁹ terribilis examinis / in q̄ oēs actus nr̄i / cogitationes eloquia arguent. vt etiā ideo tp̄alia ⁊ terrena atq; trāstoria nō queram⁹. sed intuitum nr̄m ad scōs deflectam⁹. q̄ propter celestis patrie desideriuū p̄sima sunt p̄pelli. quos si imitari fuerim⁹ / cū ip̄is q̄ cōregnabimus.

La-III. Prouocat nos ex dictis vt festinemus ne ab illis efnis bonis excludamur. ⁊ ne sempiterna picula incidamus / si negligētes fuerimus / occasione illi⁹ tandē multa picula

⁊ supplicia damnatorum explicans.

La-V. Inducit auctore miserā suā deplorantem / fratresq; suos rogantem. vt orent ⁊ pro eo ⁊ seipsis / q̄tenus futura illa mala effugere possint / celestiaq; gaudia consequi. que breuiter ⁊ sūmatim cōmemorat.

Sancti Effrem Liber

de Beatitudine aīe per. iij. distinguit ca.

La-I. Multos in diuersis x̄turib⁹ ⁊ bonis exercitijs se occupātes / beatos p̄dicat. negligentēsq; ex metuenda mortis hora ⁊ egressu anime de corpore p̄terret.

La-II. Causa p̄dictorū nos exhortatur ad odium mundi ⁊ dilectionē christi. obsecrāsq; vt intente dño seruiamus ⁊ nō mundo q̄ plenus est laqueis mortis. vt etiā ob id anias nostras ornemus pennis sancte conuersationis / quibus possumus laqueos istos in quorū medio ambulamus vitare. excitans nos post hec ad vigilantia / spem longe vite penitus excludens.

La-III. Propter rememorata piculosaq; tpa ventura / ac etiā p̄sencia mala que quotidie crescunt ⁊ in peius proficiunt / amonet vt diem mortis atq; iudicium futurum semp̄ añ oculos habeamus / ostēdit quoq; quis illa effugere possit. ⁊ qua de causa multi in ea incidunt. negligentia nr̄am rep̄hendens / multiq; argumentis diligentia suadens ⁊ ad sollicitudinem incitans.

La-III. Ex eo q̄ iam hora diē vndecima est / ⁊ vie nr̄e cursus longissimus / incurit nobis timorē ⁊ ad vigilantia excitat / de effugatione etiā ⁊ expulsionē charitatis nos accusat. docetq; quid agere debeat qui celestis eē desiderat. ⁊ pulchrā ad hoc adaptat similitudinem.

Sancti Effrem Liber

de penitentia. V. cōm̄p̄ndit capitula.

La-I. Expierate dñi nostri iesu christi qui de sinu patris descendit vt peccatores ad penitentiam vocaret ⁊ male habentes sanaret multis rationibus incitat sauciatū peccatore vt pro vulnere suorum sanatione ad medicum benignissimum ⁊ promptissimum festinanter accedat. qui propter multā suā bonitatem statim inuenitur ab inquirentib⁹ se.

La-II. Ex cōmemoratione charitatis benignitatis ⁊ misericordie dei / diligenter nos exhortaf / vt in hoc seculo penitentiaz agere

Tabula

conemur / eo q̄ in alio seculo quod omnibus malis repletum est. fructuosa penitentia agi nō potest.

La. III. Superiorum exhortationum causam exponit iterūq̄ suadet vt transitorio vānumq̄ hoc seculum / & que in eo sunt contemnamus quēadmodum multi sancti & iusti fecerunt / qui nunc paradisi delicijs fruuntur / cōfutans ex hoc illorum errorem qui huic seculo vano & illis que in eo sunt adherent: & multipliciter ip̄is timorem incutiens.

La. III. Ex recordatione predictorum ad huc amplius peccatorem perterret & amonet vt quādiu tempus hic dat̄ ad beatitudinem dei percipiendam se paret ostenditq̄ ob hoc qui diuina beatitudine digni sint: & mercedē atq̄ gaudia illoꝝ exponit.

La. V. Inducit auctorem ob timorem suū memoratorum conquerentem & semetipsū deplorantem / deumq̄ obsecrantem vt in hora aduentus eius nō indign⁹ inueniatur: ne auditorus sit formidandam illam sententiāz discede a me operarie iniquitatis. nescio q̄s sis: sed vt gratia miserationis sue ipsum saluet & in paradysum deliciarum inducat.

Sancti Effrem Li.

ber de luctamine spiritali p. III. capla diuisus ē
Caplin. I. Ex celestibus & eternis bonis luctatoribus & victoribus promissis prouocat nos ad certamen spiritale / docet etiā q̄b⁹ armis indui debeat is qui victor cupit existere: & que fugere eum oporteat / ne armis spoliē ac maxime dissuadet vinum & ebrietatem / p̄ que ipsa anima templum dei existens polluit̄ subiungit quoq̄ mala que inde sequunt̄.

La. II. Ut imitatores simus sanctorū patrum qui purissimum dei templum extiterūt nos obsecrat / vtq̄ p̄cipue exempla illorum sectemur. In ieiunio / oratione ac ceteris h̄mōi cohortatur / que etiam in orationibus cauenda & que seruāda sint aperit. Sollicitudines pretereā hui⁹ mundi / negligentiam atq̄ desidiam dissuadet & ad p̄parationē vt celestis regnum ad quod inuitamur possideamus nos incitat.

La. III. Ex multis que benign⁹ dñs noster pro nobis fecit vt ipsum quereremus / excludit omnem excusationem negligentie nostre & post monita saluberrima. monachis & disci-

pulis christi congrua ad eius nos imitationē stimulat / cōmemoratq̄ iterum pluribus q̄ pro nobis fecit atq̄ perpeffus est / laudes ip̄i in persona auctoris refert & exorat vt post cōpunctionem & sanctimoniam in requiem paradisi suscipiat.

Sancti Effrem Li.

ber de die Iudicij. VI.

Caplin. I. Inducit Sanctū Effrem exhortantē & obsecrantem omnem sollicitudinē a nobis proiciens / ex eo q̄ nihil in illa hora nobis prodesse poterit nisi conuersatio sancta & bona opera que hinc detulerimus nobiscum Terrorem quoq̄ nobis incutientē p̄pter manifestationē coram iudice omnium que hic oculta sunt. quod apta similitudine declarat.

La. II. Arguit negligentiam nostram & ostēdit quō iudex rationem pro hac negligentia exquiret improperans nobis omnia que pertulit vel fecit pro nobis.

La. III. Occasione dictorum conuocat nos & instruit quō dominū adorare / laudare & obsecrare debeamus.

La. III. Ex hoc q̄ deus nihil preter salutē nostram querit / reuocat nos a negligentia & excitat ad vigilantiam & exercitium bonorum operum atq̄ dei dilectionē. & huius occasiōe excellenter virtutem charitatis cōmēdat.

La. V. Exponit consilium auctoris consulentis vt festinemus digne conuersari fm̄ dei voluntatem / sollicitēq̄ p̄ salute nostra in orationib⁹ / ieiunijs. vigilijs & lachrymis nos exerceamus / vt fiduciam habere possimus in illa terribili hora iudicij. peccatores quoq̄ ad compunctionem incitatis. & ea de causa multis preconijs compunctionem extollentis.

La. VI. Inducit auctorem negligentiam & miseriam suam consistentem / aliosq̄ ne ipsum imitentur auertentem & vt dominum p̄ se orent deprecantem atq̄ cum gratiarū actione librum hunc concludentem.

Sancti ac deuoti viri Effrem diaconi
Liber de die Iudicij feliciter explicat.

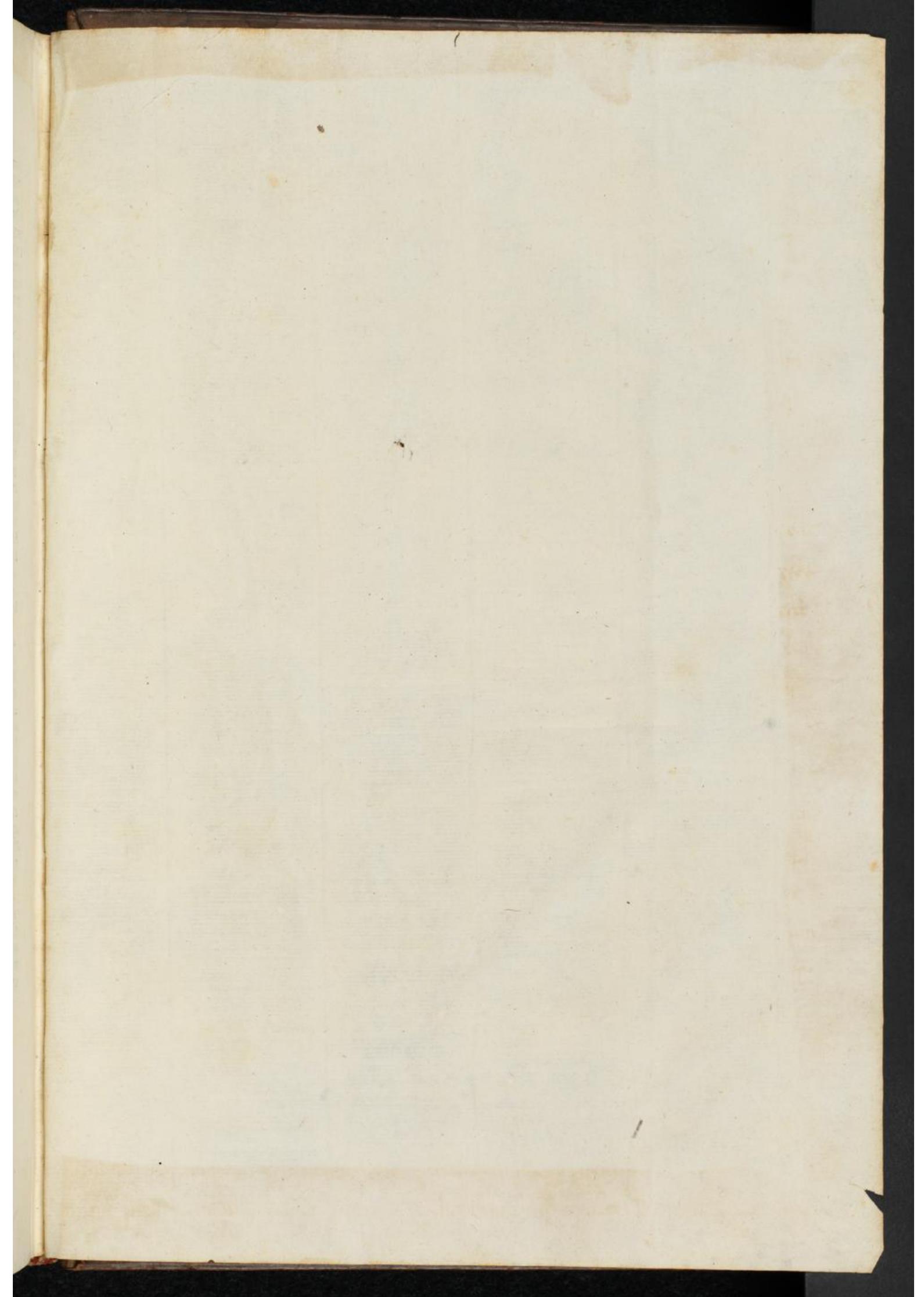
Faint, illegible text in the left column, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text in the right column, likely bleed-through from the reverse side of the page.

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DUISBURG

Faint, illegible text in the left column, continuing from the top or bleed-through.

Faint, illegible text in the right column, continuing from the top or bleed-through.

at Theobald's 49.

